

A L B A N I A N

E A S I C C O U R S E

V o l u m e V

L e s s o n s 47-54

J a n u a r y 1966

R e v i s e d O c t o b e r 1980

D E F E N S E L A N G U A G E I N S T I T U T E
F O R E I G N L A N G U A G E C E N T E R

PREFACE

The Albanian Course, consisting of 120 lessons in 10 volumes, is one of the Defense Language Institute's Basic Course Series.

The course is designed to train native English language speakers to Level 3 proficiency in comprehending, speaking, reading and writing Albanian. The texts are intended for classroom use in the Defense Language Institute's intensive programs. Tapes accompany the texts.

This volume was revised in October 1980 to update factual information. Morphological, syntactical, and vocabulary changes were also made.

Table of Contents

	<u>Page</u>
LESSON 47	
Grammar Perception Drill	2
Dialogue Number 47	4
Main Features:	
The admirative mood. Conjugation of <u>me ngá</u> , <u>me pré</u> , <u>me thye</u> (<u>me krye</u>), <u>me vdeke</u>	
Adjectives used as nouns	
Idiomatic Translation of Dialogue No. 47	6
Grammar Analysis:	7
Adjectives used as nouns (masculine)	
Grammar Drill	10
Translation Exercises	17
Reading Text and Questions	20
Homework	23
Vocabulary	24
 LESSON 48	
Grammar Perception Drill	27
Dialogue Number 48	33
Main Features:	
Nouns denoting family relationship (masculine). Conjugation of <u>me trokitë</u> , <u>me përkitë</u> , <u>me thirrë</u> (key: <u>me bërtitë</u>), <u>me zâne</u> , <u>me përshëndetë</u> (key: <u>me matë</u>)	
Idiomatic Translation of Dialogue No. 48	36
Grammar Analysis:	
Nouns denoting family relationship	
Grammar Drill	38
Reading Text and Questions	40
Homework	48
Vocabulary	51
	52
 LESSON 49	
Grammar Perception Drill	54
Dialogue Number 49	57
Main Features:	
Adjectives used as nouns (feminine). Conjugation of <u>me u-mjoftë</u> <u>me</u> ..., <u>me dashë</u> (simple past).	

	<u>Page</u>
Use of the verb <u>me pasë</u> substituting the possessive <u>adjectives</u> .	
<u>me leje</u> versus <u>më falni</u>	59
Idiomatic Translation of Dialogue No. 49	60
Grammar Analysis:	
Adjectives used as nouns (feminine)	
<u>me leje</u> - <u>më falni</u>	
Omission of the possessive adjective	63
Grammar Drill	72
Translation Exercises	74
Reading Text and Questions	76
Homework	77
Vocabulary	
LESSON 50	
Grammar Perception Drill	79
Dialogue Number 50	86
Main Features:	
Nouns denoting family relationship (feminine). The present participle (replacing the future). The conditional	
Idiomatic Translation of Dialogue No. 50	89
Grammar Analysis:	91
Nouns denoting family relationship (feminine). The conditional	
Grammar Drill	94
Reading Text and Questions	100
Homework	103
Vocabulary	104
LESSON 51	
Grammar Perception Drill	108
Dialogue Number 51	113
Main Features:	
The use of the subjunctive. The use of the present as a future tense. The imperative with an object.	
Idiomatic Translation of Dialogue No. 51	116

	<u>Page</u>
	118
Grammar Analysis:	
The subjunctive	121
The imperative with an object	128
Grammar Drill	131
Reading Text and Questions	132
Homework	
Vocabulary	
 LESSON 52	
Grammar Perception Drill	135
Dialogue Number 52	142
Main Features:	
The pluperfect. The conditional perfect tense. The pluperfect subjunctive (active and passive verbs)	
Idiomatic Translation of Dialogue No. 52	145
Grammar Analysis:	147
The pluperfect. The pluperfect subjunctive. The conditional perfect tense.	
Grammar Drill	150
Reading Text and Questions	156
Homework	159
Vocabulary	160
 LESSON 53	
Grammar Perception Drill	163
Dialogue Number 53	169
Main Features:	
Prepositions governing all five cases.	
Idiomatic Translation of Dialogue No. 53	172
Grammar Analysis:	174
Prepositions	
Grammar Drill	177
Reading Text and Questions	185
Homework	188
Vocabulary	189

Page

LESSON 54

Grammar Perception Drill	191
Dialogue Number 54	196
Main Features:	
Idioms with the dative replacing the possessive adjective.	
Idioms with the dative replacing the accusative with preposition <u>për</u> .	
Agent nouns derived from past participle.	
Idiomatic Translation of Dialogue No. 54	199
Grammar Analysis:	201
Idioms with the dative	
Agent nouns	
Grammar Drill	204
Reading Text and Questions	210
Homework	214
Vocabulary	215

PJESA E PARË

USHTRIME GRAMATIKORE PARAPRAKE-GRAMMAR PERCEPTION DRILL

1. Unë kam në xhep 100 dollarë.
 Ti qenke i pasun!
 Ju këni të hoila shumë në bankë.
 (me qenë i pasun): Ju qenkeni i pasun!
 Ai s'ka asnjë lek në emën të tij.
 (me qenë i vorfën): Ai qenka i vorfën!
 Na vijnë në shkollë në orën 7.
 (me ardhë heret): Na ardhkemi heret!
 Ata hanë 5 herë në ditë.
 (me hangër shumë): Ata hangërkan shumë!
 Unë flëj 10 orë në natë.
 (me fjetë shumë): Ju fjetkeni shumë!
 Ai shkon në Durrës çdo fund jave.
 (me shkue shpesh): Ai shkueka shpesh në Durrës!
 Na studjojmë katër orë në mbrëmje.
 (me studjue shumë): Ju studjuekeni shumë në mbrëmje.
 Ata s'kanë as bukë me hangër.
 (me qenë shumë të vorfën): Ata qenkan të vorfën!
 Ndër disa krahina të Shqipërisë bje 200 cm. shi në vjet.
 (me ra shi shumë): Ndër disa krahina të Shqipërisë raka shi shumë!
 Unë pij tri gota qumësht në mëngjes.
 (me pi shumë qumësht): Ju pikeni shumë qumësht!
 Unë bëj 15 minuta me ardhë në kambë nga shtëpia në Presidio.
 (me ecë shpejt): Ju eckeni shpejt!
 Ju shkrueni shqip pa gabime.
 (me shkruë mirë): Ju shkruëkeni mirë shqip!
2. A është dhetë vjeç djali i madh i Zotni Elbasanit?
 Po, djali i madh i Zotni Elbasanit është dhetë vjeç.
 A është i madhi dhetë vjeç?
 Po, i madhi është dhetë vjeç.
 Sa vjeç është i madhi?
 I madhi është dhetë vjeç.
 Cili djale është dhetë vjeç?
 I madhi është dhetë vjeç.
 A është tetë vjeç djali i vogël i Zotni Elbasanit?
 Po, djali i vogël i Zotni Elbasanit është tetë vjeç.

A është i vogli tetë vjeç?
 Po, i vogli është tetë vjeç.
 Sa vjeç është i vogli?
 I vogli është tetë vjeç.
 Cili djalë është tetë vjeç?
 I vogli është tetë vjeç.

A është i madhi në klasën e katërt?
 Po, i madhi është në klasën e katërt.
 A janë librat e të madhit në çantë?
 Po, librat e të madhit janë në çantë.
 A i tha mësuesi të madhit me studjue më shumë?
 Po, mësuesi i tha të madhit me studjue më shumë.
 A e patë ju të madhin tue shkue në shkollë vetëm?
 Po, na e pamë të madhin tue shkue në shkollë
 vetëm.
 A mori i vogli dy lapsa prej të madhit?
 Po, i vogli mori dy lapsa prej të madhit.

Kuriozitet i arsyeshëm

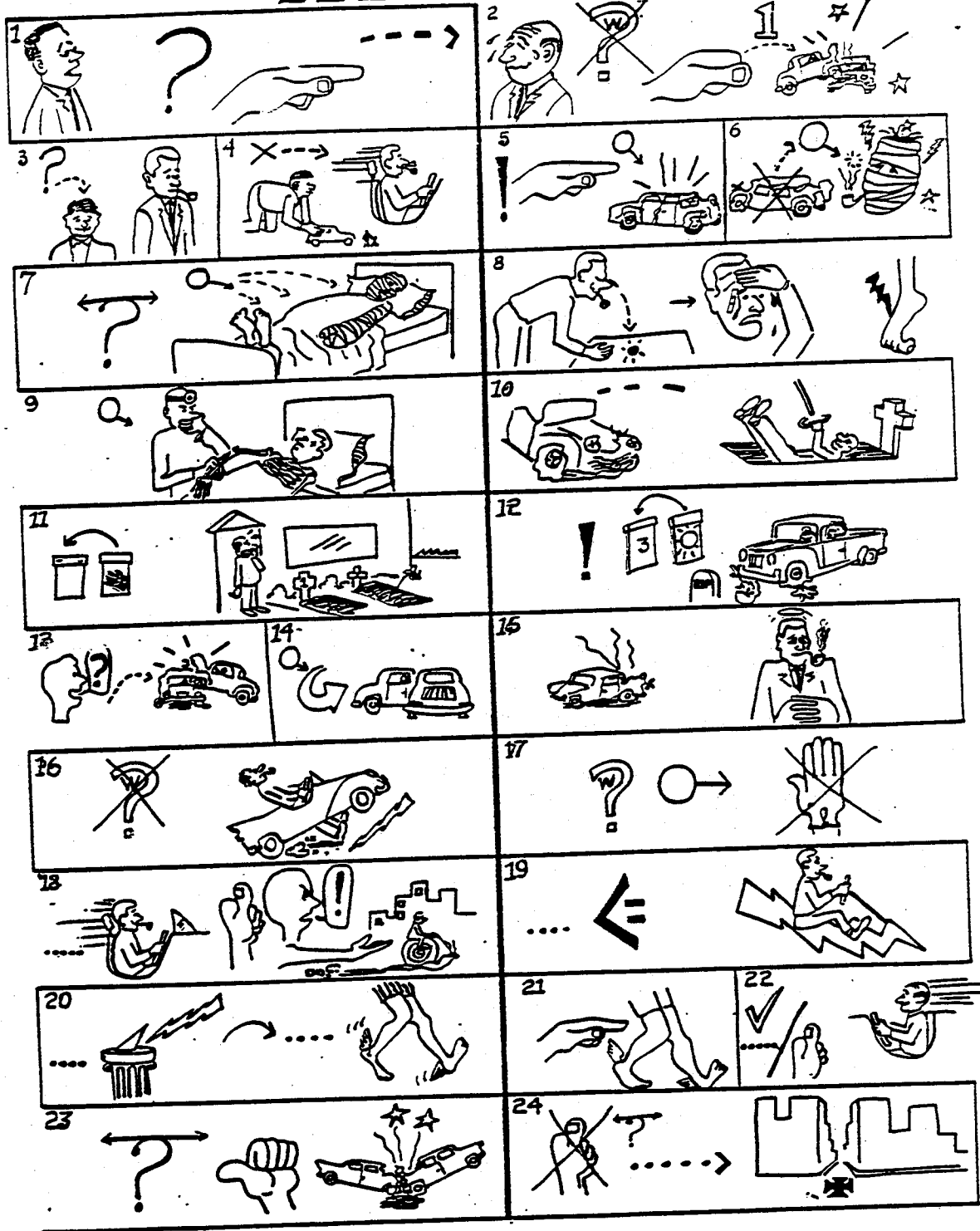
Nji djalë pesëvjeçar e pyeti t'amën:

- Nanë, sa kushton nji kilogram foshnje?
- Ç'pyet kështu, im bir? Foshnjat nuk shiten.
- E pse pra i peshojnë porsa të lejnë?

Nji aksident me automobil

1. Pse je i mërzitun?
2. Si mos me qenë! Nji prej djelmvet të mij ka pasë nji aksident me automobil.
3. Cili? Djali i vogël?
4. Jo, i madhi; i vogli është shumë i kujdesshëm.
5. T'a paska prishë automobilin!
6. Nuk e çaj kokën për automobilin, por për atë; është vrá shumë.
7. Vërtetë? Ku është vrá?
8. Ka vrá keqas nji sý, të djathtin; xhami e ka pré në fytyrë dhe ka thye kambën e majtë.
9. Paska qenë në rrezik me vdekë!
10. Sigurisht! Përditë vdesin njerëz në kët mënyrë.
11. Mbrâmë vdiqën dy vetë tamam para shtëpis sime.
12. E dij. Nji tjetër vdiq trí ditë më parë, në të njëjtat rrethana.
13. Më trego si ngjau aksidenti!
14. Djali thotë se nji automobil, tue dalë nga nji këthesë, i ka pré rrugën.
15. Nuk paska pasë faj djali!
16. Si jo! Duhet t'a kishte ndalë menjisherë.
17. Pse nuk e ka ndalë?
18. Sepse e nget tepër shpejt; e kam këshillue kaq herë me e ngá më ngadalë, sidomos në qytet.
19. Ndoshta ka qenë për ngut.
20. Ai është gjithëmonë për ngut; edhe kur ecën duket sikur nget.
21. Me thánë të vërtetën, edhe ti nget kur ecën.
22. Mirëpo automobilin nuk e ngas shpejt.
23. Në ç'vend u-ndeshën?
24. Nuk e dij tamam ku; në qendër të qytetit, kujtoj.

LESSON 47

A Car Accident

1. Why are you upset?
2. Why shouldn't I be? One of my sons had a car accident.
3. Which one? The youngest son?
4. No, the oldest. The youngest is very careful.
5. Boy, he must have wrecked your car!
6. I don't care about the car; it's him that I care about, he was badly hurt.
7. Really? Where did he get hurt?
8. He has hurt his eye badly --the right one; the glass cut his face, and he broke his left foot also.
9. He must have been in danger of dying.
10. Sure. In this way people die every day.
11. Two people died last night right in front of my house.
12. I know. Another one died three days ago under the same circumstances.
13. Tell me how the accident happened.
14. The boy says that a car coming out of a curve cut in front of him.
15. It wasn't your boy's fault.
16. Why not? He should have stopped the car at once.
17. Why didn't he stop it?
18. Because he was driving too fast. I have advised him to drive slower, especially in town.
19. Maybe he was in a hurry.
20. He is always in a hurry. Even when he walks he seems to be running.
21. To tell the truth, you run too when you walk.
22. Yes, but I don't drive the car fast.
23. Where did they collide?
24. I don't know where, in the center of town I think.

PJESA E TRETË
ANALIZË GRAMATIKORE

LESSON 47
PART III
GRAMMAR ANALYSIS

NOUNS: Adjectives used as Nouns

An adjective performs the function of a noun whenever it represents a person, animal or action.

I madhi dhe i vogli janë të dy të martuem.
(The eldest and the youngest are both married.)

As we see in the above statement i madhi and i vogli are two nouns, derived from adjectives, substituting the noun djali - Djali i madh dhe djali i vogël janë të dy të martuem.

Adjectives used as nouns take the form, gender and case of the nouns which they substitute.

Declension of nouns--masculine:

SINGULAR

	Indefinite	Definite
Nom.	nji i mirë	i miri
Gen.	i, e, të nji të miri	i, e, të të mirit
Dat.	nji të miri	të mirit
Acc.	nji të mirë	të mirin
Abl.	prej nji të miri	prej të mirit

PLURAL

	Indefinite	Definite
Nom.	disa të mirë	të mirët
Gen.	i, e, të disa të mirëve	i, e, të të mirëvet
Dat.	disa të mirëve	të mirëvet
Acc.	disa të mirë	të mirët
Abl.	prej disa të mirëve	prej të mirëvet

Declension of nouns ending in -k. Include nouns ending in -g and -h in this group.

SINGULAR

	Indefinite		Definite	
Nom.		nji frikacak		frikacaku
Gen.	i, e, të	nji frikacaku	i, e, të	frikacakut
Dat.		nji frikacaku		frikacakut
Acc.		nji frikacak		frikacakun
Abl.	prej	nji frikacaku	prej	frikacakut

PLURAL

	Indefinite		Definite	
Nom.		disa frikacakë		frikacakët
Gen.	i, e, të	disa frikacakëve	i, e, të	frikacakëvet
Dat.		disa frikacakëve		frikacakëvet
Acc.		disa frikacakë		frikacakët
Abl.	prej	disa frikacakëve	prej	frikacakëvet

The use of nouns derived from adjectives:

(a) To substitute a noun previously mentioned, a noun which is superfluous to be mentioned (*i sëmundi*, "the sick man") or to substitute the noun *gjâ*, "thing," (*e vërteta*, "the truth").

(b) More often in definite form.

The following examples will illustrate better the use of nouns derived from adjectives:

Në këtë klasë ka nxënës të këqij e nxënës të mirë; të mirët punojnë, kurse të këqijt s'bajnë gjâ.
(There are good and bad students in this class; of course the good ones do work, while the bad ones don't do a thing.)

Kërkohen mësues që dinjë gjuhë të hueja. T'interesuemit duhet të paraqesin lutje sa më parë.
(Teachers who know foreign languages are wanted. Those who are interested should apply as soon as possible.)

Examples: (continued)

Të rijt janë entuziazte.
(Young people have enthusiasm.)

E vërteta del gjithëmonë në shesh.
(The truth always comes out.)

Të plagosurit u-çuen në spital.
(The wounded were taken to the hospital.)

Tryeza ishte mbushë me të gjitha të mirat.
(All the good things were on the table.)

PJESA E KATËRT
USHTRIME GRAMATIKORE

LESSON 47
PART IV
GRAMMAR DRILL

1. Use the admirative mood when answering your teacher (T.).
- T. Zotni Bardhi ka një shtëpi që kushton 50.000 dollarë.
S. Ashtu? Zotni Bardhi qenka i pasun!
- T. Unë i nxâ përditë të gjitha mësimet
S. Vërtetë? Ju qenkeni shumë i zellshëm!
- T. Unë jam 52 vjeç.
S. Vërtetë? Unë qenkam më i ri se ju! Unë jam 51 vjeç.
- T. Ju të dy s'keni bërë asnjë gabim në provim.
S. Shumë mirë. D.m.th. na qenkemi më të mirët e klasës!
- T. Klasa B ka 3 nxënës që janë më të gjatë se 2 metra.
S. Vërtetë? Qenkan të gjatë!
- T. Zotni Bardhi ka 11 fëmijë.
S. Vërtetë? Zotni Bardhi paska shumë fëmijë!
- T. Unë kam blé një automobil të ri. Qe ku është!
S. Ah, sa ngjyrë të bukur paska! Paskeni blé një automobil të mirë!
- T. A keni një pëndë, ju lutem?
S. Po, kam.
(after looking for it):
Jo, nuk e paskam me vete! E paskam harrue në shtëpi!
- T. Qe provimet! Në çdo fjalë keni bërë nga një gabim.
S. Ah, sa shumë gabime paskemi bërë!
- T. Nxënësit kanë shkue në shtëpi në orën 5 të mëngjesit dhe kanë ardhë në klasë në orën 8.
S. Ata s'paskan fjetë veçse 2 orë!

2. Djali i madh është në klasën e katërt.
 A është i madhi në klasën e katërt?
 Po, i madhi është në klasën e katërt.
 Cili djalë është në klasën e katërt?
 I madhi është në klasën e katërt.

Librat e djalit të madh janë në çantë.
 A janë librat e të madhit në çantë?
 Po, librat e të madhit janë në çantë.
 Librat e cilit djalë janë në çantë?
 Librat e të madhit janë në çantë.

Mësuesi i tha djalit të madh me studjue më shumë.
 A i tha mësuesi të madhit me studjue më shumë?
 Po, mësuesi i tha të madhit me studjue më shumë.
 Cilit djalë i tha mësuesi me studjue më shumë?
 Mësuesi i tha të madhit me studjue më shumë.

Ju e patë djalin e madh tue shkue në shkollë.
 A e pashë unë të madhin tue shkue në shkollë?
 Po, ju e patë të madhin tue shkue në shkollë.
 Cilin djalë pashë unë tue shkue në shkollë?
 Ju e patë të madhin tue shkue në shkollë.

Unë mora prej djalit të madh dy libra.
 A morët ju prej të madhit ndonji libër?
 Po, unë mora prej të madhit dy libra.
 Prej kujt morët ju dy libra?
 Unë mora prej të madhit dy libra.

Mësuesi i ri është në klasën tjetër.
 A është i riu në klasën tjetër?
 Po, i riu është në klasën tjetër.
 Cili mësues është në klasën tjetër?
 I riu është në klasën tjetër.

Këta janë rradhorët e mësuesit të ri.
 A janë këta rradhorët e të riut?
 Po, këta janë rradhorët e të riut.
 Rradhorët e cilit mësues janë këta?
 Këta janë rradhorët e të riut.

Na i a dhamë detyrat e shtëpis mësuesit të ri.
 A i a dhatë detyrat e shtëpis të riut?
 Po, na i a dhamë detyrat e shtëpis të riut.

Cilit mësues i a dhatë detyrat e shtëpis?
 Na i a dhamë detyrat e shtëpis të riut.

Na folëm sot në mëngjes me mësuesin e ri.
 A folëm na sot në mëngjes me të riun?
 Po, na folëm sot në mëngjes me të riun.
 Me cilin mësues folët ju sot në mëngjes?
 Na folëm sot në mëngjes me të riun.

Na i morëm detyrat e shtëpis prej mësuesit të ri.
 A i morët detyrat e shtëpis prej të riut?
 Po, na i morëm detyrat e shtëpis prej të riut.
 Prej cilit mësues i morët detyrat e shtëpis?
 Na i morëm detyrat e shtëpis prej të riut.

For supplementary drill:

Ask questions as above with the following phrases:

vllai i vogël punon në fabrikë,
 rrobagespi i gjatë është 37 vjeç,
 nxënësi i shkurtë është 20 vjeç,
 mësuesi plak është në klasë.

3. A ngas unë më shpejt se ai?
 Po, ti nget më shpejt se ai.
 Kush nget më shpejt se unë?
 Unë ngas më shpejt se ti.
 Çka bën ai më shpejt se unë?
 Ai nget më shpejt se ti.
 A ngasim na kur shkojmë me hangër?
 Po, ju ngitni kur shkoni me hangër.
 Cilët ngasin kur shkojnë me hangër?
 Na ngasim kur shkojmë me hangër.
 Çka bëjnë ata kur shkojnë me hangër?
 Ata ngasin kur shkojnë me hangër.
- A ngava unë sepse ishem vonë?
 Po, ti ngave sepse ishe vonë.
 Kush ngau sepse ishte vonë?
 Unë ngava sepse ishem vonë.
 Pse ngau ai?
 Ai ngau sepse ishte vonë.
 A ngamë na kur shkuem në kinema?
 Po, ju ngatë kur shkuet në kinema.

Çka bëtë ju kur shkuet në kinema?
 Na ngamë kur shkuem në kinema.
 Cilët nganë kur shkuen në kinema?
 Ata nganë kur shkuen në kinema.

A do të ngas unë kur të shkoj me blé ilaçet?
 Po, ti do të ngasish kur të shkojsh me blé
 ilaçet.

Çka do të bëjsh ti kur të shkojsh në kinema?
 Unë do të ngas kur të shkoj në kinema.
 Kush do të ngasi kur të shkojë me marrë fëmijët
 në shkollë?
 Ai do të ngasi kur të shkojë me marrë fëmijët
 në shkollë.

A do të ngasim na kur t'i ulemi kodrës?
 Po, ju do të ngitni kur t'i uleni kodrës.
 Cilët do të ngasin kur t'i ulen kodrës?
 Na do të ngasim kur t'i ulemi kodrës.
 Çka do të bëjnë ata?
 Ata do të ngasin kur t'i ulen kodrës.

For supplementary drill:

Ask questions as above with the following phrases:

unë e ngas automobilin mirë,
 unë e ngas aeroplanin mirë,
 unë ngas kur due me shkue në shkollë shpejt.

4. A e pres unë mollën me thikë?
 Po, ti e pret mollën me thikë.
 Me çka e pret ti mollën?
 Unë e pres mollën me thikë.
 Kush e pret portokallin me thikë?
 Ai e pret portokallin me thikë.
 A i presim na pemët që janë thá?
 Po, ju i pritni pemët që janë thá.
 Cilët i presin lulet që janë thá?
 Na i presim lulet që janë thá.
 Çka presin ata?
 Ata i presin lulet që janë thá.

A e preva unë dorën me brisk?
 Po, ti e preve dorën me brisk.
 Çka preve ti me brisk?
 Unë e preva dorën me brisk.

Me çka e preu ai dorën?

Ai e preu dorën me brisk.

A e premë na pjeshkën sepse ishte thá?

Po, ju e pretë pjeshkën sepse ishte thá.

Cilët e prenë pjeshkën?

Na e premë pjeshkën sepse ishte thá.

Pse e prenë ata mollën?

Ata e prenë mollën sepse ishte thá.

A do t'a pres unë mishin para se t'a há.

Po, ti do t'a presish mishin para se t'a hásh.

Kush do t'a presi mishin para se t'a hajë?

Unë do t'a pres mishin para se t'a há.

Çka do të bájë ai?

Ai do t'a presi mishin para se t'a hajë.

A do t'i presim na domatet para se t'i bájme sallatë?

Po, ju do t'i pritni domatet para se t'i báni sallatë.

Cilët do t'i presin qepët para se t'i fusin në sallatë?

Na do t'i presim qepët para se t'i fusim në sallatë.

Çka do të bájne ata?

Ata do t'i presin qepët para se t'i fusin në sallatë.

5. A e thyej unë shpesh gotën e ujit?

Po, ti e thyen shpesh gotën e ujit.

Kush i thyen shpesh pjatat kur i lán?

Unë i thyej shpesh pjatat kur i láj.

Çka bân ai?

Ai i thyen shpesh pjatat kur i lán.

A i thyejmë na filxhanat nganjherë kur i lajmë?

Po, ju i thyeni nganjherë filxhanat kur i lani.

Cilët i thyejnë nganjherë gotat e ujit kur i lajnë?

Na i thyejmë nganjherë gotat e ujit kur i lajmë.

A i thyejnë ata xhamat e dritorevet nganjherë?

Po, ata i thyejnë nganjherë xhamat e dritorevet.

A e theva unë xhamin e dritores?

Po, ti e theve xhamin e dritores.

Kush e theu filxhanin e kafes?

Unë e theva filxhanin e kafes.

Çka theu ai?

Ai e theu filxhanin e kafes.

A i thyem na pjatat kur po i lajshim?

Po, ju i thytë pjatat kur po i lajshi.

Cilët i thyen pjatat?

Na i thyem pjatat kur po i lajshim.

Çka bënë ata?

Ata i thyen pjatat kur po i lajshin.

A do t'a thyej unë dritoren në qoftë se nuk mund t'a hap?

Po, ti do t'a thyejsh dritoren në qoftë se nuk mund t'a hapish.

Kush do t'a thyejë dritoren në qoftë se nuk mund t'a hapi?

Unë do t'a thyej dritoren në qoftë se s'mund t'a hap.

Çka do të bëjë ai?

Ai do t'a thyejë dritoren në qoftë se nuk mund t'a hapi.

A do t'a thyejmë na derën e automobilit në qoftë se nuk mund t'a hapim?

Jo, ju nuk do t'a thyeni derën e automobilit në qoftë se nuk mund t'a hapni.

Cilët nuk do t'a thyejnë derën e automobilit?

Na s'do t'a thyejmë derën e automobilit.

Çka s'do të thyejnë ata?

Ata s'do t'a thyejnë derën e automobilit.

6. A vdes njeriu nga frika?

Jo, zakonisht, njeriu s'vdes nga frika.

A vdesin shumë njerëz n'Amerikë nga aksidente të ndryshme?

Po, n'Amerikë vdesin mjaft njerëz nga aksidente të ndryshme.

A vdiq dje një nxënëse në spital?

Po, dje vdiq një nxënëse në spital.

A vdiqën dy ushtarë në një aksident?

Po, dy ushtarë vdiqën në një aksident.

7. A kanë rrugët e Presidios shumë këthesa?
 Po, rrugët e Presidios kanë shumë këthesa.
 Cilat rrugë kanë shumë këthesa?
 Rrugët e Presidios kanë shumë këthesa.
 Sa këthesa kanë rrugët e Presidios?
 Rrugët e Presidios kanë shumë këthesa.
 Çka kanë rrugët e Presidios?
 Rrugët e Presidios kanë shumë këthesa.
- A u-vrava unë në dorë kur mbylla derën?
 Po, ju u-vratë në dorë kur mbyllët derën.
 Kur u-vrã ai në dorë?
 Ai u-vrã në dorë kur mbylli derën.
 Kur u-vramë na?
 Na u-vramë kur mbyllëm derën.
 Kur u-vranë ata?
 Ata u-vranë kur mbyllën derën.
8. A kam unë faj që u-prish automobili?
 Jo, ti s'ke faj që u-prish automobili.
 Kush s'ka faj që u-prish automobili?
 Unë s'kam faj që u-prish automobili.
 Po ai, a ka faj që u-prish automobili?
 Jo, as ai s'ka faj që u-prish automobili.
9. A është motra e tij shumë e kujdesshme?
 Po, motra e tij është shumë e kujdesshme.
 Kush është shumë e kujdesshme?
 Motra e tij është shumë e kujdesshme.
 Motra e kujt është shumë e kujdesshme?
 Motra e tij është shumë e kujdesshme.
 Qysh është motra e tij?
 Motra e tij është shumë e kujdesshme..
- A e ngitni automobilin n'anën e majtë të rrugës?
 Jo, unë nuk e ngas automobilin n'anën e majtë të rrugës.
 Kush nuk e nget automobilin n'anën e majtë të rrugës?
 Unë nuk e ngas automobilin n'anën e majtë të rrugës.
 Çka nuk ngitni n'anën e majtë të rrugës?
 Unë nuk e ngas automobilin n'anën e majtë të rrugës.
 Ku nuk e ngitni automobilin?
 Unë nuk e ngas automobilin n'anën e majtë të rrugës.
 Në ç'anë të rrugës e ngitni ju automobilin?
 Unë e ngas automobilin n'anën e djathtë të rrugës.

1. Kur ishem fëmijë shkojshem shpesh në shtëpinë e një shoku për të luejtë, sepse jona ishte e vogël. Shtëpija e tij ishte e madhe e kishte edhe një kopsht mjaft të madh. Në një pjesë të këtij kopshti prindët e shokut mbillshin zarzavate, si domate, sallatë, qepë etj. Pjesa tjetër e kopshtit kishte pemë, si qershi, dardha, pjeshka etj.

S'e harroj kurrë kohën që kam kaluar në shtëpinë dhe në kopshtin e shokut tim. Ka qenë një ndër kohët më të bukura të jetës sime.

2. Dje në drekë tue shkue në shtëpi pashë në rrugë një fëmijë të vogël, një 5 vjeç, që po qante. Duket se kishte humbë rrugën. M'erdhi keq që s'munda me u-ndalë; s'kishem kohë.

3. Mbrëmë i lapa vetë këmbisat, çorapët dhe shaminë. Arsyeja është se s'kam të holla me i çue me i lapa në qytet. Megjithëqë s'kam lapa rrobe ndonjiherë, kur i pashë sot në mëngjes m'u-duken mjaft të pastra.

4. Dje jam lapa me ujë të ftofët sepse s'kishte ujë të nxehët. Po t'ishte verë ndoshta do të më pëlqente, por në dimën s'më pëlqen aspak me u-lapa me ujë të ftofët.

5. Ka ca kohë që djali im s'e ndien vetën mirë. Ka kollë shumë. Dje shkoi ke mjeku, i cili i tha se s'kishte ndonji sëmundje me rëndësi, por e këshilloi mos të pijë duhan shumë.

6. Në Shqipëri zakonisht nuk bëjnë kostume gati sepse shumica e njerëzvet i bëjnë rrobet ke rrobaqepsi. Atje ka shumë rrobaqepës dhe janë të mirë, kështu që s'kanë nevojë të bëjnë e të shesin rrobe gati.

7. Nji javë më parë shkova ke dentisti për arsye se më dhimbte nji dhamb. Dentisti e shikoi dhe më tha se dhambi ishte prishë e më këshilloi t'a hiqshem. Unë i thash "mirë" dhe ai m'a nxori, por më dhimti mjaft dhe më qiti gjak shumë. At natë s'munda me fjetë prej dhimbe, prandej të nesërmen s'dola në punë fare.

My hometown is not a big town. It's quite pretty and has a good climate. The spring is beautiful, when it doesn't rain too much. In summer it gets quite warm and the fall is wonderful. In winter it gets very cold and it is humid too. It

never gets foggy. We don't know what fog is.

The town is on a plain (field) and it's built on the shore of a lake. It has beautiful houses, buildings and wide streets.

The town has several schools. It has quite a few factories, among them a shoe factory, cigarette factory, soap factory, etc. There are two theaters, a library and a hospital.

In my hometown very few people have cars; therefore, the rate (number) of car accidents is very small. I remember only one person that died in a car accident, and at that time they said he had drunk too much just before the accident happened.

This in short (in a few words) is the story of my hometown. Perhaps it's not an important town, but to its inhabitants it's quite important.

Zotni Sadik Kodra ka dy djelm; i madhi është 18 vjeç dhe i vogli 16 vjeç. Dje në drekë, djali i madh, ndërsa po shkonte në qytet, pati një aksident me automobil. Nga një këthesë e rrugës doli një automobil dhe i preu rrugën. Vedati (djali i madh i Zotni Sadik Kodrës) nuk e ndaloi automobilin me kohë, kështu që u-ndesh me të. Automobili është prishë shumë dhe Vedati është vrá mjaft: ka thyë kambën e majtë në dy vende, ka vrá synin e djathtë dhe xhami i thyem e ka pré në fytyrë. Vedati do të kishte mundë edhe me vdekë. Përditë vdesin njerëz n'aksidente automobili.

Dy ditë më parë dy njerëz vdiqën në të njëjtat rrethana jo shumë larg nga shtëpia e Zotni Sadik Kodrës e tri ditë më parë një tjetër vdiq po aty afër.

Vedati është shofer mjaft i mirë, por ka një zakon të keq: e nget automobilin tepër shpejt. Zotni Sadiku e ka këshillue kaq herë me e ngá më ngadalë, por Vedati është ende i ri e harron shpejt. Edhe Ganiu, djali i vogël i Zotni Kodrës, di t'a ngasi automobilin, por ai është më i kujdesshëm se Vedati.

Vedati do të qëndrojë në spital një katër a pesë ditë e mandej do të këthenet në shtëpi.

QUESTIONS - PYETJE

1. Sa djelm ka Zotni Sadik Kodra?
2. Sa vjeç është i madhi dhe sa vjeç i vogli?
3. Cili prej djelmvet pat dje në drekë një aksident me automobil?
4. Kush pat një aksident dje në drekë ndërsa po shkonte në qytet?
5. Çka i ngjau djalit të madh dje në drekë?
6. Prej nga doli një automobil dhe i preu djalit rrugën?
7. Çka bëri një automobil nga një këthesë e rrugës?
8. Kush nuk e ndaloi automobilin me kohë?
9. Me çka u-ndesh, kështu, Vedati?
10. Cili automobil është prishë shumë?
11. Kush është vrá mjaft?
12. Kush ka thyer kambën e majtë në dy vende?
13. Cilin shtëpi ka vrá Vedati?
14. Kë ka prë në fytyrë xhami i thyer i automobilit?
15. Kush do të kishte mundë edhe me vdekë?
16. Kur vdesin njerëz në aksidente automobili?
17. Kur vdiqën dy njerëz jo shumë larg nga shtëpia e Zotni Sadik Kodrës?
18. Kush është shofer mjaft i mirë?
19. Çfarë zakoni të keq ka Vedati?
20. Kush e ka këshillue Vedatin kaç herë me e ngatë automobilin më ngadalë?

21. Kush është ende i ri e harron shpejt?
22. Edhe kush tjetër di t'a ngasi automobilin, por është më i kujdesshëm se Vedati?
23. Çka bën Ganiu?
24. Ku do të qëndrojë Vedati nja katër a pesë ditë?
25. Kush do të këthehet mandej në shtëpi?

FQINJËT

- Ata që banojnë në katin e pestë të banesës sonë janë të bezdisshëm. Mbramë në mesnatë i ranë me shqelma dyshe-mesë sa mundshin.

- A ju zgjuen ?

- Për fat jo; unë po i bijshem pianos gjatë asaj kohe.

PJESA E SHTATË
DETYRË SHTËPIJE

LESSON 47
PART VII
HOMEWORK

A. Answer the following questions using adjectives used as nouns. Example:

Q. Cili prej djelmvet tuej quhet Agim: djali i madh apo djali i vogël?

A. I vogli quhet Agim.

1. Cili automobil ju pëlqen më shumë: automobili i kuq apo automobili i verdhë?
2. Me cilin automobil do të shkoni: me automobilin e ri apo me automobilin e vjetër?
3. Cilin krah ka vrá: krahun e majtë apo krahun e djathtë?
4. Cilët fëmijë janë nxânës më të mirë: djelmt e mëdhaj apo vajzat e vogla?

B. Translate into Albanian:

5. My father died 20 years ago.
6. I cut my left hand with a knife.
7. Who broke the windowpane?
8. He left one hour ago; he was in a hurry.

C. Translate into English:

9. Ç'automobil të bukur paska ky zotni!
10. Ashtu? Vetëm 4 orë në natë flëni? Ju fjetkeni shumë pak!

PJESA E TETË
FJALORI

LESSON 47
PART VIII
VOCABULARY

aksident, -i aksidente, -t	(m.)	accident
i, e, të djathtë të djathta	(adj. m. & f.)	right (opposed to left)
i djathti, e djathta	(m. & f.)	the right one (op- posed to the left one)
keqas	(adv.)	badly
këthesë, -a këthesa, -t	(f.)	curve, turn
i, të kujdesshëm e, të kujdesshme	(adj. m. & f.)	careful
i, e, të majtë të majta	(adj. m. & f.)	left (opposed to right)
i majti, e majta	(m. & f.)	the left one (op- posed to the right one)
i, e, të mërzitun të mërzituna	(adj. m. & f.)	upset, bored, annoyed
mirëpo	(conj.)	however
me u-ndeshë (unë ndeshem)	(v.)	to collide, meet, encounter, clash, bump
me ngá (unë ngas)	(v.)	to run; drive; tease
ngadalë	(adv.)	slowly, gently, gradually; easy (not in a hurry)
me ngjá (ngjan)	(v.)	to happen, occur; to resemble
me pré (unë pres)	(v.)	to cut

me prishë (unë prish)	(v.)	to break, ruin, de- stroy; spoil; erase; squander; change (money); harm, upset (stomach); decay (teeth)
rrethanë, -a rrethana, -t	(f.)	circumstance
rrezik, -u rreziqe, -t	(m.)	danger, risk, peril
sikur	(conj.)	as, as if, as though
me thye (unë thyej)	(v.)	to break; change (money)
me vdekë (unë vdes)	(v.)	to die (for people)
me vrá (unë vras)	(v.)	to hurt, injure; to kill (by shooting)
me u-vrá (unë vritem)	(v.)	to be (as above)
xham, -i xhama, -a	(m.)	glass, windowpane

NOTES:

Nuk e çáj kokën.

I don't care.

kaq herë

so many times

Si mos me qenë!

Why shouldn't I be!

me qenë për ngut
(unë jam për ngut)

to be in a hurry

me qenë në rrezik
(unë jam në rrezik)

to be in danger

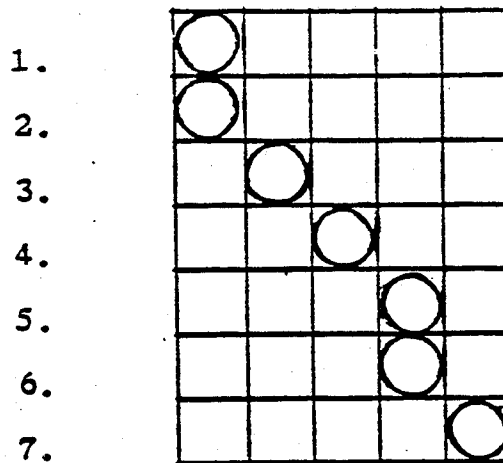
Si jo!

Why not? (of course)

me thënë të vërtetën

to tell the truth

Fjalë Kryq

1. Gjuha që po nxëni.
2. Nji nga gradat e nënoficeravet.
3. Keni 6 orë në ditë.
4. Ata që pini kur ju dhemb kryet.
5. Ujë që del nga toka.
6. Kur bje fillon ase mbaron mësimi.
7. Kur marrim, zakonisht na gëzojnë.

Në qoftë se e keni bërë mirë, shkronjat e çdo rrethi, tue fillue nga nalt, do të formojnë nji fjalë që tregon nji gjë që, kur quhet e bardhë n'Amerikë ka vetëm nji.

Përgjegjet janë në faqen e fundit të këtij vëllimi.

PJESA E PARË
 USHTRIME GRAMATIKORE PARAPRAKE-GRAMMAR PERCEPTION DRILL

1. A është rrobaqepës vllai i Zotni Kadriut?
 Po, vllai i Zotni Kadriut është rrobaqepës.
 Zotni Kadriu është mësues, po i vllai ç'punë bân?
 I vllai është rrobaqepës.
 A është Zotni Kadriu rrobaqepës?
 Jo, Zotni Kadriu është mësues; i vllai është rrobaqepës.
 Ç'punë bân i vllai?
 I vllai është rrobaqepës.
 Çka është i vllai?
 I vllai është rrobaqepës.
 Ç'punë bân Zotni Kadriu dhe ç'punë bân i vllai?
 Zotni Kadriu është mësues, i vllai është rrobaqepës.
- A jeton në Berat nipi i Zotni Kadriut?
 Po, nipi i Zotni Kadriut jeton në Berat.
 Zotni Kadriu jeton në Gjinokastër, po i nipi ku jeton?
 I nipi jeton në Berat.
 A jeton Zotni Kadriu në Berat?
 Jo, Zotni Kadriu jeton në Gjinokastër; i nipi jeton në Berat.
 Ku jeton i nipi?
 I nipi jeton në Berat.
 Ku jeton Zotni Kadriu e ku jeton i nipi?
 Zotni Kadriu jeton në Gjinokastër; i nipi jeton në Berat.
- a. A shkuen Zotni Kadriu dhe i vllai në Tiranë?
 Po, Zotni Kadriu dhe i vllai shkuen në Tiranë.
 Ku shkuen Zotni Kadriu dhe i vllai?
 Zotni Kadriu dhe i vllai shkuen në Tiranë.
 Cilët shkuen në Tiranë?
 Zotni Kadriu dhe i vllai shkuen në Tiranë.
 Çka bânë Zotni Kadriu dhe i vllai?
 Zotni Kadriu dhe i vllai shkuen në Tiranë.
- b. A është automobili i Zotni Kadriut në garazh?
 Po, automobili i Zotni Kadriut është në garazh.
 Po automobili që është në rrugë, a është i të vllait?
 Po, automobili që është në rrugë është i të vllait.

I kujt është automobili që është në rrugë?
 Automobili që është në rrugë është i të vllait.
 Ku është automobili i të vllait?
 Automobili i të vllait është në rrugë.

- c. A i dërgoi Zotni Kadriu një letër të vllait?
 Po, Zotni Kadriu i dërgoi një letër të vllait.
 Kujt i dërgoi një letër Zotni Kadriu?
 Zotni Kadriu i dërgoi një letër të vllait.
 Çka i dërgoi të vllait Zotni Kadriu?
 Zotni Kadriu i dërgoi një letër të vllait.
 Kush i dërgoi një letër të vllait?
 Zotni Kadriu i dërgoi një letër të vllait.
- d. A foli në telefon Zotni Kadriu me të vllan?
 Po, Zotni Kadriu foli në telefon me të vllan.
 Me kë foli në telefon Zotni Kadriu?
 Zotni Kadriu foli në telefon me të vllan.
 Çka bëri Zotni Kadriu?
 Zotni Kadriu foli në telefon me të vllan.
 Kush foli në telefon me të vllan?
 Zotni Kadriu foli në telefon me të vllan.
- e. A mori Zotni Kadriu një letër prej të vllait?
 Po, Zotni Kadriu mori një letër prej të vllait.
 Prej kujt mori një letër Zotni Kadriu?
 Zotni Kadriu mori një letër prej të vllait.
 Çka mori Zotni Kadriu prej të vllait?
 Zotni Kadriu mori një letër prej të vllait.
 Kush mori një letër prej të vllait?
 Zotni Kadriu mori një letër prej të vllait.
2. Unë i përkas këpucët kur i nxjerr nga rafti.
 Kush i përket këpucët kur i nxjerr nga rafti?
 Unë i përkas këpucët kur i nxjerr nga rafti.
 A i përket ti këpucët kur i nxjerr nga rafti?
 Po, unë i përkas këpucët kur i nxjerr nga rafti.
 A i përkas unë këpucët kur i nxjerr nga rafti?
 Po, ti i përket këpucët kur i nxjerr nga rafti.
 A i përket ai këpucët kur i nxjerr nga rafti?
 Po, ai i përket këpucët kur i nxjerr nga rafti.
- A i përkasim na këpucët kur i nxjerrim nga rafti?
 Po, na i përkasim këpucët kur i nxjerrim nga rafti.

A i përkitni ju këpucët kur i nxirni nga rafti?
 Po, na i përkasim këpucët kur i nxjerrim nga rafti.
 A i përkasim na këpucët kur i nxjerrim nga rafti?
 Po, ju i përkitni këpucët kur i nxirni nga rafti.
 A i përkasin ata këpucët kur i nxjerrin nga rafti?
 Po, ata i përkasin këpucët kur i nxjerrin nga rafti.

Unë i përkitat librat e Thomait.
 Kush i përkiti librat e Thomait?
 Unë i përkitat librat e Thomait.
 A i përkitat ti librat e Thomait?
 Po, unë i përkitat librat e Thomait.
 A i përkitat unë librat e Thomait?
 Po, ti i përkitat librat e Thomait.
 A i përkitat ai librat e Thomait?
 Po, ai i përkitat librat e Thomait.
 A i përkitatëm na librat e Thomait?
 Po, na i përkitatëm librat e Thomait.
 A i përkitatët ju librat e Thomait?
 Po, na i përkitatëm librat e Thomait.
 A i përkitatëm na librat e Thomait?
 Po, ju i përkitatët librat e Thomait.
 A i përkitatën ata librat e Thomait?
 Po, ata i përkitatën librat e Thomait.

Unë s'do t'i përkas librat sonte.
 Kush s'do t'i përkasit librat sonte?
 Unë s'do t'i përkas librat sonte.
 A do t'i përkasish ti librat sonte?
 Jo, unë s'do t'i përkas librat sonte.
 A do t'i përkas unë librat sonte?
 Jo, ti s'do t'i përkasish librat sonte.
 A do t'i përkasit ai librat sonte?
 Jo, ai s'do t'i përkasit librat sonte.
 A do t'i përkasim na librat sonte?
 Jo, na s'do t'i përkasim librat sonte.
 A do t'i përkitni ju librat sonte?
 Jo, na s'do t'i përkasim librat sonte.
 A do t'i përkasim na librat sonte?
 Jo, ju s'do t'i përkitni librat sonte.
 A do t'i përkasin ata librat sonte?
 Jo, ata s'do t'i përkasin librat sonte.

3. A pres unë në rrugë kur due me marrë autobusin?
 Po, ju pritni në rrugë kur doni me marrë autobusin.

Unë prita mbrëmë një gjymës ore për të marrë autobusin.

Kush priti mbrëmë një gjymës ore për të marrë autobusin?

Unë prita mbrëmë një gjymës ore për të marrë autobusin.

A prite ti mbrëmë një gjymës ore për të marrë autobusin?

Po, unë prita mbrëmë një gjymës ore për të marrë autobusin.

A prita unë mbrëmë një gjymës ore për të marrë autobusin?

Po, ti prite mbrëmë një gjymës ore për të marrë autobusin.

A priti ai mbrëmë një gjymës ore për të marrë autobusin?

Po, ai priti mbrëmë një gjymës ore për të marrë autobusin.

A pritëm na mbrëmë një gjymës ore për të marrë autobusin?

Po, na pritëm mbrëmë një gjymës ore për të marrë autobusin.

A pritët ju mbrëmë një gjymës ore për të marrë autobusin?

Po, na pritëm mbrëmë një gjymës ore për të marrë autobusin.

A pritëm na mbrëmë një gjymës ore për të marrë autobusin?

Po, ju pritët mbrëmë një gjymës ore për të marrë autobusin.

A pritën ata mbrëmë një gjymës ore për të marrë autobusin?

Po, ata pritën mbrëmë një gjymës ore për të marrë autobusin.

Unë do të pres deri sa të mbarojë mësimi për të shkue ke mjeku.

Kush do të presi deri sa të mbarojë mësimi për të shkue ke mjeku?

Unë do të pres deri sa të mbarojë mësimi për të shkue ke mjeku.

A do të presish ti deri sa të mbarojë mësimi për të shkue ke mjeku?

Po, unë do të pres deri sa të mbarojë mësimi për të shkue ke mjeku.

A do të pres unë deri sa të mbarojë mësimi për të shkue ke mjeku?

Po, ti do të presish deri sa të mbarojë mësimi për të shkue ke mjeku.

A do të presi ai deri sa të mbarojë mësimi për të shkue ke mjeku?

Po, ai do të presi deri sa të mbarojë mësimi për të shkue ke mjeku.

A do të presim na deri sa të mbarojë mësimi për të shkue ke mjeku?

Po, na do të presim deri sa të mbarojë mësimi për të shkue ke mjeku.

A do të pritni ju deri sa të mbarojë mësimi për të shkue ke mjeku?

Po, na do të presim deri sa të mbarojë mësimi për të shkue ke mjeku.

A do të presim na deri sa të mbarojë mësimi për të shkue ke mjeku?

Po, ju do të pritni deri sa të mbarojë mësimi për të shkue ke mjeku.

A do të presin ata deri sa të mbarojë mësimi për të shkue ke mjeku?

Po, ata do të presin deri sa të mbarojë mësimi për të shkue ke mjeku.

4. A shkova unë në San Fransisko javën që kaloi?
 Po, ju shkuet në San Fransisko javën që kaloi.
 Kush shkoi në San Fransisko javën që kaloi?
 Ju shkuet në San Fransisko javën që kaloi.
 Ku shkova unë javën që kaloi?
 Ju shkuet në San Fransisko javën që kaloi.
 Kur shkova unë në San Fransisko?
 Ju shkuet në San Fransisko javën që kaloi.

A do të shkoj unë në Los Anxhelos javën që vjen?
 Po, ju do të shkoni në Los Anxhelos javën që vjen.

Kush do të shkojë në Los Anxhelos javën që vjen?
 Ju do të shkoni në Los Anxhelos javën që vjen.

LESSON 48

Ku do të shkoj unë javën që vjen?

Ju do të shkoni në Los Anxhelos javën që vjen.

Kur do të shkoj unë në Los Anxhelos?

Ju do të shkoni në Los Anxhelos javën që vjen.

A punova unë të shtunden që kaloi?

Po, ju punuet të shtunden që kaloi.

Kush punoi të shtunden që kaloi?

Ju punuet të shtunden që kaloi.

Çka bëna unë të shtunden që kaloi?

Ju punuet të shtunden që kaloi.

Kur punova unë?

Ju punuet të shtunden që kaloi.

A do të punoj unë të dielen që vjen?

Jo, ju nuk do të punoni të dielen që vjen.

Kush nuk do të punojë të dielen që vjen?

Ju nuk do të punoni të dielen që vjen.

Çka nuk do të bëj unë të dielen që vjen?

Ju nuk do të punoni të dielen që vjen.

Kur nuk do të punoj unë?

Ju nuk do të punoni të dielen që vjen.

Nji mik i Z. Feti Koplikut vjen për drekë

(Troket dera; Zoja Kopliku hap derën)

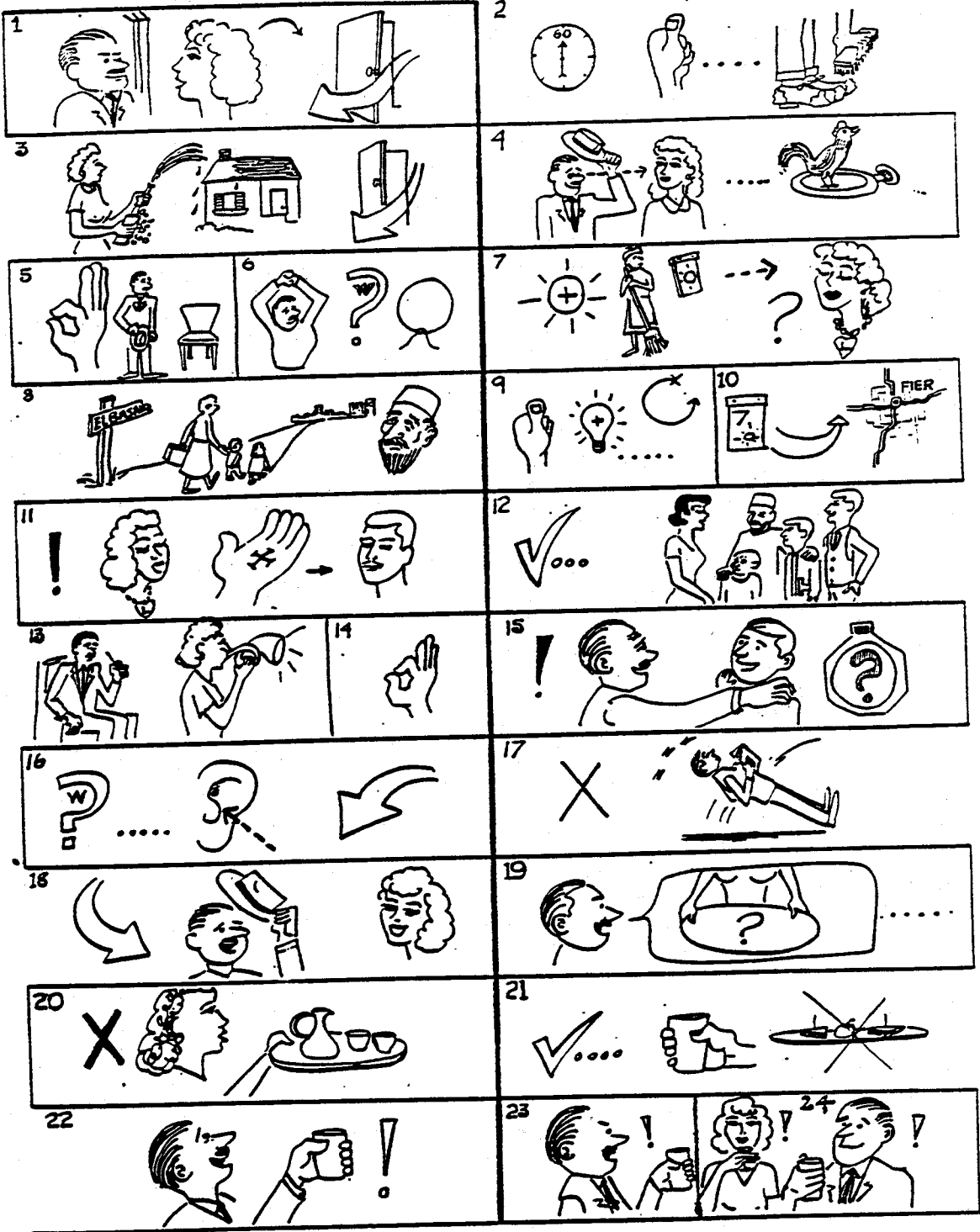
1. Zoja K.: Oh, Zotni Niazi! Urdhënoni mbrendë!
2. Niazi: Pritni sa të fshij kambët, Zojë; kam këpucët me baltë.
3. Z.K.: Mos u-trazoni! Nuk e kam fshij shtëpin sot. Urdhënoni! Mirë se erdhët!
4. N.: Mirë se ju gjeta, Zojë! Kam ardhë pak heret, më duket.
5. Z.K.: Jo, aspak; keni ardhë tamam në kohë. Urdhënoni në kolltuk!
6. N.: Ju falem nderës! Si po e çoni, Zojë?
7. Z.K.: Mirë, por e zënanun gjithë ditën me punë shtëpije. Si është Lulja?
8. N.: Lulja ka shkue me fëmijët ke i ati, n'Elbasan.
9. Z.K.: E dij, kështu më tha Feti sot. Kur do të këtthehet?
10. N.: Javën që vjen, por më parë do të shkojë ke i vllai, në Fier.
11. Z.K.: Ashtu? Paska Lulja një vllai në Fier?
12. N.: Po, ka! Atje jeton edhe i ungji me të birin, i nipi e ca kushrij tjerë.
13. Z.K.: Më falni një minut; po shkoj me thirrë Fetiun.
14. N.: Ju lutem, Zojë.
15. Feti: Tungjatjeta, Niazi! A ke shumë që ke ardhë?
16. N.: Pse, a nuk më ndigjove kur erdha?
17. F.: Jo. Më kishte zënë gjumi tue lexue.
18. N.: Tash sa erdha, Feti. Sa u-përshëndeta me Zojën.

19. F.: Hyrijel! A i ke qitë gjã Niaziut?
 20. Z.K.: Jo ende. A po urdhënon një rakí,
 Z. Niazi?
21. N.: Po, por mos u-trazoni për meze, sepse
 mezja m'a pret lezetin e bukës.
 22. Z.K.: Si të keni qejf.
23. N.: Për të mirë!
 24. Feti
 dhe Z.K.: Të bâftë mirë!

Kostume Kombëtare

LESSON 48

Mr. Feti Kopliku's Friend
Comes to Dinner

(Somebody knocks at the door; Mrs. Kopliku opens it)

1. Mrs. K.: Oh, Mr. Niazi it's you! Come in, please!
2. Niazi: One minute, as soon as I wipe my feet, ma'am; my shoes are full of mud.
3. Mrs. K.: Don't bother! I haven't cleaned the house today. Come on in!
4. N.: Glad to see you ma'am! I think I'm a little early.
5. Mrs. K.: Not at all; you're just in time. Please sit down.
6. N.: Thank you! How is everything ma'am?
7. Mrs. K.: Pretty good, busy all day with the house chores. How is Lule?
8. N.: Lule and the children went to Elbasan to Lule's father.
9. Mrs. K.: I know, Feti told me that today. When is she coming back?
10. N.: Next week, but first she'll go to see her brother in Fier.
11. Mrs. K.: Is that so! Does Lule have a brother in Fier?
12. N.: Yes, she does. Also her uncle, his son, her nephew and some other cousins live in Fier.
13. Mrs. K.: Excuse me a second, I'm going to call Feti.
14. N.: O.K.
15. Feti: Hi, Niazi! Have you been here long?
16. N.: Why, didn't you hear me come?
17. F.: No. I fell asleep while reading.
18. N.: I just came Feti. I just greeted your wife.

19. F.: Hyrije! Have you offered anything to Niazzi?
20. Mrs. K.: Not yet. Do you care for a "raki," Mr. Niazzi?
21. N.: All right, but don't bother about any snacks, because anything to eat would spoil my appetite.
22. Mrs. K.: As you wish.
23. N.: Cheers!
24. Mrs. K. and F. Cheers!

VARET . . .

- A di të zhytesh në ujë?
- Po si.
- Sa mund të qëndrosh?
- Varej se kur më shpëtojnë.

NOUNS denoting family relationship (masculine)

The possessive adjective follows the noun in the definite form. Examples:

libri im (my book)
mësuesi yt (your teacher)
etc.

Now look at these examples:

a.	vllai im	my brother
b.	vllai yt	your (thy) brother
c.	vllai i tij	his brother
d.	vllai i saj	her brother
e.	vllai ynë	our brother
f.	vllai juej	your brother
g.	vllai i tyre	their brother

1. The possessive adjectives im and yt may precede a noun denoting blood or family relationship in the indefinite form. Thus, examples a. and b. become:

im vllá	my brother
yt vllá	your (thy) brother

2. The possessive adjectives i tij and i saj do not precede the noun denoting family relationship. But in Albanian, the particle i precedes a noun in the definite form, denoting family relationship. The noun formed this way expresses the meaning of a possessor in the third person singular (i tij or i saj).

The following are the most common nouns denoting family relationship (masculine):

Normal form: noun & possessive adjective

Noun with particle expressing poss. in the 3rd person singular

vllai i tij, vllai i saj
ungji i tij, ungji i saj

i vllai
i ungji

nipi i tij, nipi i saj	i nipi
vjehrrri i tij, vjehrrri i saj	i vjehrrri
kunati i tij, kunati i saj	i kunati
biri i tij, biri i saj or	
djali i tij, djali i saj	i biri
baba i tij, baba i saj	i ati
burri i saj	i shoqi

3. In the plural (see examples e, f and g), possessive adjectives can neither precede the noun nor have a special form.
4. Nouns with particles denoting family relationship are treated like adjectives used as nouns and are declined (see Grammar Analysis, Lesson 47). The declension of i ati, which is irregular, is as follows:

Nom.		i ati
Gen.	i, e, të	t'et
Dat.		t'et
Acc.		t'án
Abl.	prej	t'et

1. Unë trokas në një derë kur due që të m'a hapin.
A trokas unë në derë?
Po, ti troket në derë.
Kush troket në derë?
Unë trokas në derë.
Cili troket në derë?
Ai troket në derë.
A trokasim na në derë?
Po, ju trokitni në derë.
Cilët trokasin në derë?
Na trokasim në derë.
Çka bëjnë ata?
Ata trokasin në derë.

A trokita unë në derë për një kohë të gjatë?
Po, ti trokite në derë për një kohë të gjatë.
Kush trokiti në derë për një kohë të gjatë?
Unë trokita në derë për një kohë të gjatë.
Cili trokiti në derë për një kohë të gjatë?
Ai trokiti në derë për një kohë të gjatë.
A trokitëm na në derë, por s'përgjegjji kurrkush?
Po, ju trokitët në derë, por s'përgjegjji kurrkush.
Cilët trokitën në derë?
Na trokitëm në derë, por s'përgjegjji kurrkush.
Çka bëjnë ata?
Ata trokitën në derë, por s'përgjegjji kurrkush.
A do të trokas unë në derë para se të hëj?
Po, ti do të trokasish në derë para se të hëjsh.
Kush do të trokasi në derë para se të hëjë?
Unë do të trokas në derë para se të hëj.
Çka do të bëjë ai?
Ai do të trokasi në derë para se të hëjë.
A do të trokasim na në derë para se të hëjmë?
Po, ju do të trokitni në derë para se të hëni.
Cilët do të trokasin në derë para se të hëjnë?
Na do të trokasim në derë para se të hëjmë.
Çka do të bëjnë ata?
Ata do të trokasin në derë para se të hëjnë.
2. A e përkas unë stufën kur është e nxehët?
Jo, ti nuk e përket stufën kur është e nxehët.
Kush nuk e përket stufën kur është e nxehët?
Unë nuk e përkas stufën kur është e nxehët.

Çka nuk bân ai?

Ai nuk e përket stufën kur është e nxehët.

A e përkasim na llampën kur është e nxehët?

Jo, nuk e përkitni llampën kur është e nxehët.

Cilët nuk e përkasin llampën kur është e nxehët?

Na nuk e përkasim llampën kur është e nxehët.

Çka nuk bëjnë ata?

Ata nuk e përkasin llampën kur është e nxehët.

3. A e thërras unë mjekun në shtëpi kur jam shumë i sëmundë?

Po, ti e thërret mjekun në shtëpi kur je shumë i sëmundë.

Kush e thërret mjekun në shtëpi kur është shumë i sëmundë?

Unë e thërras mjekun në shtëpi kur jam shumë i sëmundë.

Çka bân ai?

Ai e thërret mjekun në shtëpi kur është shumë i sëmundë.

A i thërrasim na prindët për darkë ndonjiherë?

Po, ju i thërritni prindët për darkë nganjherë.

Cilët i thërrasin prindët për darkë nganjherë?

Na i thërrasim prindët për darkë nganjherë.

Çka bëjnë ata?

Ata i thërrasin prindët për darkë nganjherë.

4. A zâ unë peshk shpesh?

Po, ti zë peshk shpesh.

Kush zë peshk shpesh?

Unë zâ peshk shpesh.

Çka bân ai?

Ai zë peshk shpesh.

A zâmë na punë menjherë kur shkojmë në një vend të ri?

Po, ju zëni punë menjherë kur shkoni në një vend të ri.

Cilët zânë punë menjherë?

Na zâmë punë menjherë.

Çka bëjnë ata?

Ata zânë punë menjherë.

A e zûna unë kambën me derë?

Po, ti e zûne kambën me derë.

Kush e zûni kambën me derë?

Unë e zûna kambën me derë.

Çka i ngjau atij?

Ai e zûni kambën me derë.

A i zûmë na shokët që kishin kalue përpara?

Po, ju i zûtë shokët që kishin kalue përpara.

Cilët i zûnë shokët që kishin kalue përpara?

Na i zûmë shokët që kishin kalue përpara.

Çka bânë ata?

Ata i zûr shokët që kishin kalue përpara.

A do të zâ unë punë në kët qytet?

Po, ti do të zâsh punë në kët qytet.

Kush do të zâjë punë në kët qytet?

Unë do të zâ punë në kët qytet.

Çka do të bājë ai?

Ai do të zâjë punë në kët qytet.

A do t'i zâmë na shokët në qoftë se rrijmë mbrapa me mësimë?

Po, ju do t'i zëni shokët në qoftë se rrini mbrapa me mësimë.

Cilët do t'i zânë shokët?

Na do t'i zâmë shokët.

Çka do të bājnë ata?

Ata do t'i zânë shokët.

5. A i përshëndes unë oficerat kur i takoj në rrugë?

Po, ti i përshëndet oficerat kur i takon në rrugë.

Kush i përshëndet oficerat kur i takon në rrugë?

Unë i përshëndes oficerat kur i takoj në rrugë.

Çka bân ai?

Ai i përshëndet oficerat kur i takon në rrugë.

A i përshëndesim na njerzit tonë kur shkojmë ndokund?

Po, ju i përshëndetni njerzit tuej kur shkoni ndokund.

Cilët i përshëndesin njerzit e tyne kur shkojnë ndokund?

Na i përshëndesim njerzit tonë kur shkojmë ndokund.

Çka bājnë ata?

Ata i përshëndesin njerzit e tyne kur shkojnë ndokund.

A e përshëndetshem unë nânën kur dilshem nga shtëpia?
 Po, ti e përshëndetshe nânën kur dilshe nga shtëpia.
 Kush e përshëndette nânën kur dilte nga shtëpia?
 Unë e përshëndetshem nânën kur dilshem nga shtëpia.
 Çka bënte ai?
 Ai e përshëndette nânën kur dilte nga shtëpia.
 A i përshëndetshim na nënoficerat kur ishim n'ushtri?
 Jo, ju nuk i përshëndetshi nënoficerat kur ishi n'ushtri.
 Cilët nuk i përshëndetshin nënoficerat kur ishin n'ushtri?
 Na nuk i përshëndetshim nënoficerat kur ishim n'ushtri.
 Çka nuk bëjshin ata?
 Ata nuk i përshëndetshin nënoficerat kur ishin n'ushtri.

A e përshëndeta unë gruen kur dola nga shtëpia?
 Po, ti e përshëndete gruen kur dole nga shtëpia.
 Kush e përshëndeti gruen kur doli nga shtëpia?
 Unë e përshëndeta gruen kur dola nga shtëpia.
 Çka bëni ai?
 Ai e përshëndeti gruen kur doli nga shtëpia.
 A e përshëndetëm na komandantin kur erdhi në klasë?
 Jo, ju nuk e përshëndetët komandantin kur erdhi në klasë.
 Cilët nuk e përshëndetën komandantin kur erdhi në klasë?
 Na nuk e përshëndetëm komandantin kur erdhi në klasë.
 Çka nuk bënë ata?
 Ata nuk e përshëndetën komandantin kur erdhi në klasë.

A përshëndetem unë me shokë kur hyj në klasë?
 Po, ti përshëndete me shokë kur hy në klasë.
 Kush përshëndetet me shokë kur hy në klasë?
 Unë përshëndetem me shokë kur hyj në klasë.

Çka bân ai?

Ai përshëndetet me shokë kur hyn në klasë.

A përshëndetemi na me mësuesit kur i shofim në kafe?

Po, ju përshëndeteni me mësuesit kur i shifni në kafe.

Cilët përshëndeten me mësuesit kur i shofin në kafe?

Na përshëndetemi me mësuesit kur i shofim në kafe.

Çka bëjnë ata?

Ata përshëndeten me mësuesit kur i shofin në kafe.

A përshëndeteshem unë me prindët kur largoheshem nga qyteti?

Po, ti përshëndetesh me prindët kur largohesh nga qyteti.

Kush përshëndetesh me prindët kur largohesh nga qyteti?

Unë përshëndeteshem me prindët kur largoheshem nga qyteti.

Çka bënte ai?

Ai përshëndetesh me prindët kur largohesh nga qyteti.

A përshëndeteshim na me mësuesit kur mbarojshim shkollën?

Po, ju përshëndeteshi me mësuesit kur mbarojsh shkollën.

Cilët përshëndeteshin me mësuesit kur mbarojshin shkollën?

Na përshëndeteshim me mësuesit kur mbarojshim shkollën.

Çka bëjshin ata?

Ata përshëndeteshin me mësuesit kur mbarojshin shkollën.

A u-përshëndeta unë me nënën kur u-nisa për Korçë?

Po, ti u-përshëndete me nënën kur u-nise për Korçë.

Kush u-përshëndet me nënën kur u-nis për Korçë?

Unë u-përshëndeta me nënën kur u-nisa për Korçë.

Çka bëni ai?

Ai u-përshëndet me nënën kur u-nis për Korçë.

LESSON 48

A u-përshëndetëm na me miqt kur i pamë në mensë?
Po, ju u-përshëndetët me miqt kur i patë në mensë.

Cilët u-përshëndetën me miqt kur i panë në mensë?
Na u-përshëndetëm me miqt kur i pamë në mensë.

Çka bënë ata?

Ata u-përshëndetën me miqt kur i panë në mensë.

6. A keni provim javën që vjen?

Jo, javën që vjen s'kemi provim.

A kemi ndonji festë muejin që vjen?

Jo, muejin që vjen s'kemi asnji festë.

Ku do të shkoni vjetin që vjen?

Nuk e di se ku do të shkoj vjetin që vjen.

A shkuet ndokund javën që kaloi?

Po, javën që kaloi qesh në San Francisco.

A ka rá shí muejin që kaloi?

Jo, muejin që kabi s'ka rá shí.

Ku keni qenë vjetin që kaloi?

Vjetin që kaloi kam qenë n'Europë.

7. A i fshíj unë kambët kur hýj në një shtëpi?

Po, ti i fshín kambët kur hýn në një shtëpi.

A i fshíni ju këpucët shpesh?

Po, unë i fshíj këpucët mjaft shpesh.

A i fshín ai rrobot para se t'i veshi?

Po, ai i fshín rrobot para se t'i veshi.

A e fshíjmë na dhomën shpesh a rrallë?

Ju e fshíni dhomën rrallë.

A e fshíni ju klasën një herë në javë?

Po, na e fshíjmë klasën një herë në javë.

A e fshíjnë ata zyrën çdo ditë?

Po, ata e fshíjnë zyrën çdo ditë.

8. A ke shumë që ke ardhë këtu në Monterey?

Kam tre muej që kam ardhë në Monterey.

A ke shumë që ke fillue me studjue shqip?

Jo, s'kam shumë që kam fillue me studjue shqip.

A ke shumë që ke hangër?

Jo, një orë mâ parë hangra mëngjes.

A ke shumë që je tue pritë?

Jo, s'kam shumë; nja dhetë minuta.

A ka shumë që është nisë?

Jo, s'ka shumë që është nisë.

- A ka shumë që ka fillue me rá shí?
 Jo, s'ka shumë që ka fillue me rá shí.
 A ka shumë që ka mrríjtë treni?
 Jo, s'ka shumë që ka mrríjtë treni.
9. A ju zê gjumi kur hani shumë?
 Po, mue më zê gjumi kur há shumë.
 A më zê gjumi posa bij me fjetë?
 Po, jú ju zê gjumi posa bini me fjetë.
 A e zê gjumi atê kur ást shumë i lodhun?
 Po, atê e zê gjumi kur ást shumë i lodhun.
- 10: Kur e mbaruet detyrën e shtëpis?
 Tash sa e mbarova.
 Kur e shkruet letrën?
 Tash sa e shkrova.
 Kur hangri ai?
 Tash sa hangri.
11. A keni qejf me pí ndonji gjâ?
 Rakí, po të keni.
 A keni qejf me hangër gjellë shqiptare?
 Po, kam shumë qejf me hangër gjellë shqiptare.
 A ka qejf ai me ardhë me né?
 Jo, ai s'ka qejf me ardhë me né.
12. A ást Zotní Berati mësues?
 Po, Zotní Berati ást mësues.
 Po i ati i Zotní Beratit, ç'punë bân?
 Edhe i ati ka qenë mësues.
 E kujt ást kjo shtëpi?
 Asht e t'et.
 Kujt i keni thânë me ardhë?
 T'et i kam thânë me ardhë.
 A e keni takue ndonjiherë t'anë e Zotní Petrelës?
 Jo, s'e kam takue asnji herë t'anë e Zotní
 Petrelës.
 Prejt kujt e keni marrë kët letër?
 E kam marrë prej t'et.
- A ást Zotní Korça peshkatár?
 Po, Zotní Korça ást peshkatár.
 Po i biri, ç'punë bân?
 I biri ást berbér.

I kujt është ky dyqan?
 Ky dyqan është i të birit.
 Kujt i a keni dërgue pakon?
 Të birit i a kam dërgue pakon.
 A e njef të birin e Zotni Korçës?
 Po, e kam takue nji herë të birin e Zotni
 Korçës.
 Prej kujt e keni marrë kët letër?
 E kam marrë prej të birit.
 A është Zoja Leka mësuese?
 Po, Zoja Leka është mësuese.
 Po i shoqi, ç'punë bën?
 I shoqi është mjek.
 I kujt është ky automobil?
 Ky automobil është i të shoqit.
 Kujt i a keni dërgue pakon?
 Të shoqit i a kam dërgue pakon.
 A keni folë me të shoqin.
 Po, kam folë me të shoqin.
 Prej kujt e keni marrë letrën?
 Prej të shoqit e kam marrë letrën.

A është Zojusha Përmeti nëpunëse?
 Po, Zojusha Përmeti është nëpunëse.
 Po i fejuemi, ç'punë bën?
 I fejuemi punon në nji fabrikë.
 I kujt është ky qen?
 Ky qen është i të fejuemit.
 Kujt i a keni dërgue rrobet?
 Të fejuemit i a kam dërgue rrobet.
 A e njifni të fejuemin e Zojushës Përmeti?
 Po, e njof të fejuemin e Zojushës Përmeti.
 Prej kujt e keni marrë kët kravatë?
 E kam marrë prej të fejuemit të Zojushës
 Përmeti.

Feti Kopliku ka ftue për drekë shokun e tij Niazi Kodrën mbasi Lulja, grueja e Niaziut, ka shkue me fëmijët ke prindët n'Elbasan. Niaziu mbasi mrrin ke shtëpija e Fetiut troket në derë dhe Zoja Hyrije i çel (opens) derën. Mbas përshëndeten, Zoja Hyrije e fton të hÿjë mbrendë. Niaziu fshin kambët mbasi rrugës kishte baltë dhe kishte ndy (dirtied) këpucët. Atëherë Zoja Hyrije i thotë mos të trazohet e t'urdhënojë e t'ulet në kolltuk. Niaziu ulet. Pyet zojën si po e çon e si është me shëndet. Zoja i tregon se gjithë ditën është e zë un me punët e shtëpis, por se është mirë me shëndet. Zoja Hyrije pyet për Lulen, mbasi familja e Fetiut dhe familja e Niaziut njifen prej shumë vjetësh e kanë miqësi mjaft të madhe; Fetiut e Niaziut janë shokë të vjetër e kanë shkue në shkollë së bashku kur ishin të rij. Atëherë Niaziut i tregon se Lulja do të shkojë edhe në Fier, nga Elbasani, mbasi i vllai me familje dhe i ungji me të nipin banojnë atje.

Zoja Hyrije i kërkon leje Niaziut dhe shkon të thërrasi të shoqin. Mbas pak kohe Fetiut hÿn në dhomën e pritjes dhe përshëndet Niaziun; e pyet në

se ka shumë që ka ardhë mbasi nuk e ka ndigjue Niaziun sepse e kishte zënë gjumi tue lexue. Feti pyet gruen në se i ka qitë gjã mikut; atëherë Zoja Hyrije çohet dhe i sjell një rakí, por pa meze sepse Niaziu tha se mezja i a pret lezetin e bukës.

QUESTIONS - PYETJE

1. Kë ka ftue për drekë Feti Kopliku?
2. Grueja e kujt ka shkue n'Elbasan ke prindët e saj?
3. Kush troket në derë të Feti Koplikut?
4. Çka bân Zoja Hyrije?
5. Cilët përshëndeten?
6. Kush e fton Niaziun të hÿjë në shtëpi?
7. Kush fshin kambët para se të hÿjë në shtëpi?
8. Kujt i thotë Zoja Hyrije mos të trazohet?
9. Ku ulet Niaziu?
10. Kë pyet Niaziu si po e çon?
11. Kush i tregon se gjithë ditën është e zânun me punët e shtëpis?
12. Kush e pyet Niaziun për gruen e tij Lulen?
13. Cilat familje njifen prej shumë vjetësh?
14. Cilët janë shokë të vjetër?
15. Ku kanë shkue së bashku Feti e Niaziu kur ishin të rij?

16. Kush do të shkojë në Fier ke i vllai?
17. Ku banon i vllai i Lules?
18. Po i ungji me të nipin, ku banojnë?
- 19.. Kush i kërkon leje Niaziut?
20. Kë shkon me thërritë Zoja Hyrije?
21. Kë përshëndet Fetiu kur hyn në dhomën e pritjes?
22. Kë kishte zënë gjumi tue lexue?
23. Kush e pyet gruen në se i ka qitë gjã Niaziut?
24. Çka i sjell Niaziut Zoja Hyrije?
25. Kujt i a pret mezja lezetin e bukës?

-
- Kur e ndien shqiptari veten mã ngusht se kurrë?
 - Kur i vjen nji mik dhe nuk i gjen bukë në shtëpi.

* * *

- Cila është mã e mira meze kur pi njeriu në shoqni?
- Bisedimi i lezetshëm.

* * *

- Çka e bân gjellën mã të shijshme?
 - Urija.
-

PJESA E GJASHTË
DETYRË SHTRËPIJE

LESSON 48
PART VI
HOMEWORK

- A. Substitute the underlined words with the corresponding contracted form. Example:

Agimi dhe vllai i tij janë nga Tirana.
Agimi dhe i vllai janë nga Tirana.

1. Petriti do të shkojë në kinema me vllan e tij.
2. Lulja ka marrë letër prej nipit të saj.
3. Unë njof Zojën Kopliku, por jo burrin e saj.
4. Ky është automobili i Kapter Qafzezit; ai atje është i djalit të tij.

- B. Answer the following:

5. Qysh i përshëndetni shokët kur vini në klasë në mëngjes?
6. Në çë rasë i përshëndetni shokët me fjalët "natën e mirë"?
7. Zakonisht, mbas sa minutash ju zë gjumi kur bini me fjetë?
8. Kur një njeri ju përshëndet "mirë se ju gjeta," qysh përgjigjini ju?

- C. Translate the following:

9. He just stepped out.
10. Last night I went to bed at 9 o'clock, but I fell asleep at 12.

PJESA E SHTATË
FJALORI

LESSON 48
PART VII
VOCABULARY

i ati	(m.)	his or her father
baltë, -a	(f.)	mud
i biri, të bijt	(m.)	his or her son(s)
me fshî (unë fshîj)	(v.)	to sweep, wipe, erase
gjumë, -i	(m.)	sleep
lezet, -i	(m.)	pleasure; taste, savor, relish
i nipi, të nipat	(m.)	his or her nephew(s)
me përshëndetë (unë përshëndes)	(v.)	to greet, salute, bid good-bye
me u-përshëndetë (unë përshëndetem me...)	(v.)	to greet each other, bid good-bye
i shoqi	(m.)	her husband
me trokitë (unë trokas) (troket dera)	(v.)	to knock (at the door, etc.) somebody is knock- ing at the door
me thirrë, thërritë (unë thërras)	(v.)	to call; shout; invite; to send for someone
i ungji	(m.)	his or her uncle (from father's side)
i vllai të vllaznit	(m.)	his or her brother(s)

Notes:

me fshi kambët	to wipe off shoes on the door-mat
mos u-trazoni!	Don't bother!
mirë se erdhët!	Welcome! (as a greeting to a guest)
mirë se ju gjeta!	reply to <u>mirë se erdhët</u>
Si po e çoni?	How is everything? How's it going?
punë shtëpije	chores, housekeeping
javën që vjen	next week
A ke shumë që ke ardhë?	Has it been long since you came here?
me zënë gjumi (më, të, i etj. zë gjumi)	to fall asleep
tash sa erdha	I just came.
me pré lezetin e bukës	to spoil the appetite
me pasë qejf (unë kam qejf)	to like, wish
si të keni qejf	as you please, as you wish
për të mirë!	Cheers!
të bëftë mirë!	reply to <u>për të mirë</u> ; Good appetite!

PJESA E PARË

USHTRIME GRAMATIKORE PARAPRAKË-GRAMMAR PERCEPTION DRILL

Kur due të marr një cingare nga një paqetë mbi tryezë thom:

Me leje një cingare?

Po, urdhënoni!

Kur due të lexoj një gazetë që ka blé një shok i thom:

Me leje t'a lexoj këtë gazetë?

Po, urdhënoni! (lexonie)

Kur due me hapë dritoren thom:

Me leje t'a hap dritoren?

Po, urdhënoni! (hapnie)

Kur due me pá një libër që ndodhet mbi tryezë thom:

Me leje t'a shof këtë libër?

Po, urdhënoni! (shifnie)

Kur due me kalue nëpër një derë ku gjindet dikush i thom:

Me leje të kaloj?

Urdhënoni!

Kur due me u-ulë në një karrigë që është e dikujt i thom:

Me leje t'ulem në këtë karrigë?

Urdhënoni!

Kur due të ndal një njeri për t'a pyetë se ku është rruga kryesore i thom:

Me leje! Ku është rruga kryesore?

Si quhet kjo rrugë?

Ku ka një restaurant?

Kush është i zoti i këtij dyqani?

Automobili i tij është i ri.

A është automobili i tij i ri?

Po, automobili i tij është i ri.

A e ka ai automobilin të ri?

Po, ai e ka automobilin të ri.

Petkat tona janë të reja.

A janë petka tona të reja?

Po, petkat tona janë të reja.

A i kemi na petkat të reja?

Po, na i kemi petkat të reja.

A janë djelm e tyne të mirë?

A janë djelm e tyne të mirë?

Po, djelm e tyne janë të mirë.

A i kanë ata djelm të mirë?

Po, ata i kanë djelm të mirë.

For further practice, drill the above examples using the verbs: me u-takue and me u-pá.

Ju doni me shkue sot në kinema.
Dje: Ju deshët me shkue dje në kinema.

A desha unë me shkue dje në kinema?
Dje: Po, ju deshët me shkue dje në kinema.

A deshët ju me shkue dje në kinema?
Po, unë desha me shkue dje në kinema.

A deshi ai me shkue dje në kinema?
Po, ai deshi me shkue dje në kinema.

A deshëm na me shkue dje në kinema?
Po, na deshëm me shkue dje në kinema.

A deshën ata me shkue dje në kinema?
Po, ata deshën me shkue dje në kinema.

For further practice ask questions on the following statements:

Javën që kaloi desha me folë me jú.

Vjet desha me blé shtëpi.

Dola jashtë sepse desha me pi një cingare.

LESSON 49

Djali im është oficer.

A është djali im oficer?

Po, djali juj është oficer.

A e kam unë djalin oficer?

Po, ju e keni djalin oficer.

Klasa juj është e madhe.

A është klasa juj e madhe?

Po, klasa ime është e madhe.

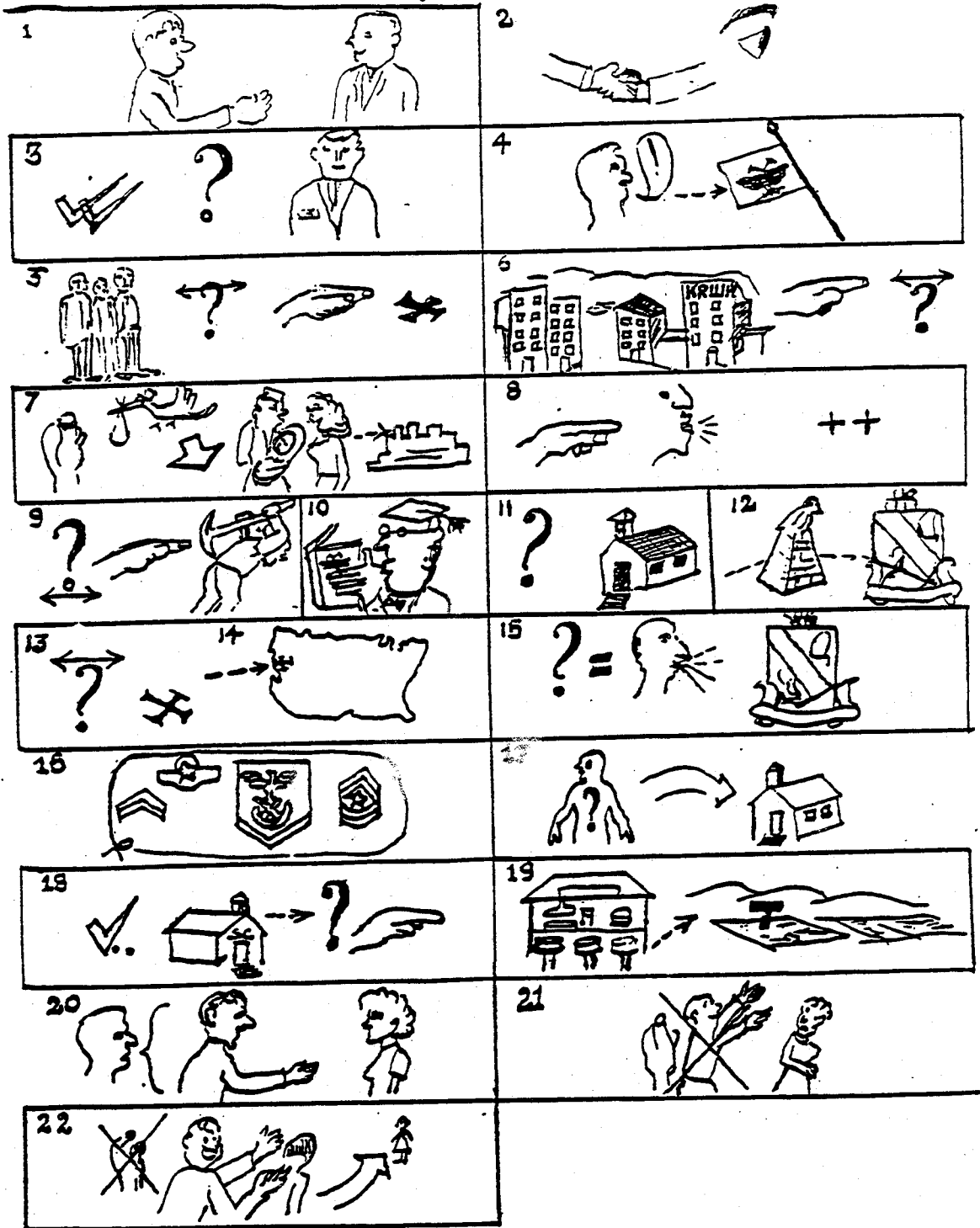
A e keni ju klasën të madhe?

Po, unë e kam klasën të madhe.

Instituti i Ministrís
së Mbrojtjes për Gjuhë të Hueja

1. Me leje, Zotní! Dishroj të njifem me jú. Unë jam Feti Rustemi.
2. Gëzohem shumë. Po a shqiptár qenkeni ju?
3. Po, prandej desha të ju takoj. Si e keni emnin?
4. Fatbardh Leka. Kush ju tha se jemi bashkatdhetarë?
5. Nji mik i përbashkët që ndodhet këtu në gostí. Prej nga jeni?
6. Nga kryeqyteti i Skënderbeut, nga Kruja. Po ju?
7. Unë kam lé këtu, por prindët i kam nga Devolli.
8. Oh, sa mirë folkeni shqip!
9. Çë punë báni, Zotní Leka?
10. Jam arsimtár; mësoj shqip.
11. Në çë shkollë?
12. N'Institutin e Ministrís së Mbrojtjes për Gjuhë të Hueja.
13. Ku gjindet ky institut?
14. Në Presidio të Montereyt, Monterey, Kaliforní.
15. Pse quhet ky institut "i Ministrís së Mbrojtjes"?
16. Sepse nxánsit vijnë nga Fuqít e Armatosuna: nga Ushtriya, Aviacioni, Marina dhe Kambësoriya e Marinës.
17. A s'ka nxânës civila n'at institut?
18. Po, ka nganjíherë, por jo shpesh. Po ju, ç'punë báni?
19. Kam nji gjelltores; jam edhe pronár tokash.
20. Më falni nji minut! Due të përshëndes zojën e shtëpis.
21. As unë s'e kam përshëndetë ende; po vîj me jú.
22. Mirë, ejani!

LESSON 49

Defense Language Institute

1. Pardon me, sir! I'd like to introduce myself.
I'm Feti Rustemi.
2. Very glad to know you. I see you are Albanian!
3. That's why I wanted to meet you. What's your name?
4. Fatbardh Leka. Who told you that we are fellow
countrymen?
5. A friend of ours (both of us) who is here at the
party. Where are you from?
6. From the capital city of Skënderbeg, from Kruja;
what about you?
7. I was born here, but my parents are from Devoll.
8. You speak Albanian very well!
9. What kind of work do you do Mr. Leka?
10. I'm a teacher; I teach Albanian.
11. At what school?
12. At the Defense Language Institute.
13. Where is this Institute located?
14. At the Presidio of Monterey, Monterey, California.
15. Why is this Institute called Defense Language Institute
and not Army Language Institute?
16. Because the students are from all services (Armed
Forces): from the Army, Air Force, Navy and the Marines.
17. Are there civilian students in the Institute?
18. Yes, there are sometimes, but not often. What about
you; what do you do?
19. I have a restaurant and I own some land.
20. Excuse me a second, I want to greet the hostess.
21. I haven't greeted her either; I'll go with you.
22. All right, let's go.

NOUNS: Adjectives used as nouns (part II)

Declension--feminine:

SINGULAR

	Indefinite	Definite
Nom.	nji e mirë	e mira
Gen.	i, e, të një së mire	i, e, të së mirës
Dat.	nji së mire	së mirës
Acc.	nji të mirë	të mirën
Abl.	prej një së mire	prej së mirës

PLURAL

	Indefinite	Definite
Nom.	disa të mira	të mirat
Gen.	i, e, të disa të mirave	i, e, të të miravet
Dat.	disa të mirave	të miravet
Acc.	disa të mira	të mirat
Abl.	prej disa të mirave	prej të miravet

Omission of the possessive adjective:

Prindët e mij janë nga Devolli.
(My parents are from Devoll.)

Automobili im është i ri.
(My car is new.)

Djali i tij është mjek.
(His son is a physician.)

Shkolla e tyre është larg prej këtu.
(Their school is far away from here.)

Librat tonë janë të kushtueshëm.
(Our books are expensive.)

LESSON 49

Motrat e tua janë të martueme.
(Your sisters are married.)

Nâna e saj është e sëmundë.
(Her mother is sick.)

Djali im ka qenë 20 vjeç kur vdiq.
(My son was 20 years old when he died.)

Djelmt e mij do të jenë të rritun 5 vjetësh.
(My sons will be grown-ups in [after 5] years)

Sentences like the ones above, constructed with a subject made up of a noun and a possessive adjective followed by the verb me qenë are very frequently built differently. The same idea is expressed by having the owner as the subject of the sentence and the object owned as the direct complement connected with the verb me pasë. Thus, the above sentences would become:

Unë i kam prindët nga Devolli.
Unë e kam automobilin të ri.
Ata e kanë shkollën larg prej këtu.
Na i kemi librat të kushtueshëm.
Ti i ke motrat të martueme.
Ajo e ka nânën të sëmundë.
Unë e kam pasë djalin 20 vjeç kur vdiq.
Unë do t'i kem djelmt të rritun mbas 5 vjetësh.

Use of me leje and më falni.

In general, everytime one asks permission to do or to have something, as for example when a person is ready to leave, when he is trying to pass through a crowd, when he wants to address someone, etc., he must say me leje. But if he has to interrupt a conversation or apologize he must say më falni. Examples:

Me leje, Zotni (Zojë, etj.). Tash duhet të çohem se ndejta shumë.
(Will you excuse me sir (madame, etc.). I have to leave because I stayed too long.)

LESSON 49

Me leje! Ku është Zyra e Postës?
(Sir! Where is the post office?)

Më falni! Si thatë se quhet ai njeri?
(I beg your pardon! What did you say his name was?)

Më falni se erdha pak vonë.
(Forgive me for coming a little late.)

Anyway, the verb më falni means "I apologize," "I am sorry," "pardon me," "forgive me," and it's never a question. The prepositional phrase me leje could be a question or a statement, and it means "may I," "excuse me," or "allow me." It's used when one asks permission to do something. It's never an apology.

PJESA E KATËRT
USHTRIME GRAMATIKORE

LESSON 49
PART IV
GRAMMAR DRILL

A kam unë dy shtëpi?

Po, ju keni dy shtëpi.

A është njëna e ré dhe tjetra e vjetër?

Po, njëna është e ré dhe tjetra e vjetër.

A ka e reja katër dhoma fjetje?

Po, e reja ka katër dhoma fjetje.

A ka e vjetra dy dhoma fjetje?

Po, e vjetra ka dy dhoma fjetje.

Cila shtëpi ka katër dhoma fjetje?

E reja ka katër dhoma fjetje.

Cila shtëpi ka dy dhoma fjetje?

E vjetra ka dy dhoma fjetje.

A banoj unë në të rén?

Po, ju banoni në të rén.

A e ap me qirá të vjetrën?

Po, ju e epni me qirá të vjetrën.

Në cilën shtëpi banoj unë?

Ju banoni në të rén.

Cilën shtëpi ap me qirá?

Ju epni me qirá të vjetrën.

A marr njimijë lekë qirá prej së vjetrës?

Po, ju merrni njimijë lekë qirá prej së vjetrës.

A është kuzhina e së rés e madhe?

Po, kuzhina e së rés është e madhe.

A është kuzhina e së vjetrës e vogël?

Po, kuzhina e së vjetrës është e vogël.

Kuzhina e cilës shtëpi është e madhe?

Kuzhina e së rés është e madhe.

LESSON 49

Kuzhina e cilës shtëpi është e vogël?
Kuzhina e së vjetrës është e vogël.

A keni ju motra?
Po, unë kam dy motra: një të madhe dhe një të vogël.

A i shkrueni shpesh së madhes?
Po, së madhes i shkruiej shpesh.

Po, së voglës, a i shkrueni?
Po, edhe së voglës i shkruiej.

Cilës motër i shkrueni më shpesh?
Së madhes i shkruiej më shpesh.

Cilës motër i shkrueni më rrallë?
Së voglës i shkruiej më rrallë.

Sa letra merrni prej së madhes?
Unë marr dy letra në muej prej së madhes.

Sa letra merrni prej së voglës?
Unë marr një letër në muej prej së voglës.

Statements:

Ai e mban pëndën e kuqe në xhep;
pëndën e verdhë e mban mbi tryezë.

Cilën pëndë mban ai në xhep?
Ai e mban në xhep të kuqen.

Cilën pëndë mban ai mbi tryezë?
Ai e mban të verdhën mbi tryezë.

Cila është pënda që mban ai në xhep?
E verdha është pënda që mban ai në xhep.

Cila është pënda që mban ai mbi tryezë?
E kuqja është pënda që mban ai mbi tryezë.

Me cilën pëndë shkruen ai më shpesh?
Ai shkruen me të verdhën më shpesh.

Sa kushton e verdha?
E verdha kushton 20 lekë.

Po e kuqja sa kushton?
E kuqja kushton 25 lekë.

Statements:

Zotni Berati i a dha shtëpin vajzës së madhe;
vajzës së vogël i dha 20.000 lekë.

Cilës vajzë i a dha shtëpin Z. Berati?
Z. Berati i a dha shtëpin së madhes.

Cilës vajzë i dha 20.000 lekë?
Së voglës i dha 20.000 lekë.

E cilës vajzë është tash shtëpija?
Tash shtëpija është e së madhes.

Të cilës vajzë janë tash 20.000 lekët?
Tash 20.000 lekët janë të së voglës.

Me u-njoftë me

A njifem unë me Zotni Korçën?
Po, ju njifeni me Zotni Korçën.

A njife ti me Zojën Korça?
Po, unë njifem me Zojën Korça.

A njifet ai me Zojushën Korça?
Po, ai njifet me Zojushën Korça.

A njifemi na me Zotni Beratin?
Po, na njifemi me Zotni Beratin.

A njifeni ju me Zojën Berati?
Po, na njifemi me Zojën Berati.

A njifen ata me Zojushën Berati?
Po, ata njifen me Zojushën Berati.

A njifeni ju me ndonji oficer?
Po, unë njifem me shumë oficera.

- A njifeni ju me ndonji mjek?
Po, unë njifem me dy mjekë.
- A njifet ai me mjekun e ushtrisë?
Po, ai njifet me mjekun e ushtrisë.
- A njifemi na me ndonji mësues?
Po, na njifemi me një mësues.
- A njifemi na me mësuesin e shqipes?
Po, na njifemi me mësuesin e shqipes.
- A njifeni ju me shumë oficera?
Po, unë njifem me shumë oficera.
- A njifeni ju me oficerat shqiptarë?
Po, unë njifem me oficerat shqiptarë.
- A njifet ai me ndonji vajzë?
Po, ai njifet me një vajzë.
- A njifen ata me vajzën e bukur?
Po, ata njifen me vajzën e bukur.
- A njifemi na me shumë vajza?
Po, na njifemi me shumë vajza.
- A njifeni ju me vajzat shqiptare?
Po, na njifemi me vajzat shqiptare.

Aorist: me u-njoftë

- A u-njofta unë me Z. Sadikun?
Po, ju u-njoftët me Z. Sadikun.
- A u-njoftë ti me Zojën Sadiku?
Po, unë u-njofta me Zojën Sadiku.
- A u-njoft ai me Zojushën Sadiku?
Po, ai u-njoft me Zojushën Sadiku.
- A u-njoftëm na me një vajzë?
Po, na u-njoftëm me një vajzë.
- A u-njoftët ju me një zojë?
Po, na u-njoftëm me një zojë.
- A u-njoftën ata me dy oficera?
Po, ata u-njoftën me dy oficera.

A u-njoftën ata edhe me mikun tuej?
 Po, ata u-njoftën edhe me mikun tim.

me dashë

A desha unë të shkoj në shtëpi?
 Po, ju deshët të shkoni në shtëpi.
 A deshe ti të flejsh heret?
 Po, unë desha të flej heret.
 A deshi ai të shkojë në kinema?
 Po, ai deshi të shkojë në kinema.
 A deshëm na të shkojmë në teatër?
 Po, na deshëm të shkojmë në teatër.
 A deshët ju të rrini në shtëpi?
 Po, na deshëm të rrijmë në shtëpi.
 A deshën ata të zgjohen vonë?
 Po, ata deshën të zgjohen vonë.

Kush deshi kafe?
 Unë desha kafe.
 A deshi edhe ai kafe?
 Po, edhe ai deshi kafe.
 Po ju, a deshët kafe?
 Po, edhe na deshëm kafe.

Kush deshi âmbëlsinë?
 Ata deshën âmbëlsinë.
 Kush deshi âmbëlsinë dhe kafe?
 Na deshëm âmbëlsinë dhe kafe.

me ardhë me

A doni me ardhë me mue?
 Po, unë due me ardhë me jû.
 A vijshe ti me mue kur ishe në katund?
 Po, unë vîjshem me jû kur ishem në katund.
 A do të vîjë ai me jû nesër?
 Po, ai do të vîje me mue nesër.
 A keni ardhë me në shpesh herë?
 Po, unë kam ardhë me jû shpesh herë.
 A erdhën ata me në dje?
 Po, ata erdhën me në dje.

me pasë dicka: e kam - është

- A e kam unë babën në Shqipëri?
Po, ju e keni babën në Shqipëri.
- A është baba im në Shqipëri?
Po, baba juj është në Shqipëri.
- A e ke ti kushrinin mësues?
Po, unë e kam kushrinin mësues.
- A është kushrini yt mësues?
Po, kushrini im është mësues.
- A e ka ai djalit oficer?
Po, ai e ka djalit oficer.
- A është djali i tij oficer?
Po, djali i tij është oficer.
- A e kemi na mësuesin shqiptar?
Po, na e kemi mësuesin shqiptar.
- A është mësuesi ynë shqiptar?
Po, mësuesi ynë është shqiptar.
- A i keni ju librat në shtëpi?
Po, na i kemi librat në shtëpi.
- A janë librat tuj në shtëpi?
Po, librat tonë janë në shtëpi.
- A i kanë ata miqt të pasun?
Po, ata i kanë miqt të pasun.
- A janë miqt e tynë të pasun?
Po, miqt e tynë janë të pasun. (të vorfën,
të mirë, të këqij, të zellshëm, etj.)
- Kë ka ai në Shqipëri? (babën, vllan, motrën)
Kë ka ai oficer? (kushrinin, nipin)
Kë kam unë kushrî? (Agimin, Skënderin, Bardhylin)

me leje

- A thoni ju "me leje" kur dishroni me folë me
nji njeri?
Po, unë thom "me leje" kur dishroj me folë
me nji njeri.
- A thoni "me leje" kur doni me marrë ndonji send?
Po, unë thom "me leje" kur due me marrë
ndonji send.

Çka i thoni një vajze kur dishroni me këcye?
 Kur dishroj me këcye, unë i thom një vajze
 "me leje."
 Çka i thoni mësuesit kur keni ndonjë nevojë?
 Kur kam ndonjë nevojë, unë i thom mësuesit
 "me leje."

Thoni Z. se dishroni me folë.
 Me leje, Z. dishroj me folë me ju.
 Thoni Z. se dishroni një gotë ujë.
 Me leje, Z. dishroj një gotë ujë.
 Thoni zojushës se dishroni një kafe.
 Me leje, Zojushë, dishroj një kafe.

më falni

A thoni ju "më falni" kur bëni ndonjë gabim?
 Po, unë thom "më falni" kur bëj ndonjë gabim.
 Çka thoni ju kur doni me u-largue?
 Unë thom "më falni" kur due me u-largue.
 A mund të thoni edhe "me leje të shkoj" kur doni
 me u-largue?
 Po, na mund të thomi edhe "me leje të shkoj"
 kur duem me u-largue.

Thoni Z. me ju falë se u-vonuet.
 Më falni Z. se u-vonova.
 Thoni Z. me ju falë se harruet me i dhënë
 një cingare.
 Më falni Z. se harrova me ju dhënë një
 cingare.
 Thoni Z. me ju falë se nuk e kuptuet.
 Më falni Z. se nuk ju kuptova.
 Thoni Z. me ju falë se thyet xhamin.
 (dritoren, gotën, shishen, etj.)

Statements:

Ky mësim është shumë i lehtë.
Sa i lehtë është ky mësim!

Thoni Z. Kadriut se ky mësim është shumë i lehtë.
 Sa i lehtë është ky mësim, Z. Kadri!
 Thoni Z. Palit se ka ardhë shumë heret.
 Sa heret keni ardhë, Z. Pali!

Thoni Z. Todit se lexueka shumë shpejt.

Sa shpejt lexuekeni, Z. Todi!

Thoni Z. Hasanit se folka shumë ngadalë.

Sa ngadalë folkeni, Z. Hasani!

Thoni Z. Drinit se shkrueka shumë bukur.

Sa bukur shkruakeni, Z. Drini!

Thoni Z. Latifit se e paska shkruer letrën shumë keq.

Sa keq e paskeni shkruer letrën, Z. Latifi!

Thoni Z. Hysenit se ka fjetë shumë.

Sa shumë paskeni fjetë, Z. Hyseni!

Si ju quejnë?

Mue më quejnë Sadik Meta.

Si e ke emnin?

Unë e kam emnin Sadik Meta.

Si e keni emnin?

Unë e kam emnin Dalip Sula.

Si e ka emnin ai?

Ai e ka emnin Petro Vuçani.

Si e ka emnin baba juej?

Baba im e ka emnin Rexhep Shala.

Si e ka emnin shoku (miku, oficeri, nënoficeri, berberi, mjeku, mësuesi) juej?

Statements:

Unë jam mjek.
Ti je infermier.
Ai është nxënës.
Na jemi ushtarë.
Ju jeni nënoficera.
Ata janë oficera.

Questions:

Ç'punë bën unë?
Ç'punë bën ti?
Ç'punë bën ai?
Ç'punë bëjmë na?
Ç'punë bëni ju?
Ç'punë bëjnë ata?

Thuej Z. Saliut me ardhë këtu.

Z. Sali, eja(ni) këtu!

Thoni atyne me ardhë këtu.

Zotni, ejani këtu!

Thoni atij me shkue atje.

Zotni , shkoni atje!

Thoni Z. me lexue.

Z. lexoni!

Thoni Z. me shkruer.

Z. , shkrueni!

LESSON 49

Thoni Z. me punue mâ shpejt.
Z., punoni mâ shpejt!

Thoni kujdestarit me këndue.

Z., këndoni!

Thoni mësuesit me ju tregue nji përrallë.

Z. mësues, na tregoni nji përrallë!

Shqipja dhe sorra

Nji herë nji shqipe (eagle) zûni nji zog dhe shkoi e rá në degë të nji peme për t'a hangër. Në të njëjtën degë po rrinte nji sorrë (crow).

"Sa mirë që e zûmë!" i tha sorra shqipes; "do të kënaqemi (to enjoy) me mish të freskët e të njomë."

"Jo" u-përgjegj shqipja, "këtu s'ka pjesë tjetër njeri përveç atij që e zûni."

Sorra uli kryet e u-largue tue thënë me vete:
"As tue u-lutë as tue kërkue nuk t'ep njeri gjâ,
po nuk punove."

Dy macat e zemrueme

Nji macë e zezë, e trashë dhe e bukur, po ecte në majë të nji çatije (roof). Nga ana tjetër po vinte nji macë e kuqe, e fortë dhe e bukur si e para. Vendi i çatís ku po ecshin ishte shumë i ngushtë dhe çatija vetë shumë e pjerrët (inclined). Të dyja u-ndodhën përbáll njëana tjetrës.

"Me leje të kaloj" i tha e zeza së kuqes.

"Jo, nuk t'ap leje. Ti më lë të kaloj" i tha e kuqja.

Pa mendue aspak i këcyen në fyt njëana tjetrës,

por mjerisht të dyja ranë poshtë e mbaruen si është
mâ keq.

Nji fjalë e vjetër thotë: "Zemrimi i tepruem
(excessive) të verbon (blinds you)."

-
1. When you come to a certain point, there are two turns: the left leads to Durrës and the right to Shkodër.
 2. He hurt his left hand more than the right one; of course, he is not able to work, but he doesn't care at all.
 3. I invited them to stay for dinner, but they said that they wanted to go home; they were in a hurry.
 4. The car broke down. A certain part in the motor, I don't recall the name of it, broke into two pieces.
 5. I am very upset today. My uncle is in danger of dying. He has been ill for some time. I am sorry for my aunt, more than for anybody else.
 6. Please go slowly. I cannot walk anymore, my feet hurt.

Në një gosti dy shqiptarë takohen. Njëri prej tyre ka lé në SHBA, por prindët e tij janë nga Devolli, kurse tjetri ka lé në Krujë. Zotni Rustemi ka një gjelltoore e ka edhe disa toka, të cilat u a ka dhënë dy bujqëve për t'i punue. Zotni Leka është arsimtar dhe ep mësim në gjuhën shqipe n'Institutin e Ministrís së Mbrojtjes për Gjuhë të Hueja. Ai i tregon Zotni Rustemit se Instituti gjindet në Presidio të Monterejt, Monterej, Kaliforní. Në këtë shkollë mësohen 26 gjuhë të hueja, ndër të cilat edhe shqipja. Ka gjuhë që mësohen në kurse gjashtë mujsh e nënd' m'ejsh, kurse disa tjera mësohen në kurse një vjeti e tetëmëdhetë mujsh. Pothuej të gjithë nxânsit janë ushtarakë e bëjnë pjesë n'Ushtri, në Marinë, n'Aviacion dhe në Kambësorinë e Marinës. Ka edhe fare pak civila që janë nëpunës shteti ose nxâns t'Universitetit të Kalifornís. Nxânsit vijnë në shkollë pesë ditë në javë e kanë gjashtë orë mësim në ditë: trí paradreke dhe trí mbasdreke. Zakonisht kanë 10 minuta pushim mbas çdo ore mësimi.

QUESTIONS - PYETJE

1. Ku takohen dy shqiptarë?
2. Cili prej tyre ka lé në SHBA?
3. Prej nga janë prindët e tij?
4. Ku ka lé tjetri?
5. Kush ka një gjelltole e disa toka?
6. Kujve u a ka dhënë tokat për t'i punue?
7. Kush është arsimtar?
8. Në ç'gjuhë ep mësim Zotni Leka?
9. Ç'punë bân Zotni Leka në I.M.M.Gj.H.?
10. Çfarë shkolle është Instituti?
11. Në cilin qytet gjindet kjo shkollë?
12. Sa gjuhë mësohen në këtë institut?
13. A është edhe shqipja një ndër 26 gjuhët që mësohen në këtë shkollë?
14. Në çfarë kursesh mësohen gjuhët e ndryshme?
15. Çka janë pothuaj të gjithë nxënësit e kësaj shkolle?
16. Ku bëjnë pjesë ata?
17. Çfarë nxënësish tjerë ka në këtë shkollë?
18. Sa ditë në javë vijjnë nxënësit në shkollë?
19. Sa orë mësim në ditë kanë nxënësit?
20. Sa orë mësim kanë ata paradreke e sa orë mbasdreke?
21. Sa minuta pushim kanë mbas çdo ore mësimi?

PJESA E SHTATË
DETYRË SHTRËPIJE

LESSON 49
PART VII
HOMEWORK

- A. Përkëtheni anglisht këto fjalí:
1. Gëzohem të ju njof.
 2. Ai jeton në një qytet të vogël në bregdetin prenmuer, në lindje të qytetit Okland.
 3. S'kam fuqí t'eci má gjatë, prandej ju lutem vazhdoni pa mue.
 4. Nuk e di se kush është pronari i kësaj gjelltorje.
 5. Nuk e pashë se ç'gradë kishte, por jam i sigurtë se ishte ushtarak.
- B. Translate into Albanian:
6. Forgive me, I am wrong.
 7. What's your name, please?
 8. If they are born in the same country and speak the same language, they are called "fellow countrymen."
 9. The Ministry (Department) of Defense and the Ministry of Interior are the most important departments in Albania.
 10. He has been an educator all his life.

PJESA E TETË
FJALORI

LESSON 49
PART VIII
VOCABULARY

arsimtar, -i arsimtarë, -t	(m.)	educator (teacher or professor)
i, e, t'armatosun t'armatosuna	(adj. m. & f.)	armed
aviacion, -i	(m.)	aviation, air force
bashkatdhetar, -i bashkatdhetarë, -t	(m.)	fellow countryman
bregdët, -i bregdete, -t	(m.)	seashore
me drejtue (unë drejtoj)	(v.)	to lead, direct, show the way, run (a business); straighten
fuqí, -ja fuqí, -t	(f)	power, strength, force
me u-gëzue (unë gëzohem)	(v.)	to be glad, to be happy
gostí, -ja gostí, -t	(f.)	banquet, feast, formal dinner
gjelltore, gjelltorja gjelltore, -t	(f.)	a small restaurant, coffee shop
lindje, -a lindje, -t	(f.)	birth; east
marinë, -a	(f.)	navy
mbrojtje, -a	(f.)	defense
ministër, ministri ministra, -t	(m.)	secretary of a government dept., minister (not a religious term)
ministrí, -ja ministrí, -t	(f.)	ministry: a govern- ment dept. presided over by a minister; also, the bldg. in which its business is transacted

LESSON 49

Ministrija e Mbrojtjes

Department of
Defense

me u-njoftë
(unë njifem)

(v.) to be known,
recognized

me u-njoftë me ...
(unë njifem me ...)

(v.) to be acquainted
with

i, të përbâmë
e, të përbâme

(adj. m. & f.) formed, made up,
composed

i, e, të përbashkët
të përbashkëta

(adj. m. & f.) common, mutual

prendimuer, prendimore
prendimori

(adj. m. & f.) western

pronár, -i
pronarë, -t

(m.) owner, proprietor

student, -i
studenta, -t

(m.) student

ushtarak, -u
ushtarakë, -t

(m.) a military man

NOTES:

më falni!

Excuse me! Forgive me!
I am sorry!

me leje?

May I? Excuse me! Allow me!

si e keni emnin?

What's your name?

sa mirë!

How nice!

PJESA E PARË
 USHTRIME GRAMATIKORE PARAPRAKE-GRAMMAR PERCEPTION DRILL

- 1.
- a. A është motra e Z. Jakovës mësuese?
 Po, motra e Z. Jakovës është mësuese.
- A është e motra mësuese në Durrës?
 Po, e motra është mësuese në Durrës.
- Kush është mësuese në Durrës?
 E motra (e Zotni Jakovës) është mësuese në Durrës.
- E motra e kujt është mësuese në Durrës?
 E motra e Zotni Jakovës është mësuese në Durrës.
- Çka është e motra (e Zotni Jakovës)?
 E motra (e Zotni Jakovës) është mësuese në Durrës.
- Ku është mësuese e motra (e Zotni Jakovës)?
 E motra (e Zotni Jakovës) është mësuese në Durrës.
- Në cilin qytet është mësuese e motra?
 E motra është mësuese në Durrës.
- A janë këto plaçkat e së motrës?
 Po, këto janë plaçkat e së motrës.
- Plaçkat e kujt janë këto?
 Këto janë plaçkat e së motrës.
- Cilat janë plaçkat e së motrës?
 Këto janë plaçkat e së motrës.
- A i tha Zotni Jakova së motrës me shkue në qytet?
 Po, Zotni Jakova i tha së motrës me shkue në qytet.
- Kujt i tha Zotni Jakova me shkue në qytet?
 Zotni Jakova i tha së motrës me shkue në qytet.
- Kush i tha së motrës me shkue në qytet?
 Zotni Jakova i tha së motrës me shkue në qytet.
- Çka i tha Zotni Jakova së motrës?
 Zotni Jakova i tha së motrës me shkue në qytet.
- Çka bëri Zotni Jakova?
 Zotni Jakova i tha së motrës me shkue në qytet.
- A foli të premtën Zotni Jakova në telefon me të motrën?
 Po, Zotni Jakova të premtën foli në telefon me të motrën.
- Me kë foli në telefon Zotni Jakova të premtën?
 Zotni Jakova foli të premtën në telefon me të motrën.

Kush foli në telefon të premtën me të motrën?
 Zotni Jakova foli të premtën në telefon me të motrën.

Çka bëni Zotni Jakova të premtën?
 Zotni Jakova foli të premtën në telefon me të motrën.

Kur foli në telefon Zotni Jakova me të motrën?
 Zotni Jakova foli të premtën në telefon me të motrën.

A mori mbrëmë Zotni Jakova një letër prej së motrës?

Po, Zotni Jakova mori mbrëmë një letër prej së motrës.

Prej kujt mori letër mbrëmë Zotni Jakova?

Zotni Jakova mori mbrëmë një letër prej së motrës.

Kush mori mbrëmë një letër prej së motrës?

Zotni Jakova mori mbrëmë një letër prej së motrës.

Çka mori mbrëmë Zotni Jakova prej së motrës?

Zotni Jakova mori mbrëmë një letër prej së motrës.

Kur mori Zotni Jakova një letër prej së motrës?

Zotni Jakova mori mbrëmë një letër prej së motrës.

Sa letra mori mbrëmë Zotni Jakova prej së motrës?

Zotni Jakova mori mbrëmë një letër prej së motrës.

b. A ka grueja e Gjergjit një kapelë të ré?

Po, grueja e Gjergjit ka një kapelë të ré.

A ka e shoqja (e Gjergjit) një kapelë të ré?

Po, e shoqja (e Gjergjit) ka një kapelë të ré.

Kush ka një kapelë të ré?

E shoqja (e Gjergjit) ka një kapelë të ré.

Çka ka e shoqja (e Gjergjit)?

E shoqja (e Gjergjit) ka një kapelë të ré.

E shoqja e kujt ka një kapelë të ré?

E shoqja e Gjergjit ka një kapelë të ré.

Sa kapela të reja ka e shoqja (e Gjergjit)?

E shoqja (e Gjergjit) ka një kapelë të ré.

A janë këto këpucë të së shoqes?

Po, këto këpucë janë të së shoqes.

Të kujt janë këto këpucë?
 Këto këpucë janë të së shoqes.
 Cilat këpucë janë të së shoqes?
 Këto këpucë janë të së shoqes.

A i bleu Gjergji së shoqes një sahat dore?
 Po, Gjergji i bleu së shoqes një sahat dore.
 Kujt i bleu Gjergji një sahat dore?
 Gjergji i bleu së shoqes një sahat dore.
 Kush i bleu së shoqes një sahat dore?
 Gjergji i bleu së shoqes një sahat dore.
 Çka i bleu Gjergji së shoqes?
 Gjergji i bleu së shoqes një sahat dore.
 Çfarë sahati i bleu Gjergji së shoqes?
 Gjergji i bleu së shoqes një sahat dore.

A u-takue Gjergji me të shoqen përpara zyrës?
 Po, Gjergji u-takue me të shoqen përpara zyrës.
 Me kë u-takue Gjergji përpara zyrës?
 Gjergji u-takue me të shoqen përpara zyrës.
 Ku u-takue Gjergji me të shoqen?
 Gjergji u-takue me të shoqen përpara zyrës.
 Kush u-takue me të shoqen përpara zyrës?
 Gjergji u-takue me të shoqen përpara zyrës.
 Çka bëni Gjergji?
 Gjergji u-takue me të shoqen përpara zyrës.

A mori Gjergji prej së shoqes një peshqesh për Krishtlindje?
 Po, Gjergji mori prej së shoqes një peshqesh për Krishtlindje.
 Prej kujt mori Gjergji një peshqesh për Krishtlindje?
 Gjergji mori prej së shoqes një peshqesh për Krishtlindje.
 Kur mori Gjergji një peshqesh prej së shoqes?
 Gjergji mori prej së shoqes një peshqesh për Krishtlindje.
 Kush mori prej së shoqes një peshqesh për Krishtlindje?
 Gjergji mori prej së shoqes një peshqesh për Krishtlindje.
 Çka mori Gjergji prej së shoqes për Krishtlindje?
 Gjergji mori prej së shoqes një peshqesh për Krishtlindje.

Sa peshqesh mori Gjergji prej së shoqes për Krishtlindje?

Gjergji mori prej së shoqes një peshqesh për Krishtlindje.

2.

a. A jeni tue folë shqip tash?
Po, tash jam tue folë shqip.

Çka po bëni tash?
Tash po flas shqip.

A jeni tue shkruar detyrën e shtëpis?
Po, jam tue shkruar detyrën e shtëpis.
Çka po bëni?

Po shkruaj detyrën e shtëpis.
Kush po shkruan detyrën e shtëpis?
Unë po shkruaj detyrën e shtëpis.
Cilën detyrë po shkrueni?
Po shkruaj detyrën e shtëpis.

A jeni tue këndue një libër historije?
Po, jam tue këndue një libër historije.
Çka po këndon?

Po këndoj një libër historije.
Kush po këndon një libër historije?
Unë po këndoj një libër historije.
Çfarë libri po këndon?
Po këndoj një libër historije.

A jeni tue mendue ku me shkue nesër?
Po, jam tue mendue ku me shkue nesër.
Çka po mendoni?

Po mendoj ku me shkue nesër.
Çka po bëni?
Po mendoj ku me shkue nesër.
Kush po mendon ku me shkue nesër?
Unë po mendoj ku me shkue nesër.

b. A ishe tue fjetë mbrëmë n'orën 10?
Po, mbrëmë n'orën 10 ishem tue fjetë.
Çka po bëjshë mbrëmë n'orën 10?
Mbrëmë n'orën 10 po flëjshem.
Kush po flënte mbrëmë n'orën 10?
Unë po flëjshem mbrëmë n'orën 10.
Kur po flëjshë?
Po flëjshem mbrëmë n'orën 10.

LESSON 50

A ishte tue hangër Agimi kur shkova në mensë?

Po, Agimi ishte tue hangër kur ti shkove në mensë.

Çka po bante Agimi kur unë shkova në mensë?

Agimi po hante kur ti shkove në mensë.

Kush po hante kur unë shkova në mensë?

Agimi po hante kur ti shkove në mensë.

Kur po hante Agimi?

Agimi po hante kur ti shkove në mensë.

3.

a. A do të shkoni nesër me gruen në Durrës?

Po, nesër do të shkoj me gruen në Durrës.

Kush po shkon nesër me gruen në Durrës?

Unë po shkoj nesër me gruen në Durrës.

Me kë po shkoni nesër në Durrës?

Nesër po shkoj në Durrës me gruen.

Çka po bëni nesër?

Nesër po shkoj me gruen në Durrës.

Kur po shkoni me gruen në Durrës?

Nesër po shkoj me gruen në Durrës.

Ku po shkoni me gruen nesër?

Nesër po shkoj me gruen në Durrës.

A do të vijsh të marten me më pá?

Po, të marten do të vij me të pá.

Kur po vjen me më pá?

Të marten po vij me të pá.

Kush po vjen të marten me më pá?

Unë po vij të marten me të pá.

Çka po vjen me bënë të marten?

Të marten po vij me të pá.

Ç'ditë po vjen me më pá?

Të marten po vij me të pá.

A do të rrijsh në shtëpi gjithë ditën të dielen?

Po, të dielen do të rrij në shtëpi gjithë ditën.

Kush po rrin në shtëpi të dielen gjithë ditën?

Unë po rrij në shtëpi të dielen gjithë ditën.

Çka po bënë të dielen?

Të dielen po rrij në shtëpi gjithë ditën.

Kur po rrin në shtëpi gjithë ditën?

Të dielen po rrij në shtëpi gjithë ditën.

Ku po rrin të dielen gjithë ditën?

Të dielen po rrij në shtëpi gjithë ditën.

- b. Unë do të blejshem një kostum të ri po të kishem të holla.

Çka do të blejshë ti po të kishe të holla?

Unë do të blejshem një kostum të ri po të kishem të holla.

Çka do të blente ai po të kishte të holla?

Ai do të blente një kostum të ri po të kishte të holla.

Çka do të blejshim na po të kishim të holla?

Na do të blejshim nga një kostum të ri po të kishim të holla.

Çka do të blejshi ju po të kishi të holla?

Unë do të blejshem një kostum të ri po të kishem të holla.

Çka do të blejshin ata po të kishin të holla?

Ata do të blejshin nga një kostum të ri.

Kush do të blente një kostum të ri po të kishte të holla?

(Bëne këtë pyetje derisa t'ushtrohen në të gjitha vetjet.)

- c. Unë do t'a lexojshem këtë libër po t'a kuptojshem.

Cilin libër do të lexojshë ti po t'a kuptojshë?

Unë do t'a lexojshem këtë libër po t'a kuptojshem.

Cilin libër do të lexonte ai po t'a kuptonte?

Ai do t'a lexonte këtë libër po t'a kuptonte.

Cilin libër do të lexojshim na po t'a kuptojshim?

Na do t'a lexojshim këtë libër po t'a kuptojshim.

Cilin libër do të lexojshem unë po t'a kuptojshem?

Ju do t'a lexojshin këtë libër po t'a kuptojshi.

Cilin libër do të lexojshin ata po t'a kuptojshin?

Ata do t'a lexojshin këtë libër po t'a kuptojshin.

Kush do t'a lexonte këtë libër po t'a kuptonte?

(Bëne këtë pyetje derisa t'ushtrohen në të gjitha vetjet.)

d. Unë thash se do të shkojshem dje me autobus.

Kur do të shkojshe ti me autobus?

Unë do të shkojshem dje me autobus.

Kur do të shkonte ai me autobus?

Ai do të shkonte dje me autobus.

Kur do të shkojshim na me autobus?

Na do të shkojshim dje me autobus.

Kur do të shkojshem unë me autobus?

Ju do të shkojshi dje me autobus.

Kur do të shkojshin ata me autobus?

Ata do të shkojshin dje me autobus.

Kush do të shkonte dje me autobus?

(Bëne këtë pyetje derisa t'ushtrohen në të gjitha vetjet.)

Muhabet kafesh

1. Enver! Ku je bre djalë se s'të kam pá ka ditë?
Ulu se po të qeras një gotë. Ç'do?
2. Të falem nderit. Do të dojshem një birrë se kam
et. Si shkon, Qazim?
3. Kamerier! Dý gota birrë! Mirë, mirë, po ti
si shkon?
4. Mjaft mirë. A të duket se bân të ngrofët sot?
5. Hiqe pallton! A e njef at njeri që është n'at
tavolinë atje?
6. E njof. Të shoqen e kam kushrinë. Pse pyet?
7. E takoj çdo mëngjes kur shkoj në punë. Ku punon?
8. Asht llogaritar në fabrikën e çveshjes s'orizit.
9. Sa e ka rrogën?
10. Aq sa marrin të gjithë nëpunësit: nja 450 lekë
në muej.
11. Sa vetë ka në familje?
12. Ka t'famën, të shoqen dhe të bijat; gjithësejt
janë 5 vetë.
13. Si i del hesapi me mbajtë një familje kaq të
mache?
14. E ndihmojnë të mbesat që ka n'Amerikë.
15. Sa i çojnë në muej?
16. Për nder nuk e dij. Ku e ke hallin ti që bân
gjithë këto pyetje?
17. Kot pyes; thash se mos bân dallavere me llogarit
e fabrikës.
18. Mos e thuej atë; është burrë i ndershëm e
punëtuer.
19. Qe se na erdhën birrat. Gëzuar!
20. Gëzuar! A pijmë edhe nga një tjetër?

21. Jo, mue më fal se due të shkoj në shtëpi; kam
uri.
22. Unë po há diku këtu afër; do të dal në punë
heret mbasdreke.
23. Të bâftë mirë buka!
24. Gjithashtu edhe tÿ!

GËZIMI

Profesori e pyeti
studentin që kishte
ardhë në provim:

- Si quheni?

-Jonuz Demiri.

-Pse qeshni? - çu-
ditet profesori.

- U gëzova shumë
që dita të përgjigjem
në pyetjen tuaj të
parë.

LESSON 50

<p>1 E....!</p>		
<p>3 2</p>	<p>4</p>	
<p>5</p>	<p>6</p>	
	<p>8</p>	
<p>9</p>	<p>10</p>	<p>11</p>
<p>12</p>	<p>13</p>	
<p>14</p>	<p>15</p>	
<p>16</p>	<p>17</p>	<p>18</p>
<p>19</p>	<p>20</p>	<p>21</p>
<p>22</p>	<p>23</p>	<p>24</p>

Coffeehouse Chatter

- 1.. Enver! Where have you been hiding, I haven't seen you for ages. Sit down, I'll buy you a drink. What would you like?
2. Thank you. I would like a beer because I'm thirsty. How are you Qazim?
3. Waiter! Two glasses of beer! I'm fine, how about you, how are you?
4. Pretty good. Don't you think it's warm today?
5. Take off your topcoat! Do you know that gentleman who is seated at that table over there?
6. Yes, I know him. His wife is a cousin of mine. Why do you ask?
7. I see him every morning when I go to work. Where does he work?
8. He works as an accountant at the rice processing factory.
9. What's his salary?
10. He's paid like the other employees: about 450 leks a month.
11. How many dependents does he have?
12. He has his mother, his wife and two daughters; altogether there are five people.
13. How can he make it with such a large family?
14. His nieces that are in America help him.
15. How much money do they send him monthly?
16. Honestly I don't know. What are you driving at with all these questions?
17. I'm just asking! I thought he might juggle the account books of the factory.
18. Don't say that; he's an honest and hardworking man.
19. Here are our beers. Cheers!
20. Cheers! Let's have another one!

LESSON 50

21. No, you'll excuse me, I want to go home; I'm hungry.
22. I'm going to have lunch somewhere near here; I have to go back to work early this afternoon.
23. Enjoy your lunch!
24. You too!

Veterani i bangës popullore shkodrane, Biri Ndoja

Nouns denoting family relationship (feminine)
(second part).

The following are the most common nouns denoting
family relationship - feminine:

<u>Normal form: noun & possessive adjective</u>	<u>Noun with particle expressing sing. poss. in the 3rd person</u>
grueja e tij	e shoqja
motra e tij	e motra
motra e saj	
mbesa e tij	e mbesa
mbesa e saj	
vjehrra e tij	e vjehrra
vjehrra e saj	
kunata e tij	e kunata
kunata e saj	
bija e tij, bija e saj	e bija
vajza e tij, vajza e saj	
nâna e tij	e âna
nâna e saj	
kushrîna e tij	e kushrîna
kushrîna e saj	

The above nouns are declined as the adjectives
used as nouns (see Grammar Analysis, Lesson 49).

THE CONDITIONAL

The conditional is formed by adding do të to
the imperfect.* Examples:

- me shkue: unë do të shkojshem, ti do të shkojshe etj.
(I would go, you would go, etc.)
- me ndejtë: unë do të rrijshem, ti do të rrijshe etj.
(I would stay, you would stay, etc.)
- me folë: unë do të flitshem, ti do të flitshe etj.
(I would speak, you would speak, etc.)

The conditional expresses:

1. An action, the completion of which depends on an "if clause" (contrary to fact). Examples:

Po mos t'ishte tue rá shí If it were not raining, I
do. të shkojshem me luejtë would (go to) play tennis,
tenis.

Do të rrijshe në shtëpi I would stay home if I had
po të kishem me kë me folë. someone to talk to.

2. The conditional is used also as a "past future." Examples:

Direct discourse: Dý vjetë më parë ju më thatë: "Do
të shkoj n'universitet këtë muaj."
(Two years ago you told me, "I
will go to the university this
month.")

Indir. discourse: Dý vjetë më parë ju më thatë se
do të shkojshi n'universitet
aso kohe.
(Two years ago you told me that
you would go to the university
at that time.)

But:

Direct discourse: Sot ju rë thatë: "Nesër do të
shkoj n'universitet."
(Today you told me, "Tomorrow I
will go to the university.")

Indir. discourse: Sot ju thatë se nesër do të shkoni
n'universitet.
(Today you told me that tomorrow
you would go to the university.)

Other examples: Ai tha se do të më ndihmonte.
(He said he would help me.)

Compare: Ai tha se do të më ndihmojë nesër.
(He said he would help me tomorrow.)

Na i thamë se do të shkojshim dje.
 (We told him we would go yesterday.)
 Compare: Na i thamë se do të shkojmë nesër.
 (We told him we would go tomorrow.)

Remark: Pay special attention to the word "would," which in English has two other uses. It may have the meaning of "used to," and be used in translating the imperfect tense of the Albanian. Example:

When I was a little boy, every weekend my father would take me to the beach.
 (Kur ishem i vogël, baba më çonte në plazhë çdo fund jave.)

"Would" may have the meaning of "be willing." In Albanian there are different expressions to convey this meaning, usually by using the present tense or the imperative mood. Examples:

Would you help me please?

- a. A më ndihmoni, ju lutem?
- b. A keni mirësin me më ndihmue?
- c. A po më ndihmoni, ju lutem?
- d. Më ndihmoni, ju lutem!

(*) There is a second way to form the conditional: by adding the imperfect tense of the verb me pasë to the infinitive of the main verb. Examples:

kishej me shkue
 (I would go.)

kishte me fjetë
 (He would sleep.)

This second form is encountered mostly in Northern Albania.

1.
 - a. Sa vjeç është Zotni Berati?
Zotni Berati është dyzet vjeç.
Kush është Zoja Berati?
Zoja Berati është e shoqja.
Kush është Agimi?
Agimi është i biri.
Kush është Afërdita?
Afërdita është e bija.
Kush është shtatëdhjetë vjeç?
E ëma është shtatëdhjetë vjeç.
Kush është Drita?
Drita është e mbesa.
Kush është tridhetë e pesë vjeç?
E motra është tridhetë e pesë vjeç.
 - b. A është Zoja Berati mësuese?
Po, Zoja Berati është mësuese.
Kush është Zotni Berati?
Zotni Berati është i shoqi.
Kush është Agimi?
Agimi është i biri.
Kush është Afërdita?
Afërdita është e bija.
A është e ëma e Zotni Beratit e vjehrra e Zojës Berati?
Po, e ëma e Zotni Beratit është e vjehrra e Zojës Berati.
Kush është Zoja Tepelena?
Zoja Tepelena është e kunata.
Kush është Drita?
Drita është e mbesa.
 - c. Sa vjeç është Agimi?
Agimi është njëzet vjeç.
Kush është Zotni Berati?
Zotni Berati është i ati.
Kush është Zoja Berati?
Zoja Berati është e ëma.
Kush është Afërdita?
Afërdita është e motra.
A është e ëma e Zotni Beratit gjyshja e Agimit?
Po, e ëma e Zotni Beratit është gjyshja e Agimit.

Kush është Zoja Tepelena?
 Zoja Tepelena është halla e Agimit.
 Kush është Drita?
 Drita është e kushrîna.

d. Ç'punë bân Afërdita?
 Afërdita është nxânëse.
 Kush është Zotni Berati?
 Zotni Berati është i ati.
 Kush është Zoja Berati?
 Zoja Berati është e âma.
 A është e âma e Zotni Beratit gjyshja e Afërditës?
 Po, e âma e Zotni Beratit është gjyshja e
 Afërditës.
 Kush është Zoja Tepelena?
 Zoja Tepelena është halla e Afërditës.
 Kush është Drita?
 Drita është e kushrîna.

e. Sa vjeç është Zoja Berati?
 Zoja Berati është shtatëdhjetë vjeç.
 Kush është Zotni Berati?
 Zotni Berati është i biri.
 Kush është Agimi?
 Agimi është i nipi.
 Kush është Afërdita?
 Afërdita është e mbesa.
 Kush është Zoja Tepelena?
 Zoja Tepelena është e bija.
 Kush është Drita?
 Drita është e bija.

f. Sa vjeç është Zoja Tepelena?
 Zoja Tepelena është tridhjetë e pesë vjeç.
 Kush është Zotni Berati?
 Zotni Berati është i vllai.
 Kush është Zoja Berati?
 Zoja Berati është e kunata.
 Kush është Agimi?
 Agimi është i nipi.
 Kush është Afërdita?
 Afërdita është e mbesa.
 Kush është Zoja Berati?
 Zoja Berati është e âma
 Kush është Drita?
 Drita është e bija.

- g. Sa vjeç është Drita?
 Drita është katërmëdhjetë vjeç.
 Kush është Zotni Berati?
 Zotni Berati është daja i Dritës.
 Kush është Zoja Berati?
 Zoja Berati është tezja e Dritës.
 Kush është Agimi?
 Agimi është i kushrini.
 Kush është Afërdita?
 Afërdita është e kushrina.
 Kush është Zoja Berati?
 Zoja Berati është gjyshja e saj.
 Kush është Zoja Tepelena?
 Zoja Tepelena është e ëma.

"Po" usage

- A po shkojmë bashkë në kafe?
 Po, po shkojmë.
 A po ulemi n'at tryezë?
 Po, po ulemi.
 A po më qiras një gotë birrë?
 Po, po të qiras.
 A po pi edhe një gotë tjetër?
 Po, po pij edhe një gotë tjetër.
 A po rrijmë, apo po shkojmë?
 Jo, po shkojmë.
 A po paguen pra?
 Po, po paguej.

Ku po shkoni sonte?

- (kinema) Shkoj në kinema.
 Me kë po shkoni në kinema?
 (me vllan) Po shkoj në kinema me vllan.
 Në çë kinema po shkoni?
 (Rozafat) Po shkoj në kinema "Rozafat."
 Në ç'orë po shkoni?
 (8) Po shkojmë në orën 8.

Statements:

Unë nuk do të dal nesër në punë.

- Kur nuk do të dal unë në punë?
 Ti nuk do të dalish nesër në punë.

Kur nuk do të dali ai në punë?
 Ai nuk do të dali nesër në punë.
 Kur nuk do të dalim na në punë?
 Na nuk do të dalim nesër në punë.
 Kur nuk do të dilni ju në punë?
 Na nuk do të dalim nesër në punë.
 Kur nuk do të dalin ata në punë?
 Ata nuk do të dalin nesër në punë.
 Çka nuk do të bëjë ai nesër?
 Ai nuk do të dali nesër në punë.

Kush nuk do të dali në punë?
 (Bëne këtë pyetje derisa t'ushtrohen në të gjitha
 vetjet.)

Dje dola në zyrë vonë.

Kur dola unë dje në zyrë?
 Dje ju dolët në zyrë vonë.
 Çka bëna unë dje?
 Dje ju dolët në zyrë vonë.
 Kush doli dje në zyrë vonë?
 Ju dolët dje në zyrë vonë.
 A doli edhe ai dje në zyrë vonë?
 Po, edhe ai doli dje në zyrë vonë.

Dje dola në pazar dy herë.

Sa herë dola dje në pazar?
 Ju dolët dje dy herë në pazar.
 Kush doli dje në pazar dy herë?
 Ju dolët dje në pazar dy herë.
 Kur doli ai në pazar dy herë?
 Ai doli dje në pazar dy herë.

Me dalë hesapi

A ju del hesapi me blé një shtëpi të ré?
 Jo, mue nuk më del hesapi me blé një shtëpi
 të ré.
 A të del hesapi ty me blé një palë rrobe të reja?
 Po, mue më del hesapi me blé një palë rrobe
 të reja.

LESSON 50

A i del hesapi atij me i kalue pushimet në plazhën e Durrësit?

Po, atij i del hesapi me i kalue pushimet në plazhën e Durrësit.

A na del hesapi në me blé nga një automobil të ri çdo vjetë?

Jo, në nuk na del hesapi me blé nga një automobil të ri çdo vjetë.

A u del hesapi oficeravet me bā një udhëtim n'Europë?

Po, oficeravet u del hesapi me bā një udhëtim n'Europë.

Conditional:

Pardje më thé se dje do të shkojshe në shkollë.

Çka më thé pardje?

Pardje të thash se dje do të shkojshem në shkollë.

Çka më tha ai pardje?

Pardje ai më tha se dje do të shkonte në shkollë.

Çka më thatë ju pardje?

Pardje na ju thamë se dje do të shkojshim në shkollë.

Çka më thanë ata pardje?

Ata ju thanë pardje se dje do të shkojshin në shkollë.

Kush do të shkonte në shkollë dje?

(Bāne kët pyetje derisa t'ushtrohen në të gjitha vetjet.)

(Tash, zavendëso fjalën "dje" me fjalën "nesër" dhe ushtro kohën e ardhëshme.)

Ai më shkroi se javën që kaloi do të vinte me aeroplan.

Me çka do të vinte ai javën që kaloi?

Ai do të vinte me aeroplan javën që kaloi.

Me çka do të vijshim na javën që kaloi?

Na do të vijshim me aeroplan javën që kaloi.

Me çka do të vijshi ju javën që kaloi?

Na do të vijshim me aeroplan javën që kaloi.

Këthe këto fjali në kushtore mbasi të ndërrojsh pjesët e nënvizueme në të kalueme! P.Sh.

Ai do të shkojë nesër në kinema; dje: Ai do të shkonte dje në kinema.

Ai do t'a mbarojë shkollën mbas dy muejsh.
Na do të flejmë në hotel javën që vjen.
Ju do t'a mbaroni librin nesër mbasdreke.
Nesër ata do të qëndrojnë këtu dy orë.

Statements:

Po t'ishem i ri do të shkojshem në shkollë.

Ku do të shkojshe ti po t'ishe i ri?
Po t'ishem i ri do të shkojshem në shkollë.
Ku do të shkonte ai po t'ishte i ri?
Po t'ishte i ri, ai do të shkonte në shkollë.
Ku do të shkojshim na po t'ishim të rij?
Po t'ishim të rij, na do të shkojshim në shkollë.
Çka do të bëjshin ata po t'ishin të rij?
Po t'ishin të rij, ata do të shkojshin në shkollë.

Kush do të shkonte në shkollë, po t'ishte i ri?
(Bëne këtë pyetje derisa t'ushtrohen në të gjitha vetjet.)

Po të kishem të holla do të blejshem një shtëpi.

Çka do të bënte ai po të kishte të holla?
Po të kishte të holla, ai do të blente një shtëpi.
Çka do të blejshi ju po të kishi të holla?
Po të kishem të holla, unë do të blejshem një shtëpi.
Çka do të bëjshim na, po të kishim të holla?
Po të kishim të holla, na do të blejshim një shtëpi.
Po ata, çka do të bëjshin po të kishin të holla?
Po të kishin të holla, edhe ata do të blejshin një shtëpi.
Çka do të blejshem unë, po të kishem të holla?
Po të kishi të holla, ju do të blejshi një shtëpi.

Megjithëqë jemi ende në dimën, javët e para të marsit sivjet kanë qenë jashtëzakonisht të bukura e të ngrofta. Pardje, të dielen, ishte një ditë e tillë. Rrugët ishin mbushë me njerëz e shumë prej tyre mbajshin palltot në dorë. Edhe tryezat përjashta kafevet ishin plot me njerëz që rrijshin në diell.

Në një tryezë ishin ulë tue bërë muhabet dy shokë të vjetër, të cilët kishin kohë që s'ishin takue: Enver Dede dhe Qazim Roshi. Enveri i tregoi Qazimit se natën përpara kishte shkue me të shoqen në kinema e se vajzën e vogël e kishin lënë për tri orë ke e kunata. Burri i së kunatës është llogaritar në fabrikën e çveshjes s'orizit. Enveri i tha edhe se i vllai në qershuer do të mbarojë universitetin e se këtë verë do të fillojë nga puna si mjek në spitalin e Durrsit. I kallxoi se i ati në verë do të shkojë për pushime në Pogradec ku jeton e motra, halla e Enverit.

Mbasi pinë nga një birrë i thanë kamerierit t'u sillte edhe nga një tjetër.

Enveri e pyeti Qazimin si ishin njerëzit e tij.

LESSON 50

Qazimi i tregoi se ishin të gjithë mirë me përjashtim të së vjehrrës, e cila ishte pak paqeje. E motra kishte ndërrue punë e tash punonte si sekretare në një nga bibliotekat e kryeqytetit. I tha se i biri dhe e bija, me disa shokë e shoqe, kishin shkue at të diele me bënë një shetë jashtë qytetit e se i nipi, i cili është nëntoger aviacioni, ishte martue dy muaj më parë me një vajzë nga rrethet e Delvinës. I kallxoi se kishte blé disa mobilje të reja për dhomën e pritjes e se shpresonte edhe ai me shkue për pushime në Pogradec.

Kështu, tue bënë muhabet, Enveri e Qazimi kaluen një pjesë të së dieles t'ulun në një kafe përjashta në diell.

QUESTIONS-PYETJE

1. Qysh kanë qenë javët e para të marsit sivjet?
2. Çfarë dite ishte pardje, të dielen?
3. Me çka ishin mbushë rrugët?
4. Çka mbajshin në dorë shumë prej tyre?
5. Cilat tryeza ishin plot njerëz që rrijshin në diell?
6. Çka po bëjshin dy shokë të vjetër në një tryezë?

LESSON 50

7. Kush i tregoi Qazimit se natën përpara kishte shkue në kinema me të shoqen?
8. Kë kishin lënë ke e kunata?
9. Burri i kunatës së kujt është llogaritar në fabrikën e çveshjes s'orizit?
10. I vllai i kujt do t'a mbarojë universitetin në qershuer?
11. Kush do të fillojë nga puna si mjek këtë verë?
12. I ati i kujt do të shkonte për pushime në Pogradec?
13. Kush jeton në Pogradec?
14. Çka i thanë kamerierit t'u sillte mbasi pinë nga një birrë?
15. Kush e pyeti Qazimin si ishin njerëzit e tij?
16. Kujt i tha Qazimi se të gjithë ishin mirë me përjashtim të së vjehrrës?
17. Çka kishte e vjehrra e Qazimit?
18. E motra e kujt kishte ndërrue punë?
19. Ku kishin shkue at të diele i biri dhe e bija me disa shokë e shoqe?
20. I nipi i kujt është nëntoger aviacioni?
21. Kush ishte martue me një vajzë nga rrethet e Delvinës?
22. Me kë ishte martue dy muaj më parë i nipi i Qazimit?
23. Çfarë mobiljesh kishte blé Qazimi për dhomën e pritjes?
24. Kush shpresonte me shkue për pushime në Pogradec?

PJESA E GJASHTË
DETYRË SHTËPIJE

LESSON 50
PART VI
HOMEWORK

Use the short form of family relationship (e motra, etc.) instead of the normal form with a noun and possessive adjective.

1. Agimi dhe motra e tij kanë dy shtëpi.
2. Ai do të shkojë në Shqipëri me nënë e vet dhe me grunë.
3. Petriti ka marrë 1000 lekë prej mbesës së vet.
4. Z. Karagjozi i ka dërgue vajzat e tija në Gjinokastër, ke nana e tij.

Translate the following:

5. I am coming. Wait a minute!
6. Are you going to the movies tonight?
7. He is going to come with me.

Supply the missing words:

8. Ai më tha se nesër do të shkojë në Durrës.
Ai më tha se dje _____ në Durrës.
9. Ai më tregoi se vjetin që vjen do të mbarojë kursin.
Ai më tregoi se vjetin që kaloi _____ kursin.
10. Na ju thamë se mbas disa ditësh do të shkojmë në teatër.
Na ju thamë se para disa ditësh _____ në teatër.

PJESA E SHITATË
FJALORI

LESSON 50
PART VII
VOCABULARY

e âma	(f.)	his (her) mother
e bija të bijat	(f.)	his (her) daughter
birrë, -a birra, -t	(f.)	beer
diku	(adv.)	somewhere
gëzuar	(interj.)	cheers
gjithësejt	(adv.)	altogether
hesap, -i hesape, -t	(m.)	account, bill
kamerier, -i kameriera, -t	(m.)	waiter
kot	(adv.)	in vain, without a specific reason
kushrinë, -a kushrina, -t	(f.)	cousin
llogarí, -ja llogarí, -t	(f.)	account, bill calculation
llogaritar, -i llogaritarë, -t	(m.)	accountant, bookkeeper
e mbesa të mbesat	(f.)	his (her) niece
ndër, -i	(m.)	honor; favor
i, të ndershëm e, të ndershme	(adj. m. & f.)	honest, honorable
me ndihmue (unë ndihmoj)	(v.)	to help

LESSON 50

i, e, të ngrofët të ngrofta	(adj. m. warm & f.)
oriz, -i	(m.) rice
pallto, -ja pallto, -t	(f.) overcoat, topcoat
punëtuer, punëtore punëtorë	(adj. m. a hardworking person & f.)
qe	(interj.) Here it is! Here they are!
me qerasë (unë qeras)	(v.) to buy (a drink, etc), treat (bear the ex- pense of another's entertainment)
rrogë, -a rroga, -t	(f.) salary
e shoqja	(f.) his wife
tavolinë, -a tavolina, -t	(f.) table

NOTES:

fabrika e çveshjes s'orizit	rice processing factory
për ndër!	honestly (an oath)
me bër dallavere në llogarí	to embezzle, steal (by chang- ing the acct. books), swindle
me dalë në punë (unë dal në punë)	go to work
ku e ke hallin?	What are you driving at? What's bothering you?

LESSON 50

si i (më, na, ju, u)
del hesapi?

How can he (I, we, you,
they) make it (afford it)?

të (ju) bâftë mirë!
të (ju) bâftë mirë buka!

Good appetite!

me pasë urf
(unë kam urf)

to be hungry

me pasë et
(unë kam et)

to be thirsty

GJERGJ PLLUMSI, rhapsodist of the Albanian Alps

PJESA E PARË
 USHTRIME GRAMATIKORE PARAPRAKE-GRAMMAR PERCEPTION DRILL

1.

Eдни librin

mue
 atij
 asaj
 né
 atyne

M'a epni librin.
 Epnia librin.
 Epnia librin.
 Na e epni librin.
 Epniau librin.

nxânsit
 mësuesit
 shokut
 mikut
 zojës
 shoqes
 motrës

Epnia librin nxânsit.
 Epnia librin mësuesit.
 Epnia librin shokut.
 Epnia librin mikut.
 Epnia librin zojës.
 Epnia librin shoqes.
 Epnia librin motrës.

Eдни librat

mue
 atij
 asaj
 né
 atyne

M'i epni librat.
 Epnia librat.
 Epnia librat.
 Na i epni librat.
 Epniau librat.

nxânësvet
 mësuesvet
 shokëvet
 miqvet
 zojavet
 shoqevet
 motravet

Epniau librat nxânësvet.
 Epniau librat mësuesvet.
 Epniau librat shokëvet.
 Epniau librat miqvet.
 Epniau librat zojavet.
 Epniau librat shoqevet.
 Epniau librat motravet.

Lexoni kët letër.

mue
 atij
 asaj
 né
 atyne

M'a lexoni kët letër.
 Lexonia kët letër.
 Lexonia kët letër.
 Na e lexoni kët letër.
 Lexoniau kët letër.

nxânsit
 mësuesit
 shokut
 mikut

Lexonia kët letër nxânsit.
 Lexonia kët letër mësuesit.
 Lexonia kët letër shokut.
 Lexonia kët letër mikut.

zojës
shoqes
motrës

Lexonia kët letër zojës.
Lexonia kët letër shoqes.
Lexonia kët letër motrës.

Lexoni këto dy letra.

mue
atij
asaj
né
atyne

M'i lexoni këto dy letra.
Lexonia këto dy letra.
Lexonia këto dy letra.
Na i lexoni këto dy letra.
Lexoniau këto dy letra.

nxânësvet
mësuesvet
shokëvet
miqvet
zojavet
shoqevet
motravet

Lexoniau këto dy letra nxânësvet.
Lexoniau këto dy letra mësuesvet.
Lexoniau këto dy letra shokëvet.
Lexoniau këto dy letra miqvet.
Lexoniau këto dy letra zojavet.
Lexoniau këto dy letra shoqevet.
Lexoniau këto dy letra motravet.

Tregoni përrallën që lexuet.

mue
atij
asaj
né
atyne

M'a tregoni përrallën që lexuet.
Tregonia përrallën që lexuet.
Tregonia përrallën që lexuet.
Na e trego përrallën që lexuet.
Tregoniau përrallën që lexuet.

oficerit

Tregonia oficerit përrallën që lexuet.

ushtarit

Tregonia ushtarit përrallën që lexuet.

kushrînit

Tregonia kushrînit përrallën që lexuet.

mësueses

Tregonia mësueses përrallën që lexuet.

vajzës

Tregonia vajzës përrallën që lexuet.

Tregoni përrallat që lexuet.

mue
atij
asaj
né
atyne

M'i tregoni përrallat që lexuet.
Tregonia përrallat që lexuet.
Tregonia përrallat që lexuet.
Na i trego përrallat që lexuet.
Tregoniau përrallat që lexuet.

oficeravet	Tregoniau oficeravet përrallat që lexuet.
ushtarëvet	Tregoniau ushtarëvet përrallat që lexuet.
kushrîjvet	Tregoniau kushrîjvet përrallat që lexuet.
mësuesevet	Tregoniau mësuesevet përrallat që lexuet.
vajzavet	Tregoniau vajzavet përrallën që lexuet.

2. Thoni shokut me ju a tregue përrallën e bukur.
 M'a tregoni përrallën e bukur.
 Më thoni mue me ju a dhënë librin e shqipes.
 M'a epni librin e shqipes.
 Na thoni né me i a thënë mësimin mësuesit.
 Thonia mësimin mësuesit.
 Thoni atyne me u a dhënë detyrat e shtëpis.
 Epniau detyrat e shtëpis.
 Thoni atyne me ju a dhënë detyrat e shtëpis.
 Na i epni detyrat e shtëpis.
 Thoni atyne me m'i dhënë të hollat.
 Epnia të hollat Z.....

Thoni atyne me i a falë lapsin shokut.
 Falnia lapsin shokut.
 Thoni shoqes me i a shkruet Hasanit letrën me pëndë.
 Shkruenia Hasanit letrën me pëndë.
 Thoni atij me ju a dhënë gomën e kuqe.
 M'a epni gomën e kuqe.
 Thoni mësuesit me folë ngadalë.
 Flitni ngadalë.
 Thoni nxânsit me shkruet mâ shpejt.
 Shkrueni mâ shpejt.

3.
 a. A shkoj unë nesër ke mjeku?
 Po, ju shkoni nesër ke mjeku.
 Ku shkon ai nesër?
 Ai shkon nesër ke mjeku.
 Po ata, ku shkojnë nesër?
 Edhe ata shkojnë nesër ke mjeku.
 Çka bëjmë na nesër?
 Na shkojmë nesër ke mjeku.

- b. A e mbaron ai librin javën që vjen?
 Po, ai e mbaron librin javën që vjen.
 Po ti, a e mbaron librin javën që vjen?
 Po, edhe unë e mbaroj librin javën që vjen.
 Kush e mbaron librin javën që vjen?
 Na e mbarojmë librin javën që vjen.
 Çka bëjnë ata javën që vjen?
 Ata e mbarojnë librin javën që vjen.
 Kur e mbaroj unë librin?
 Ju e mbaroni librin javën që vjen.

- c. A shkon ai në plazhë këtë fund jave?
 Po, ai shkon në plazhë këtë fund jave.
 A kemi pushim na këtë të hane?
 Po, na kemi pushim këtë të hane.
 A punoj unë këtë të marte?
 Po, ju punoni këtë të marte.
 A vëni në shkollë ju nesër?
 Po, unë vij në shkollë nesër.
 Sa orë mësim keni mbasnesër?
 Mbasnesër kemi gjashtë orë mësim.

4.

- a. A dishroni që unë të vij me ju?
 Po, unë dishroj që të vini me mue.
 A dishroni që ai të vijë me ju?
 Po, unë dishroj që ai të vijë me mue.
 A dishroni që ajo të vijë me ju?
 Po, unë dishroj që ajo të vijë me mue.
 A dishrojmë na që të vijmë me ju?
 Po, ju dishroni që të vini me mue.
 Po ata, a dishrojnë që të vijnë me ju?
 Po, edhe ata dishrojnë që të vijnë me mue.

Çka dishroni që të bëj unë?
 Unë dishroj që të vini me mue.
 Çka dishroni që të bëjë ai?
 Unë dishroj që ai të vijë me mue.
 Çka dishroni që të bëjmë na?
 Unë dishroj që ju të vini me mue.
 Çka dishroni që të bëjnë ata?
 Unë dishroj që ata të vijnë me mue.

Kush dishroni që të vijë me ju: ai apo ajo?
 Unë dishroj që ajo të vijë me mue.

Kush dishroni që të vijnë me jû: unë apo ai?
 Unë dishroj që ju të vini me mue.
 Cilët dishroni që të vijnë me jû: na apo ata?
 Unë dishroj që ata të vijnë me mue.
 Cilët dishroni që të vijnë me jû: ata apo ato?
 Unë dishroj që ato të vijnë me mue.

- b. A dishroni me ardhë me mue?
 Po, unë dishroj me ardhë me jû.
 A dishron ai me ardhë me mue?
 Po, ai dishron me ardhë me jû.
 A dishrojmë na me ardhë me jû?
 Po, ju dishroni me ardhë me në.
 A dishrojnë ata me ardhë me mue?
 Po, ata dishrojnë me ardhë me jû.

5. Model: Ju Zotni Tahir, rrini këtu; Agimi të shkojë në shtëpi.

Cue: Tahiri duhet të lexojë; Agimi duhet të shkruajë.
 Ju Zotni Tahir, lexoni; Agimi të shkruajë.

Tahiri duhet të punojë; Agimi duhet të pushojë.
 Ju Zotni Tahir, punoni; Agimi të pushojë.

Tahiri duhet të presi këtu; Agimi duhet të pastrojë dhe shokët tjerë duhet të pijnë kafe.
 Ju Zotni Tahir, pritni këtu; Agimi të pastrojë dhe nxënësit tjerë të pijnë kafe.

Tahiri duhet të qethet; Agimi duhet të lahet dhe tjerët duhet të rruhen.
 Ju Zotni Tahir, qethuni; Agimi të lahet dhe tjerët të rruhen.

Tahiri duhet të niset; Agimi duhet të ndihmojë shokun dhe tjerët duhet të nisen.
 Ju Zotni Tahir, nisuni; Agimi të ndihmojë shokun dhe tjerët të nisen.

Tahiri duhet të flasi; Agimi duhet të shkruajë dhe tjerët duhet të ndigjojnë.
 Ju Zotni Tahir, flitni; Agimi të shkruajë dhe tjerët të ndigjojnë.

Në hotel

1. Mirë mbrâma!
2. Mirë mbrâma! Ç'urdhënoni?
3. A keni një dhomë të lirë me një krevat?
4. Po, kemi një në katin e parë. Urdhënoni t'a shifni!
5. A s'keni ndonjë tjetër më të mirë? Kjo s'paska dritë!
6. Të gjitha janë zënë, Zotni. Nesër lirohen dy dhoma me dritore nga rruga.
7. Mirë. Për sonte m'a ndreqni krevatin këtu.
8. Shumë mirë. Po i thom shërbëtores të sjelli çarçafët, batanijet dhe një këllëf jasteku.
9. Pritni pak! Ku gjindet banja?
10. Në koridor; këtu keni vetëm një lavaman me dy musllukë e një peshqir.
11. A mund të m'i sillni dy valixhet që kam në stacionin e hekurudhës?
12. Më vjen keq; valixhet duhet t'i tërhiqni vetë nga depoja.
13. Ashtu? Atëherë duhet të marr një hamall.
14. Zotni, ju bje më lirë me marrë taksë.
15. Thoni shërbëtores të më sjelli sonte një poç me ujë!
16. Uji i musllukut është i pishëm; gotë ka mbi komodin.
17. A ka restaurant hoteli?
18. Po. Restoranti rri hapët nga ora 12 deri në 2 dhe nga ora 7 deri në 10.
19. Ju falem nderit; po të kem nevojë për gjë tjetër i bij ziles.
20. Ju lutem, a keni mirësinë me më dhënë letërnjoftimin?

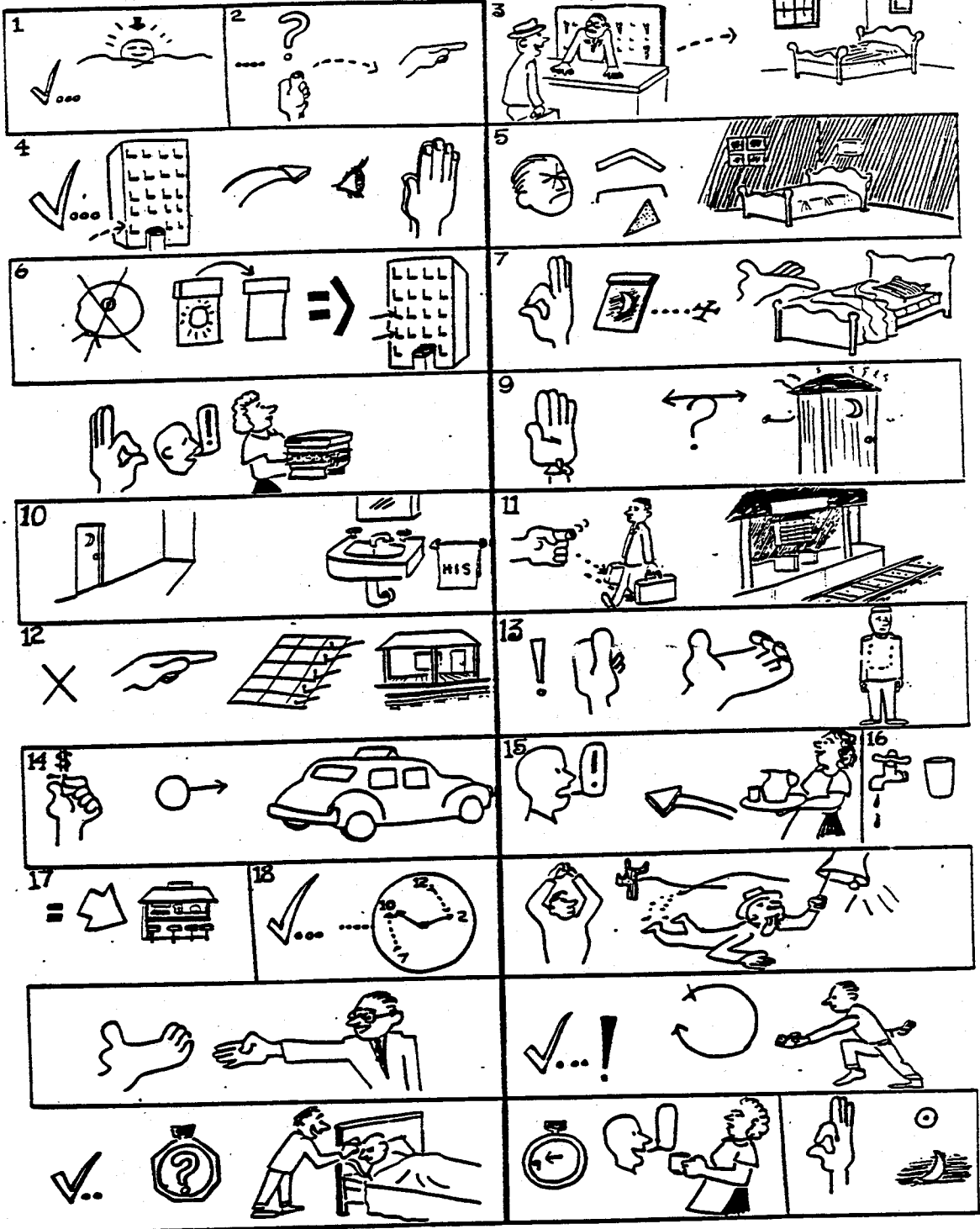
LESSON 51

21. Mirë, qe! M'a këtheni posa të mbaroni punë!
22. Si urahënoni! Në ç'orë dishroni të ju zgjoj
nesër?
23. N'orën 9. Thoni shërbëtores të më sjelli një
kafë kur të më zgjojë.
24. Pa tjetër. Bafshi natën e mirë!

Pa fjalë

LESSON 51

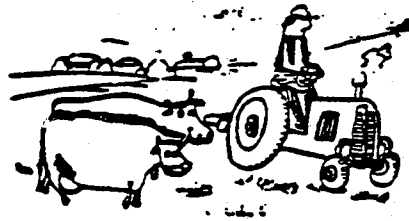

At a hotel

1. Good evening!
2. Good evening! What can I do for you?
3. Do you have a room with one bed?
4. Yes, I have one on the first floor. Come and see it, please!
5. Don't you have a better one? It's kind of dark.
6. They are all taken, sir. Tomorrow I'll have two rooms facing the street.
7. All right! For tonight I'll stay here. Will you see (to it) that the bed is made?
8. Very well. I'll tell the maid to bring the sheets, blankets and a pillowcase.
9. Just a moment, please. Where is the bathroom?
10. In the hallway; here you have only a washstand with two faucets, and a towel.
11. Would you bring my two suitcases here. I left them at the railroad depot?
12. I am sorry; you must check out your suitcases by yourself at the depot.
13. Is that so? Then I need to have a porter.
14. It's cheaper for you, sir, to take a taxi there.
15. Tell the maid to bring me a pitcher of water for tonight.
16. The tap water is drinkable and there is a glass on the nightstand.
17. Does the hotel have a restaurant?
18. Yes. The restaurant stays open from 12 to 2 and from 7 to 10.
19. Thank you! If I need anything else I'll ring the bell.
20. Would you be kind enough to give me your ID card?

LESSON 51

21. Yes, here it is! Please return it to me as soon as you are through with it.
22. Yes, sir. What time do you want me to wake you up?
23. At 9:00. Tell the maid to bring me a cup of coffee when she wakes me up!
24. By all means. Good night!

Lopa lopës: Tokën e
punueka, po qumësht
vallë, a ep?

USE OF THE SUBJUNCTIVE - Second part (Lesson 34).

-lexoni me zâ të naltë!
(read aloud!)

-rrini këtu derisa të vij unë!
(stay here until I return!)

-mos flitni për këtë çashtje!
(do not talk about this matter!)

The above underlined verbs are in the 2nd person plural of the imperative mood. These verbs, in form, are exactly the same as the 2nd person plural of the indicative mood, but the content is completely different. Here a direct order is implied, but in Albanian, the speaker may also give orders to one or more persons who do not take part in the conversation, or even may not be present. Such orders, to persons who are not present, of course is given indirectly, and for this purpose the 3rd person singular or plural of the subjunctive mood is used. Examples:

Ndigjoni, Zotni Berati! Ju shkoni në klasë,
kurse Agimi të vijë me mua!
(Listen Mr. Berati! You go to the classroom,
whereas Agim goes with me!)

Ju, djelm, pritni këtu; vajzat të presin në klasë!
(You boys wait here and let the girls wait in
the classroom!)

Thoni kujdestarit të vijë këtu!
(Tell the monitor to come here!)

When the 3rd person of the subjunctive is preceded by the word le the expression is not a strong one, as if expressing a categorical order, but expresses the content of "may" rather than "must."
Examples:

- Agimi: Miku juej do të zemrohet në qoftë se nuk e ftoni.
(Your friend will be displeased if you don't invite him.)
- Bardhyli: Le të zemrohet!
(Let him be displeased!)
- Nâna: Djali do me shkue në kinema sonte. Çka mendon ti?
(The boy wants to go to the movies tonight; what do you think about it?)
- Baba: Le të shkojë (permission), por mos të vîjë vonë (order)!
(Let him go, but he must not come home late!)

After verbs that express--wish or command, the infinitive form may replace the subjunctive only if the action of both verbs refer to the same person; otherwise the subjunctive is a must. Examples:

Dishroj me shkue mâ heret.
(I would like to go earlier.)

Dishroj të shkoni mâ heret.
(I would like you to go earlier.)

Rrini me hangër këtu!
(Stay here to eat! Eat here!)

Rrini të hamë këtu!
(Stay here so that we can eat together!)

IMPERATIVE WITH AN OBJECT

Imperative and indirect object--pronoun:

më thoni mue	tell me
thoni atij	tell him
na thoni né	tell us
thoniu atyne	tell them

Imperative and direct object--pronoun:

më shikoni mue	look at me
shikonie atë	look at him
na shikoni né	look at us
shikoni ata	look at them

LESSON 51

Imperative and direct object--noun, and indirect
object--pronoun:

m'a lexoni mue letrën	Read the letter to me.
m'i lexoni mue letrat	Read the letters to me.
lexonia atij letrën	Read the letter to him.
lexonia atij letrat	Read the letters to him.
na e lexoni né letrën	Read the letter to us.
na i lexoni né letrat	Read the letters to us.
lexoniau atyne letrën	Read the letter to them.
lexoniau atyne letrat	Read the letters to them.

1.

- a. A të thash unë mbrâmë "eja të shkojmë në kafe!"?
Po, ti më thé mbrâmë "eja të shkojmë në kafe!"
Kush të tha mbrâmë "eja të shkojmë në kafe!"?
Ti më thé mbrâmë "eja të shkojmë në kafe!"
Kur të thash unë "eja të shkojmë në kafe!"?
Ti më thé mbrâmë "eja të shkojmë në kafe!"
Çka të thash unë mbrâmë?
Ti më thé mbrâmë "eja të shkojmë në kafe!"
Kujt i thash unë mbrâmë "eja të shkojmë në kafe!"?
Ti më thé mue mbrâmë "eja të shkojmë në kafe!"

- A ju thom unë shpesh "urdhënioni të hÿjmë në klasë!"?
Po, ju na thoni shpesh "urdhënioni të hÿjmë në klasë!"
Kush ju thotë shpesh "urdhënioni të hÿjmë në klasë!"?
Ju na thoni shpesh "urdhënioni të hÿjmë në klasë!"
Kur ju thom unë "urdhënioni të hÿjmë në klasë!"?
Ju na thoni shpesh "urdhënioni të hÿjmë në klasë!"
Çka ju thom unë shpesh?
Ju na thoni shpesh "urdhënioni të hÿjmë në klasë!"
Kujt i thom unë shpesh "urdhënioni të hÿjmë në klasë!"?
Ju na thoni në shpesh "urdhënioni të hÿjmë në klasë!"

- b. A të thash unë dje "m'a trego librin t'a shof!"?
Po, ti më thé dje "m'a trego librin t'a shof!"
Kush të tha dje "m'a trego librin t'a shof!"?
Ti më thé dje "m'a trego librin t'a shof!"
Kur të thash unë "m'a trego librin t'a shof!"?
Ti më thé dje "m'a trego librin t'a shof!"
Çka të thash unë dje?
Ti më thé dje "m'a trego librin t'a shof!"
Kujt i thash unë dje "m'a trego librin t'a shof!"?
Ti më thé mue dje "m'a trego librin t'a shof!"

2. A doni të pijmë nga një kafe?

Po, mirë.

Më pyetni mue në qoftë se due të pijmë nga një kafe!

A dishroni të shkojmë nesër në plazhë?

Po, mirë, shkojmë.

Më pyetni mue në qoftë se dishroj të shkojmë nesër në plazhë.

A doni të dalim jashtë?

Po, dalim.

Më pyetni mue në qoftë se due të dalim jashtë.

A dishron të hamë drekë bashkë?

Po, mirë.

Më pyet mue në qoftë se dishroj të hamë drekë bashkë.

A do të flasim shqip?

Mirë, flasim.

Më pyet mue në qoftë se due të flasim shqip.

A do t'ulemi këtu?

Po, mirë.

Më pyet mue në qoftë se due t'ulemi këtu.

3. A doni me shkue të shtunden në Kavajë?

Po, due me shkue të shtunden në Kavajë.

A doni të shkoni të shtunden në Kavajë?

Po, due të shkoj të shtunden në Kavajë.

Kush do me shkue të shtunden në Kavajë?

Unë due me shkue të shtunden në Kavajë.

Kush do të shkojë të shtunden në Kavajë?

Unë due të shkoj të shtunden në Kavajë.

Ku doni me shkue të shtunden?

Unë due me shkue të shtunden në Kavajë.

Ku doni të shkoni të shtunden?

Unë due të shkoj të shtunden në Kavajë.

Kur doni me shkue në Kavajë?

Unë due me shkue të shtunden në Kavajë.

Kur doni të shkoni në Kavajë?

Unë due të shkoj të shtunden në Kavajë.

LESSON 51

A dishroni me hangër sonte sallatë me speca e domate?

Po, sonte dishroj me hangër sallatë me speca e domate.

A dishroni të hani sonte sallatë me speca e domate?

Po, sonte dishroj të há sallatë me speca e domate.

Kush dishron me hangër sonte sallatë me speca e domate?

Unë dishroj me hangër sonte sallatë me speca e domate.

Kush dishron të hajë sonte sallatë me speca e domate?

Unë dishroj të há sonte sallatë me speca e domate.

Kur dishroni me hangër sallatë me speca e domate?

Sonte dishroj me hangër sallatë me speca e domate.

Kur dishroni të hani sallatë me speca e domate?

Sonte dishroj të há sallatë me speca e domate.

Çfarë sallate dishroni me hangër sonte?

Sonte dishroj me hangër sallatë me speca e domate.

Çfarë sallate dishroni të hani sonte?

Sonte dishroj të há sallatë me speca e domate.

Çka dishroni me hangër sonte?

Sonte dishroj me hangër sallatë me speca e domate.

Çka dishroni të hani sonte?

Sonte dishroj të há sallatë me speca e domate.

4. A vîni nesër në shtëpi e merrni pallton?

Po, nesër vîj në shtëpi e marr pallton.

Kush vjen nesër në shtëpi e merr pallton?

Unë vîj nesër në shtëpi e marr pallton.

Kur vîni në shtëpi e merrni pallton?

Nesër unë vîj në shtëpi e marr pallton.

Ku vîni nesër?

Unë vîj nesër në shtëpi e marr pallton.

Çka bëni nesër?

Unë vîj në shtëpi nesër e marr pallton.

A shkon nesër me u-vizitue ke mjeku?

Po, nesër shkoj me u-vizitue ke mjeku.

Kush shkon nesër me u-vizitue ke mjeku?

Unë shkoj nesër me u-vizitue ke mjeku.

Ku shkon nesër?

Nesër shkoj me u-vizitue ke mjeku.

Çka shkon me bâ nesër ke mjeku?

Nesër shkoj me u-vizitue ke mjeku.

Kur shkon me u-vizitue ke mjeku?

Nesër shkoj me u-vizitue ke mjeku.

Pse shkon nesër ke mjeku?

Nesër shkoj me u-vizitue ke mjeku.

Ke kush shkon me u-vizitue nesër?

Nesër shkoj me u-vizitue ke mjeku.

5. A më bje mâ lirë me shkue në Korçë me autobus
apor me aeroplan?

Të bje mâ lirë me shkue me autobus.

Kujt i bje mâ lirë me shkue në Korçë me autobus
se me aeroplan?

Ty të bje mâ lirë me shkue me autobus.

Çka më bje mâ lirë me bâ?

Të bje mâ lirë me shkue me autobus.

Me çka më bje mâ lirë me shkue në Korçë, me
autobus apor me aeroplan?

Të bje mâ lirë me shkue me autobus.

Ku më bje mâ lirë me shkue me autobus se me
aeroplan?

Të bje mâ lirë me shkue në Korçë me autobus
se me aeroplan.

Me çka më bje mâ lirë me shkue, me autobus apor
me aeroplan?

Të bje mâ lirë me shkue me autobus.

A më bje mâ mirë të blëj një ase dy palë këpucë?

Të bje mâ mirë të blejsh dy palë këpucë.

Kujt i bje mâ mirë të blejë dy palë këpucë?

Ty të bje mâ mirë të blejsh dy palë këpucë.

Sa palë këpucë më bje mâ mirë të blëj?

Të bje mâ mirë të blejsh dy palë këpucë.

Çka më bje mâ mirë të bâj?

Të bje mâ mirë të blejsh dy palë këpucë.

6. A është zënë shtëpia që kishi për të dhënë me
qirâ?

Po, shtëpia që kishem për të dhënë me qirâ
është zënë.

Cila shtëpi është zënë?

Shtëpia që kishem për të dhënë me qirá është zënë.

Kur është zënë shtëpia që kishi për të dhënë me qirá?

Shtëpia që kishem për të dhënë me qirá është zënë pardje.

A është zënë dyqani që dojshi me marrë me qirá?

Jo, dyqani që dojshem me marrë me qirá nuk është zënë.

Cili dyqan nuk është zënë?

Dyqani që dojshem me marrë me qirá nuk është zënë.

A është e zânun tryeza në qoshe?

Po, tryeza në qoshe është e zânun.

Cila tryezë është e zânun?

Tryeza në qoshe është e zânun.

A është e zânun kjo karrigë?

Jo, nuk është e zânun.

Cila karrigë nuk është e zânun?

Kjo karrigë nuk është e zânun.

A është i zânun ky vend?

Po, ky vend është i zânun.

Cili vend është i zânun?

Ky vend është i zânun.

A është e lirë kjo tryezë?

Po, kjo tryezë është e lirë.

Cila tryezë është e lirë?

Kjo tryezë është e lirë.

7. Më thoni, çka është sot?

Sot është e

Pyetni shokun tuej të ju thotë çka është sot.

Thoni atij çka shifni mbi tryezë!

Unë shof mbi tryezë

Thoni Zotni t'i thotë shokut çka shef ai mbi tryezë!

Na thoni sa muej ka vjetri!

Vjetri ka dymédhetë muej.

Thoni Zotni të ju thotë sa muej ka vjetri!

Thoni atyne ç'gradë keni!

Unë jam

Thoni Zotni të na thotë në ç'gradë ka!

8. A e keni letërnjoftimin me vete?

Po, e kam.

Kush nuk e ka letërnjoftimin me vete?

Ai nuk e ka letërnjoftim me vete.

Çka s'ka ai me vete?

Ai s'e ka letërnjoftimin me vete.

A do të vîni nesër në shkollë?

Po, nesër do të vîj në shkollë pa tjetër.

Kush do të vîjë nesër në shkollë pa tjetër?

Unë do të vîj nesër në shkollë pa tjetër.

Çka do të bëni nesër pa tjetër?

Unë do të vîj nesër në shkollë pa tjetër.

Kur do të vîni në shkollë pa tjetër?

Unë do të vîj nesër në shkollë pa tjetër.

Ku do të shkoni nesër pa tjetër?

Unë do të vîj në shkollë nesër pa tjetër.

A është i pishëm ky ujë?

Po, ai ujë është i pishëm.

Cili ujë është i pishëm?

Ai ujë është i pishëm.

Qysh është ai ujë?

Ai ujë është i pishëm.

A flëjnë njerzit në krevat, zakonisht?

Po, njerzit flëjnë në krevat, zakonisht.

Cilët flëjnë në krevat, zakonisht?

Njerzit flëjnë në krevat, zakonisht.

Ku flëjnë njerzit, zakonisht?

Njerzit flëjnë në krevat, zakonisht.

Po qejt, a flëjnë në krevat?

Jo, qejt nuk flëjnë në krevat.

A ka tri kate shtëpia, në të cilën banoni?

Po, shtëpia, në të cilën banoj, ka tri kate.

Sa kate ka shtëpia, në të cilën banoni?

Shtëpia, në të cilën banoj, ka tri kate.

Cila shtëpi ka tri kate?

Shtëpia, në të cilën banoj, ka tri kate.

LESSON 51

Kur udhëtoni, a merrni me vete shumë valixhe?
Jo, kur udhëtoj nuk marr me vete shumë valixhe.
Kush nuk merr me vete shumë valixhe kur udhëton?
Unë nuk marr me vete shumë valixhe kur udhëtoj.
Kur nuk merrni me vete shumë valixhe?
Kur udhëtoj nuk marr me vete shumë valixhe.

A është larg nga këtu stacioni i hekurudhës?
Jo, stacioni i hekurudhës nuk është larg nga këtu.
Cili stacion nuk është larg nga këtu?
Stacioni i hekurudhës nuk është larg nga këtu.
Prej nga nuk është larg stacioni i hekurudhës?
Stacioni i hekurudhës nuk është larg prej këtu.

A keni shërbëtore ju?
Jo, unë nuk kam shërbëtore.
Kush nuk ka shërbëtore?
Unë nuk kam shërbëtore.
Çka nuk keni ju?
Unë nuk kam shërbëtore.

A rri hapët gjithë natën kinemaja e Presidios?
Jo, kinemaja e Presidios nuk rri hapët gjithë natën.
Cila kinema nuk rri hapët gjithë natën?
Kinemaja e Presidios nuk rri hapët gjithë natën.
Kur nuk rri hapët kinemaja e Presidios?
Kinemaja e Presidios nuk rri hapët gjithë natën.

Pardje mrrijta në Durrës me trenin e orës 16.
Mbasi dola nga stacioni i hekurudhës mora një taksí dhe i thash shoferit të më çonte në hotel "Adriatik."
Porsa hýna në hotel nëpunësi më përshëndeti e më pyeti se çfarë dhome dishrojshem. I u-luta të m'epete një dhomë me një krevat. "Si urdhënoni, Zotni, kemi një dhomë të tillë" m'u-përgjegj dhe më ftoi që t'a shifshem. Me thënë të vërtetën dhoma nuk më pëlqeu, por mbasi më tha se s'kishte tjera të lira, e mora; nga ana tjetër nëpunësi më tregoi se të nesërmen do të liroheshin dy dhoma me dritore nga rruga. Dhoma nuk kishte banjë e nevojtoje private; këto gjindeshin në koridor, por kishte një lavaman me ujë të ftofët e ujë të nxehët. Çmimi i dhomës ishte 16 lekë në natë. Mbasi pagova, nëpunësi më kërkoi letërnjoftimin e më tha se do të m'a kërkonte kur të mbaronte punë, të nesërmen në mëngjes. Më tha gjithashtu, se po të dishrojshem mund të hajshem në restorantin e hotelit dhe më tregoi orarin se kur rrinte hapët. Kërkova prej tij që të çonte ndokënd me më marrë valixhet në stacion, por simbas atij duhet të shkojshem vetë në depo për

t'i tërheqë (kështu ishte rregullia!). Atëherë mora përsëri një taksí e shkova në depon e stacionit të hekurudhës.

QUESTIONS-PYETJE

1. Kur merrjta në Durrës me trenin e orës 16?
2. Çka mora mbasi dola nga stacioni i hekurudhës?
3. Kur mora një taksí?
4. Kujt i thash të më çonte në hotel "Adriatik"?
5. Në cilin hotel i thash shoferit të më çonte?
6. Kush më përshëndeti porsa hýna në hotel?
7. Çka bëni nëpunësi porsa hýna në hotel?
8. Kush më pyeti se çfarë dhome dishrojshe?
9. Kush i tha se donte një dhomë me një krevat?
10. Sa dhoma të tilla më tha ai se kishte të lira?
11. Kush më ftoi që t'a shifshem dhomën?
12. Kujt nuk i pëlqeu dhoma?
13. Por, tue mendue se s'kishte tjera të lira, a e mora?
14. Kur do të liroheshin dy dhoma me dritore nga rruga?
15. A kishte dhoma banjë e nevojtoe private?
16. Ku ishin këto?
17. Sa ishte çmimi i dhomës?

LESSON 51

18. Kush m'a kërkoi letërnjoftimin?
19. Kur tha nëpunësi se do të m'a këthente?
20. Çka do të më këthente nëpunësi mbasi të mbaronte punë, të nesërmen në mëngjes?
21. Kush më tha se po të dishrojshe mund të hajshe në restaurantin e hotelit?
22. Cilin orar më tregoi?
23. Prej kujt kërkova që të çonte ndokënd me më marrë valixhet në stacion?
24. Ku duhet të shkojshe vetë për t'i tërheqë?
25. Kush mori një taksí e shkoi në depon e stacionit të hekurudhës?

PJESA E GJASHTË
DETYRË SHTËPIJE

LESSON 51
PART VI
HOMEWORK

Translate into English:

1. E kam çue sahatin me e ndreqë sepse s'punon.
2. Do të jem aty pa tjetër sonte n'orën 8.
3. Shumica e shtëpivet në Shqipni janë dy katësh.
4. Mbarova punë shpejt, prandej u-këtheva në shtëpi heret.
5. Muslluku i ujit të nxehët është prishë; s'e di ç'ka.

Translate into Albanian:

6. Show me your ID card, please!
7. Don't drink (from) this water; it's not drinkable.
8. I took the sheets, blankets, pillowcases, and towels downtown to have them washed.
9. Would you be so kind to tell him to come here as soon as possible.
10. Fortunately, I found the pharmacy open, even though it was late.

PJESA E SHTATË
FJALORI

LESSON 51
PART VII
VOCABULARY

batanije, batanija batanije, -t	(f.)	blanket
çarçaf, -i çarçafë, -t	(m.)	(bed) sheet
depo, -ja depo, -t	(f.)	warehouse, store- house
dritë, -a drita, -t	(f.)	light
hamall, -i hamaj, -t	(m.)	porter
hapët	(adv.)	open
hekurudhë, -a hekurudha, -t	(f.)	railroad
jastek, -u jastekë, -t	(m.)	pillow, cushion
kat, -i kate, -t	(m.)	story, floor (build- ing)
këllëf, -i këllëfe, -t	(m.)	case (for eye- glasses, pillow and revolver)
këllëf jasteku	(m.)	pillowcase
me këthye (unë këthej)	(v.)	to return, turn; to return (oneself)
komodin, -i komodina, -t	(m.)	nightstand
koridor, -i koridore, -t	(m.)	hallway, corridor
krevat, -i krevate, -t	(m.)	bed

LESSON 51

lavaman, -i lavamana, -t	(m.)	washstand
letërnjoftim, -i letërnjoftime, -t	(m.)	identification card
mušlluk, -u mušllukë, -t	(m.)	faucet
me ndreqë (unë ndreq)	(v.)	to make (the bed); to fix, repair; to put in order; correct; reconcile
peshqir, -i peshqirë, -t	(m.)	towel
i, të pishëm e, të pishme	(adj. m. & f.)	drinkable, potable
poç, -i poça, -t	(m.)	pitcher, jug
privat, -e privatë	(adj. m. & f.)	private
stacion, -i stacione, -t	(m.)	station
shërbëtore, shërbëtorja shërbëtore, -t	(f.)	maid, servant
taksif, -ja taksif, -t	(f.)	taxi
me tërheqë (unë tërheq)	(v.)	to withdraw; to draw, drag, tow; allure
valixhe, valixhja valixhe, -t	(f.)	suitcase
me u-zënë (unë zëhem)	(v.)	to be taken, occupied; caught

NOTES:

ju bje mâ lirë	it's cheaper for you
a keni mirësin me	would you be so kind as
a keni mirësin të	to
me mbarue punë (unë mbaroj punë)	to be through (doing something)
posa të mbaroni punë	as soon as you are through
pa tjetër	by all means

Kostume Kombëtare

PJESA E PARË

USHTRIME GRAMATIKORE PARAPRAKE-GRAMMAR PERCEPTION DRILL

Statements:

Pardje hangra n'orën pesë e ai erdhi n'orën gjashtë.

1.

a. A kishem hangër unë kur erdhi ai?

Po, ti kishe hangër kur erdhi ai.

A kishe hangër ti kur erdhi ai?

Po, unë kishem hangër kur erdhi ai.

A kishim hangër na kur erdhi ai?

Po, na kishim hangër kur erdhi ai.

A kishi hangër ju kur erdhi ai?

Po, na kishim hangër kur erdhi ai.

Po ata, a kishin hangër kur erdhi ai?

Po, edhe ata kishin hangër kur erdhi ai.

Kush kishte hangër kur erdhi ai?

Unë kishem hangër kur erdhi ai.

(Bâne kët pyetje derisa t'ushtrohen në të gjitha vetjet.)

Çka kishem bënë unë kur erdhi ai?

Ti kishe hangër kur erdhi ai.

(Bâne kët pyetje në të gjitha vetjet.)

Kur kishem hangër unë?

Ti kishe hangër kur erdhi ai.

(Bâne kët pyetje derisa t'ushtrohen në të gjitha vetjet.)

b. A ishem zgjue unë kur rá zilja e sahatit?

Po, ti ishe zgjue kur rá zilja e sahatit.

A ishe zgjue ti kur rá zilja e sahatit?

Po, unë ishem zgjue kur rá zilja e sahatit.

A ishte zgjue ai kur rá zilja e sahatit?

Po, ai ishte zgjue kur rá zilja e sahatit.

A ishim zgjue na kur rá zilja e sahatit?

Po, na ishim zgjue kur rá zilja e sahatit.

Po ju, a ishi zgjue kur rá zilja e sahatit?

Po, edhe na ishim zgjue kur rá zilja e sahatit.

Kush ishte zgjue kur rá zilja e sahatit?
 Unë ishe zgjue kur rá zilja e sahatit.
 (Bâne kët pyetje derisa t'ushtrohen në të gjitha vetjet.)

Çka kishem bâ unë kur rá zilja e sahatit?
 Ti ishe zgjue kur rá zilja e sahatit.
 (Bâne kët pyetje në të gjitha vetjet.)

Kur ishem zgjue unë?
 Ti ishe zgjue kur rá zilja e sahatit.
 (Bâne kët pyetje në të gjitha vetjet.)

- c. A ishem këthye unë në shtëpi kur mrríjti treni?
 Po, ti ishe këthye në shtëpi kur mrríjti treni.
 Po ti, a ishe këthye në shtëpi kur mrríjti treni?
 Po, edhe unë ishem këthye në shtëpi kur mrríjti treni.
 A ishte këthye ai në shtëpi kur mrríjti treni?
 Po, ai ishte këthye në shtëpi kur mrríjti treni.
 A ishim këthye na në shtëpi kur mrríjti treni?
 Po, na ishim këthye në shtëpi kur mrríjti treni.
 A ishi këthye ju në shtëpi kur mrríjti treni?
 Po, na ishim këthye në shtëpi kur mrríjti treni.
 Po ata, a ishin këthye në shtëpi kur mrríjti treni?
 Po, edhe ata ishin këthye në shtëpi kur mrríjti treni.

Kush ishte këthye në shtëpi kur mrríjti treni?
 Unë ishem këthye në shtëpi kur mrríjti treni.
 (Bâne kët pyetje derisa t'ushtrohen në të gjitha vetjet.)

Çka kishem bâ unë kur mrríjti treni?
 Ti ishe këthye në shtëpi kur mrríjti treni.
 (Bâne kët pyetje në të gjitha vetjet.)

Kur ishem këthye unë në shtëpi?
 Ti ishe këthye në shtëpi kur mrríjti treni.
 (Bâne kët pyetje derisa t'ushtrohen në të gjitha vetjet.)

2.
 a. A hangre ti dje me mue?
 Jo, unë nuk hangra dje me ty.

A erdhe ti vonë dje?

Po, unë erdha vonë dje.

Pse nuk hangre ti dje me mue?

Unë nuk hangra dje me tÿ sepse erdha vonë.

Unë do të kishem hangër me tÿ po të kishe ardhë heret.

b. A do të kishe hangër ti me mue po të kishe ardhë heret?

Po, unë do të kishem hangër me tÿ po të kishem ardhë heret.

A do të kishte hangër ai me mue po të kishte ardhë heret?

Po, ai do të kishte hangër me tÿ po të kishte ardhë heret.

A do të kishim hangër na me tÿ po të kishe ardhë heret?

Po, ju do të kishi hangër me mue po të kishem ardhë heret.

A do të kishin hangër ata me tÿ po të kishin ardhë heret?

Po, ata do të kishin hangër me mue po të kishin ardhë heret.

Kush do të kishte hangër me mue po të kishte ardhë heret?

Unë do të kishem hangër me tÿ po të kishem ardhë heret.

(Bëne kët pyetje derisa t'ushtrohen në të gjitha vetjet.)

Çka do të kishem bâ unë po të kishi ardhë heret?

Ju do të kishi hangër me mue po të kishi ardhë heret.

(Bëne kët pyetje në të gjitha vetjet.)

c. A lexova unë mbrâmë deri n'orën dymëdhëtë?

Po, ti lexove mbrâmë deri n'orën dymëdhëtë.

A u-lodha unë mbrâmë shumë?

Po, ti u-lodhe mbrâmë shumë.

A rash unë mbrâmë me fjetë vonë?

Po, ti ré mbrâmë me fjetë vonë.

A fjeta unë sot derisa rá zilja e sahatit?

Po, ti fjete sot derisa rá zilja e sahatit.

A u-zgjova unë kur rá zilja e sahatit?
 Po, ti u-zgjove kur rá zilja e sahatit.

Unë nuk do t'ishem zgjue po mos të kishte
 rá zilja e sahatit.

A do t'ishem zgjue unë po mos të kishte rá zilja
 e sahatit?

Jo, ti nuk do t'ishe zgjue po mos të kishte
 rá zilja e sahatit.

A do t'ishe zgjue ti po mos të kishte rá zilja
 e sahatit?

Jo, unë nuk do t'ishem zgjue po mos të kishte
 rá zilja e sahatit.

A do t'ishte zgjue ai po mos të kishte rá zilja
 e sahatit?

Jo, ai nuk do t'ishte zgjue po mos të kishte
 rá zilja e sahatit.

A do t'ishim zgjue na po mos të kishte rá zilja
 e sahatit?

Jo, na nuk do t'ishim zgjue po mos të kishte
 rá zilja e sahatit.

A do t'ishi zgjue ju po mos të kishte rá zilja
 e sahatit?

Jo, na nuk do t'ishim zgjue po mos të kishte
 rá zilja e sahatit.

Po ata, a do t'ishin zgjue po mos të kishte
 rá zilja e sahatit?

Jo, as ata nuk do t'ishin zgjue po mos të
 kishte rá zilja e sahatit.

Kush nuk do t'ishte zgjue po mos të kishte rá
 zilja e sahatit?

Unë nuk do t'ishem zgjue po mos të kishte rá
 zilja e sahatit.

(Bâne kët pyetje derisa t'ushtrohen në të gjitha
 vetjet.)

Çka nuk do të kishem bâ unë po mos të kishte rá
 zilja e sahatit?

Ti nuk do t'ishe zgjue po mos të kishte rá
 zilja e sahatit.

(Bâne kët pyetje në të gjitha vetjet.)

Kur nuk do t'ishem zgjue unë po mos të kishte rá zilja e sahatit?

Ti nuk do t'ishe zgjue sot në mëngjes po mos të kishte rá zilja e sahatit.

(Bàne kët pyetje derisa t'ushtrohen në të gjitha vetjet.)

3. Po të kishem pasë të holla, do t'a kishem blé shtëpín.

a. A do t'a kishem blé unë shtëpín po të kishem pasë të holla?

Po, ti do t'a kishe blé shtëpín po të kishe pasë të holla.

A do t'a kishe blé ti shtëpín po të kishe pasë të holla?

Po, unë do t'a kishem blé shtëpín po të kishem pasë të holla.

A do t'a kishte blé ai shtëpín po të kishte pasë të holla?

Po, ai do t'a kishte blé shtëpín po të kishte pasë të holla.

A do t'a kishim blé na shtëpín po të kishim pasë të holla?

Po, na do t'a kishim blé shtëpín po të kishim pasë të holla.

A do t'a kishi blé ju shtëpín po të kishi pasë të holla?

Po, na do t'a kishim blé shtëpín po të kishim pasë të holla.

A do t'a kishin blé ata shtëpín po të kishin pasë të holla?

Po, ata do t'a kishin blé shtëpín po të kishin pasë të holla.

Kush do t'a kishte blé shtëpín po të kishte pasë të holla?

Unë do t'a kishem blé shtëpín po të kishem pasë të holla.

(Bàne kët pyetje derisa t'ushtrohen në të gjitha vetjet.)

Çka do të kishem blé unë po të kishem pasë të holla?

Ti do t'a kishe blé shtëpín po të kishe pasë të holla.

(Bâne kët pyetje në të gjitha vetjet.)

Çka do të kishe bâ ti po të kishe pasë të holla?
Unë do t'a kishem blé shtëpin po të kishem
pasë të holla.

(Bâne kët pyetje në të gjitha vetjet.)

- b. A duhet të vîj unë me kohë në zyrë?
Po, ti duhet të vîjsh me kohë në zyrë.
A erdha unë dje me kohë në zyrë?
Jo, ti nuk erdhe dje me kohë në zyrë.
A duhet të kishem ardhë me kohë në zyrë?
Po, ti duhet të kishe ardhë me kohë në zyrë.
A duhet të kishe ardhë ti me kohë në zyrë?
Po, unë duhet të kishem ardhë me kohë në zyrë.
A duhet të kishte ardhë ai me kohë në zyrë?
Po, ai duhet të kishte ardhë me kohë në zyrë.
A duhet të kishim ardhë na me kohë në zyrë?
Po, na duhet të kishim ardhë me kohë në zyrë.
A duhet të kishi ardhë ju me kohë në zyrë?
Po, na duhet të kishim ardhë me kohë në zyrë.
A duhet të kishin ardhë ata me kohë në zyrë?
Po, ata duhet të kishin ardhë me kohë në zyrë.

Kush duhet të kishte ardhë me kohë në zyrë?
Unë duhet të kishem ardhë me kohë në zyrë.
(Bâne kët pyetje derisa t'ushtrohen në të
gjitha vetjet.)

Kur duhet të kishem ardhë unë në zyrë?
Ti duhet të kishe ardhë me kohë në zyrë.
(Bâne kët pyetje në të gjitha vetjet.)

Unë duhet t'ishem zgjue mâ heret.

- c. A duhet t'ishem zgjue unë mâ heret?
Po, ti duhet t'ishe zgjue mâ heret.
A duhet t'ishe zgjue ti mâ heret?
Po, unë duhet t'ishem zgjue mâ heret.
A duhet t'ishte zgjue ai mâ heret?
Po, ai duhet t'ishte zgjue mâ heret.
A duhet t'ishim zgjue na mâ heret?
Po, na duhet t'ishim zgjue mâ heret.
A duhet t'ishi zgjue ju mâ heret?
Po, na duhet t'ishim zgjue mâ heret.

LESSON 52

A duhet t'ishin zgjue ata mâ heret?
Po, ata duhet t'ishin zgjue mâ heret.

Kush duhet t'ishte zgjue mâ heret?
Unë duhet t'ishem zgjue mâ heret.
(Bâne këtë pyetje derisa t'ushtrohen në të gjitha
vetjet.)

Çka duhet të kishem bâ unë mâ heret?
Ti duhet t'ishe zgjue mâ heret.
(Bâne këtë pyetje në të gjitha vetjet.)

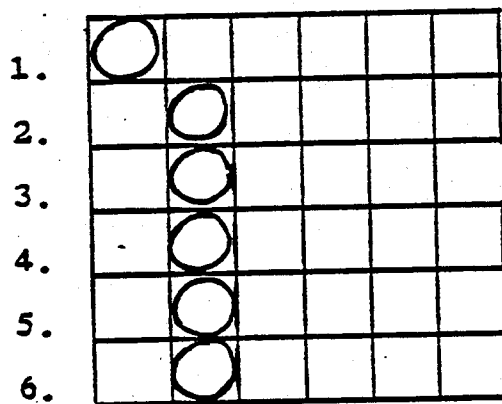
Kur duhet t'ishem zgjue unë?
Ti duhet t'ishe zgjue mâ heret.
(Bâne këtë pyetje në të gjitha vetjet.)

Nji bisedim në telefon

1. Halo! Këtu flet Naim Quku.
2. Mirë mëngjes, Naim! Unë jam Pjetri - Pjetër Bushati. Si shkon, Naim?
3. Të falem nderit, mirë. Ndigjo! Shokët e zyrës më thanë se pardje kishe ardhë në zyrë e më kishe pritë dy orë.
4. Pothuejse dy orë; sidoqoftë prita shumë.
5. Kur erdhe ti unë ishem nisë për Shkodër dhe këtë gjë shokët e zyrës s'e dijin. Çka deshe?
6. Desha të më sillte një valixhe me plaçka vere, e ca rraqe tjera.
7. T'i sjell një herë tjetër; do të shkoj përsëri mbas dy javësh.
8. S'ka rëndësi. Si e çove në Shkodër?
9. Në përgjithësi mirë; shumë nga farefisi im kishin genë të sëmundë me grip e rrufë.
10. E di. Më shkruen nëna se në Shkodër kishte bërë shumë të ftofët deri para ca ditësh.
11. Edhe kur ishem unë atje bënte të ftofët; natën temperatura shkonte deri tri gradë nën zero.
12. Si e le të fejuemen?
13. Mirë është, por është e zënë tue përgatitë pajën.
14. Kur do të martohesh?
15. S'e kemi caktue ende datën; kujtoj aty nga mesi i majit.
16. A do të më thërrasish në dasëm?
17. Nuk do të bëjmë dasëm; baba s'ka mbushë ende vjetin që ka vdekë.
18. Ke të drejtë! S'ke si e shkel zakonin, por a do të shkojsh ndokund për muezin e mjalit?
19. Do të më pëlqente me shkue në Paris.
20. Por, a t'ep leje qeverija me dalë përjashta?

21. Nuk e diç ende; kam bâ lutje që të më lëshojnë një pasaportë për Francë.
22. Urime të përzemërta. Më fal se po të lâ tash.
23. Të mirë u-pafshim pra!
24. Të fala në shtëpi. Të mirë u-pafshim!

Fjalë Kryq

1. Nga bora toka merr këtë ngjyrë.
2. Besoj, kujtoj.
3. Fuçi mendore me anë të së cilës njeriu mendon e gjykon.
4. Pija alkolike më e njoftun në Shqipëri.
5. Kur na zënë jemi të sëmundë.
6. Ky lloj mishi hahet zakonisht i pjekun.

Me shkronjat e çdo rrethi duhet të lexoni emnin e një qyteti të Shqipërisë.

Përgjegjet në faqen e fundit të këtij vëllimi.

LESSON 52

<p>1</p>	<p>N...N! 2 B...! 3</p>	
<p>4</p>	<p>5</p>	
<p>6</p>	<p>7</p>	
<p>8</p>	<p>9</p>	
<p>10</p>	<p>11 12</p>	
<p>13</p>	<p>14</p>	
<p>15</p>	<p>16</p>	
<p>17</p>	<p>18</p>	
<p>19</p>	<p>20</p>	<p>21</p>
<p>22</p>	<p>23 24</p>	

A Telephone Conversation

1. Hello! Naim Quku speaking.
2. Good morning, Naim. I am Pete - Peter Bushati.
How are you, Naim?
3. Fine, thank you. Listen, my colleagues told me
that the day before yesterday you had come to
my office and waited two hours for me.
4. Almost two hours; anyway, I waited a long while.
5. When you came I had already left for Shkodër and
my colleagues didn't know it. What was it that
you wanted?
6. I wanted you to bring me a suitcase with my
summer clothes and some other old things [in it].
7. I'll bring them some other time. I'll go again
in two weeks.
8. It doesn't matter. Did you have a good time
in Shkodër?
9. Generally speaking, yes. Many of my relatives,
though, have been sick with the flu and colds.
10. I know, my mother writes that in Shkodër they
have had terrific cold weather up to a few days
ago.
11. Even when I was there it was cold; at night the
temperature dropped to three degrees below zero.
12. How is your fiancée?
13. She is fine, but very busy preparing the dowry.
14. When are you getting married?
15. We haven't set a date yet. I believe it will
be around the middle of May.
16. Are you going to invite me to your wedding
feast?
17. There will be no wedding feast. It's not yet
one year since my father died.
18. You are right. You can not go against customs.
Are you going anywhere for your honeymoon?

LESSON 52

19. I would like to go to Paris.
20. But would the government allow you to go abroad?
21. I don't know yet; I have applied for a passport to go to France.
22. My best wishes. I'm sorry I have to leave now.
23. See you!
24. Say hello to your family. See you!

PAST PERFECT TENSE

Formation - The past perfect tense, called also the pluperfect, is formed with:

- a. Active verbs with the imperfect of the auxiliary me pasë and the past participle of the principal verb.
- b. Passive verbs with the imperfect of the auxiliary me qenë and the past participle of the principal verb.

Examples:

me shkue	kishem shkue, kishë shkue
me fjetë	kishem fjetë, kishë fejtë
me u-lá	ishem lá, ishë lá
me u-rrue .	ishem rrue, ishë rrue, et

Usage:

a. The past perfect tense represents an action which took place before another past action. In such case it is usually used in connection with the simple past.

Kur erdhët ju unë kishem hangër.
(I had already eaten when you came.)

Kur mrrîjta unë aeroplani ishte nisë.
(When I arrived, the plane had left.)

Kur hËni Komandanti në klasë na kishim mbarue së lexuemi.
(When the commandant entered the classroom, we had finished reading.)

b. The past perfect tense expresses also an action which already occurred at a certain moment in the past.

Ai më kishte thënë të vërtetën para datës së gjyqit.
(He had told me the truth before the trial.)

N'at kohë ajo kishte mbetë e vejtë.
(At that time she was already a widow.)

Kishe punue shumë, prandej e ndijshem veten
të sëmundë.
(I had worked hard, that's why I felt sick.)

Remark: The sentence "We had lived there ten years when we moved," which the students of Albanian have the tendency to miss so frequently because they use the past perfect, is translated into Albanian with the imperfect: "Kishte 10 vjetë që jetojshim atje kur u-transferuem."

PLUPERFECT SUBJUNCTIVE

Formation - The pluperfect subjunctive is formed:

- a. Active verbs: with the imperfect subjunctive of the auxiliary me pasë and the past participle of the main verb.
- b. Passive verbs: with the imperfect subjunctive of the auxiliary me qenë and the past participle of the main verb.

Examples:

me shkue	të kishem shkue, të kishesh shkue
me fjetë	të kishem fjetë, të kishesh fjetë
me u-lá	t'ishem lá, t'ishesh lá
me u-rrue	t'ishem rrue, t'ishesh rrue, etj.

Usage:

In Albanian, the pluperfect subjunctive is usually used in connection with a conditional perfect tense (see below); in general an action must be taking place before some other past action. Examples:

Desha t'a kishte bënë me kohë.
(I wished he had done it in due time.)

Të kishem pasë mundësi do t'a kishem mbarue shkollën.
 (Had it been possible I would have finished school.)

Duhet të kishte ndejtë me më pritë.
 (He should have stayed and waited for me.)

CONDITIONAL PERFECT TENSE

Formation - The conditional perfect tense is formed by the pluperfect subjunctive preceded by do.

Examples:

me shkue	do të kishem shkue, do të kishe shkue
me fjetë	do të kishem fjetë, do të kishe fjetë
me u-lá	do t'ishem lá, do t'ishe lá
me u-rrue	do t'ishem rrue, do t'ishe rrue, etj.

Usage:

It is typically used with a contrary-to-fact if clause, having a verb in pluperfect subjunctive.
 Examples:

Të kishem pasë kohë do t'i kishem shkruë.
 (If I had time, I would have written him.)

Do të kishim ndejtë më shumë po të kishte qenë e mundun.
 (We would have stayed longer if it had been possible.)

1. A kishe dalë ti kur të thirra në telefon?
Po, unë kishem dalë kur më thirre në telefon.
Kush kishte dalë kur e thirra në telefon?
Unë kishem dalë kur më thirre në telefon.
Çka kishe bënë ti kur të thirra në telefon?
Unë kishem dalë kur më thirre në telefon.
Kur kishe dalë ti?
Unë kishem dalë kur ti më thirre në telefon.

A kishte hangër ai kur e ftove për drekë?
Po, ai kishte hangër kur e ftova për drekë.
Kush kishte hangër kur e ftove për drekë?
Ai kishte hangër kur e ftova për drekë.
Çka kishte bënë ai kur e ftove për drekë?
Ai kishte hangër kur e ftova për drekë.
Kur kishte hangër ai?
Ai kishte hangër kur e ftova për drekë.

A kishem folë unë me ty para se të vinte ai?
Po, ti kishe folë me mue para se të vintë ai.
Kush kishte folë me ty para se të vinte ai?
Ti kishe folë me mue para se të vinte ai.
Me kë kishem folë unë para se të vinte ai?
Ti kishe folë me mue para se të vinte ai.
Çka kishem bënë unë para se të vinte ai?
Ti kishe folë me mue para se të vinte ai.

A ishem rrue unë kur ju erdhët me më marrë?
Po, ti ishe rrue kur na erdhëm me të marrë.
Kush ishte rrue kur ju erdhët me më marrë?
Ti ishe rrue kur na erdhëm me të marrë.
Çka kishem bënë unë kur ju erdhët me më marrë?
Ti ishe rrue kur na erdhëm me të marrë.
Kur ishem rrue unë?
Ti ishe rrue kur na erdhëm me të marrë.

A ishi zgjue ju kur trokiti dera?
Po, unë ishem zgjue kur trokiti dera.
Kush ishte zgjue kur trokiti dera?
Unë ishem zgjue kur trokiti dera.
Kur ishi zgjue ju?
Unë ishem zgjue kur trokiti dera.

2. A do të kishe hangër me mue po të kishe ardhë?
 Po, do të kishem hangër me ty po të kishem ardhë.
 Kush do të kishte hangër me mue po të kishte ardhë?
 Unë do të kishem hangër me ty po të kishem ardhë.
 Me kê do të kishe hangër ti po të kishe ardhë?
 Unë do të kishem hangër me ty po të kishem ardhë.
 Çka do të kishe bâ po të kishe ardhë?
 Do të kishem hangër me ty po të kishem ardhë.
 Kur do të kishe hangër me mue?
 Do të kishem hangër me ty po të kishem ardhë.
- A do të kishi shkruë mâ shumë po të kishi pasë kohë?
 Po, do të kishem shkruë mâ shumë po të kishem pasë kohë.
 Kush do të kishte shkruë mâ shumë po të kishte pasë kohë?
 Unë do të kishem shkruë mâ shumë po të kishem pasë kohë.
 Çka do të kishi bâ po të kishi pasë kohë?
 Unë do të kishem shkruë mâ shumë po të kishem pasë kohë.
 Kur do të kishi shkruë mâ shumë?
 Unë do të kishem shkruë mâ shumë po të kishem pasë kohë.
- A do të kishe ardhë me mue po të të kishem ftue?
 Po, do të kishem ardhë me ty po të më kishe ftue.
 Kush do të kishte ardhë me mue po t'a kishem ftue?
 Unë do të kishem ardhë me ty po të më kishe ftue.
 Çka do të kishe bâ po të të kishem ftue?
 Unë do të kishem ardhë me ty po të më kishe ftue.
 Kur do të kishe ardhë me mue?
 Unë do të kishem ardhë me ty po të kishe ftue.

A do të kishi shkue me tren po t'a kishe dijtë se autobusi mrrin vonë?

Po, do të kishem shkue me tren po t'a kishem dijtë se autobusi mrrin vonë.

Kush do të kishte shkue me tren po t'a kishte dijtë se autobusi mrrin vonë?

Unë do të kishem shkue me tren po t'a kishem dijtë se autobusi mrrin vonë.

Me çka do të kishi shkue po t'a kishi dijtë se autobusi mrrin vonë?

Unë do të kishem shkue me tren po t'a kishem dijtë se autobusi mrrin vonë.

Çka do të kishi bâ po t'a kishi dijtë se autobusi mrrin vonë?

Unë do të kishem shkue me tren po t'a kishem dijtë se autobusi mrrin vonë.

3. A duhet të kishem ardhë në shtëpi mâ heret?

Po, duhet të kishe ardhë në shtëpi mâ heret.

Kush duhet të kishte ardhë në shtëpi mâ heret?

Ti duhet të kishe ardhë në shtëpi mâ heret.

Çka duhet të kishem bâ?

Ti duhet të kishe ardhë në shtëpi mâ heret.

Kur duhet të kishem ardhë në shtëpi?

Ti duhet të kishe ardhë në shtëpi mâ heret.

Ku duhet të kishem ardhë mâ heret?

Ti duhet të kishe ardhë në shtëpi mâ heret.

A duhet të kishim blé nga një këmishë të ré?

Po, duhet të kishim blé nga një këmishë të ré.

Kush duhet të kishte blé një këmishë të ré?

Na duhet të kishim blé nga një këmishë të ré.

Çka duhet të kishim blé?

Duhet të kishim blé nga një këmishë të ré.

Çfarë këmishash duhet të kishim blé?

Duhet të kishim blé nga një këmishë të ré.

A duhet t'ishim çue pak mâ heret sot në mëngjes?

Po, ju duhet t'ishi çue pak mâ heret sot në mëngjes.

Kush duhet t'ishte çue pak mâ heret sot në mëngjes?

Ju duhet t'ishi çue pak mâ heret sot në mëngjes.

Kur duhet t'ishim çue sot në mëngjes?

Duhet t'ishi çue pak mâ heret sot në mëngjes.

Çka duhet të kishim bâ sot në mëngjes?

Duhet t'ishi çue pak mâ heret sot në mëngjes.

4. A keni farefis në Francë?

Jo, s'kam farefis në Francë.

Kush s'ka farefis në Francë?

Unë s'kam farefis në Francë.

Në cilin vend t'Evropës s'keni farefis?

Në Francë s'kam farefis.

A kam pasë unë rrufë vjet në dimën?

Po, ju keni pasë rrufë vjet në dimën.

Kush ka pasë rrufë vjet në dimën?

Vjet në dimën ju keni pasë rrufë.

Çka kam pasë unë vjet në dimën?

Ju keni pasë rrufë vjet në dimën.

Kur kam pasë unë rrufë?

Ju keni pasë rrufë vjet në dimën.

A keni qenë i sëmundë me rrufë ndonjiherë?

Po, shpeshherë kam qenë i sëmundë me rrufë.

Kush ka qenë i sëmundë shpeshherë me rrufë?

Unë kam qenë i sëmundë shpeshherë me rrufë.

Me çfarë sëmundje keni qenë i sëmundë shpeshherë?

Unë kam qenë i sëmundë shpeshherë me rrufë.

A bân të nxehët verës në Berat?

Po, verës bân mjaft të nxehët.

A mrrin temperatura deri në 39 gradë?

Po, temperatura mrrin deri në 39 gradë.

Deri në ç'gradë mrrin temperatura në verë në Berat?

Temperatura në verë në Berat mrrin deri në 39 gradë.

Ku mrrin temperatura deri në 39 gradë?

Në Berat mrrin temperatura në verë deri në 39 gradë.

Sa të nxehët bân verës në Berat?

Në Berat verës temperatura mrrin deri në 39 gradë.

A bân të ftofët në dimën në Korçë?

Po, në dimën bân mjaft të ftofët në Korçë.

A mrrin temperatura deri në 15 gradë nën zero?

Po, temperatura mrrin deri në 15 gradë nën zero.

Deri në ç'gradë mrrin temperatura në dimën në Korçë?

Temperatura në dimën në Korçë mrrin deri në 15 gradë nën zero.

Ku mrrin temperatura deri në 15 gradë nën zero në dimën?

Temperatura mrrin deri në 15 gradë nën zero në Korçë.

Sa të ftofët bën në Korçë në dimën?

Temperatura në dimën në Korçë mrrin deri në 15 gradë nën zero.

A e keni caktue kur do të niseni për pushime?

Jo, nuk e kam caktue ende kur do të nisem për pushime.

Kush nuk e ka caktue ende kur do të niset për pushime?

Unë nuk e kam caktue ende kur do të nisem për pushime.

Çka nuk keni caktue ende?

Nuk e kam caktue ende kur do të nisem për pushime.

A më kanë caktue me shoqnie miqt?

Po, ju ju kanë caktue me shoqnie miqt.

Kë kanë caktue me shoqnie miqt?

Ju ju kanë caktue me shoqnie miqt.

Çka më kanë caktue me bën?

Ju ju kanë caktue me shoqnie miqt.

A e shkeli automobili qenin tuej?

Po, qenin tim e shkeli automobili.

Qenin e kujt e shkeli automobili?

Qenin tim e shkeli automobili.

Çka i ngjau qenit tuej?

Qenin tim e shkeli automobili.

Çka e shkeli qenin tuej?

Qenin tim e shkeli automobili.

A flëni ndonjiherë përjashta?

Jo, unë nuk flëj kurrë përjashta.

Kush nuk flëj kurrë përjashta?

Unë nuk flëj kurrë përjashta.

A keni dalë ndonjiherë përjashta Shteteve të Bashkueme t'Amerikës?

Po, unë kam dalë përjashta Shteteve të Bashkueme t'Amerikës.

LESSON 52

Kush ka dalë përjashta Shtetetvet të Bashkueme
t'Amerikës?

Unë kam dalë përjashta Shtetetvet të Bashkueme
t'Amerikës.

Sa herë keni dalë përjashta Shtetetvet të Bashkueme
t'Amerikës?

Unë kam dalë disa herë përjashta Shtetetvet
të Bashkueme t'Amerikës.

A ka ajo vajzë trup të bukur, sidomos nga mesi
e nalt?

Po, ajo vajzë ka trup të bukur, sidomos nga
mesi e nalt.

Kush ka trup të bukur, sidomos nga mesi e nalt?

Ajo vajzë ka trup të bukur, sidomos nga mesi
e nalt.

Cila vajzë ka trup të bukur, sidomos nga mesi
e nalt?

Ajo vajzë ka trup të bukur, sidomos nga mesi
e nalt.

A ju dhemb mesi ndonjiherë kur jeni i ftofun?

Po, nganjherë më dhemb mesi kur jam i ftofun.

Kujt i dhemb mesi nganjherë kur është i ftofun?

Mue më dhemb mesi nganjherë kur jam i ftofun.

Çka ju dhemb nganjherë kur jeni i ftofun?

Mue më dhemb mesi nganjherë kur jam i ftofun.

Naimi, si zakonisht, kishte qenë në Shkodër gjatë fundit të javës që kaloi. Ai e bân shpesh këtë udhëtim: dy, tri herë në muej po të jetë e mundun. Të gjithë e dijnë arsyen pse ai shkon kaq shpesh në Shkodër: atje ai ka të fejuemen, Burbuqen. Naimi e Burbuqja janë fejue afërsisht dy vjetë më parë, por në vendin tonë një fejesë dy vjetësh është krejt e zakonshme. Ata nuk e kanë caktue ende datën e martesës, por shpresojnë të martohen në mëj të këtij vjeti, kur Burbuqja të ketë bân gati pajën. Pajën e sjell nusja në shtëpi të burrit ditën që martohet. Burbuqja është tue përgatitë punë dore të mrekullueshme, si çarçafë, jastekë etj.

Naimi do të dishronte me bân dasëm, që, si e dini, është një festë e madhe që bânhet me rastin e martesës; dasma shpeshherë zgjat disa ditë. Mjerisht, i ati s'e ka mbushë ende vjetin që ka vdekë, dhe në Shqipni është zakon mos me bân dasëm në një rast të tillë.

Naimi e Burbuqja kanë ndërmend t'a kalojnë muejin e mjaltit në Paris, por nuk e dijnë a do t'u api leje qeverija me dalë përjashta; sot për sot, në vendin tonë kjo nuk është e mundun. Sidoqoftë,

ata kanë bërë lutje që t'u lëshojnë pasaportë.

Mbrëmë takova Naimin në kafe dhe më tha se në Shkodër kishte bërë shumë të ftofët deri para ca ditësh, ku temperatura kishte shkuar 3 (tri gradë) nën zero. Shumë nga farefisi i tij kishin qenë të sëmundë me rrufë. Dimni i ka këto.

QUESTIONS-PYETJE

1. Kush kishte qenë në Shkodër?
2. Kur kishte qenë në Shkodër Naimi?
3. Kush e bën shpesh këtë udhëtim?
4. Sa herë në muajt shkon Naimi në Shkodër, po të jetë e mundur?
5. Pse shkon Naimi në Shkodër?
6. Kë ka Naimi në Shkodër?
7. Kush është Burbuqja?
8. Kur është fejuar Naimi me Burbuqen?
9. A është e zakonshme në vendin tonë me ndejtë të fejuem dy vjetë?
10. A e kanë caktuar ata datën e martesës?
11. Në ç'muajt shpresojnë ata të martohen?
12. Në Mâj të cilit vjet shpresojnë ata të martohen?
13. Çka do të ketë Burbuqja gati në mâj?
14. Çka është tue përgatitë e fejuemja e Naimit?

15. Kush do të dishronte me bâ dasëm?
16. Pse nuk do të bâjë dasëm Naimi?
17. I ati i kujt nuk e ka mbushë vjetin që ka vdekë?
18. Në cilin vend nuk është zakon me bâ dasëm kur baba, nâna, vllai ose motra nuk kanë mbushë vjetin që kanë vdekë?
19. Çfarë feste është dasma?
20. Sa ditë mund të zgjasi dasma shpeshherë?
21. Ku kanë ndërmend t'a kalojnë muejin e mjaltit Naimi e Burbuqja?
22. A do t'u api leje qeverija atyne me dalë përjashta?
23. Çka nuk është e mundun, sot për sot, në Shqipni?
24. Çfarë lutje i kanë bâ ata qeveris?
25. Çka kërkojnë Naimi e Burbuqja nga qeverija?
26. Kë takova mbrâmë në kafe?
27. Kujt i tha Naimi se në Shkodër kishte bâ shumë të ftofët?
28. Deri kur kishte bâ shumë të ftofët në Shkodër?
29. Sa gradë nën zero kishte shkue temperatura në Shkodër?
30. Kush kishte qenë i sëmundë me rrufë?
31. Cila stinë sjell rrufë, grip e sëmundje tjera?

PJESA E GJASHTË
DETYRË SHTEPIJE

LESSON 52
PART VI
HOMEWORK

Translate into Albanian:

1. The train had just left when I arrived at the station.
2. I would go if I had money, but I am broke.
3. I have applied for that job and I hope that I will get it.
4. They released him after they questioned him for about five hours.
5. The American government does not issue passports to go to Albania.

Përkëtheni anglisht këto fjali:

6. E shkeli automobili në rrugën kryesore dhe vdiq kur po e çojshin në spital.
7. E kemi caktue vendin se lu me u-takue, por s'mund të t'a thom. Asht sekret.
8. Jemi farefis me të, prandej duhet t'i ndihmojmë.
9. Nuk e besoj se është ashtu si thue ti; sidoqoftë, mos u-ban merak!
10. S'kam qenë kurrë në një dasëm shqiptare. Nga ç'kam lexue, më duket karakteristike dhe e bukur, porse kushton shumë me bën dasëm.

PJESA E SHTATË
FJALORI

LESSON 52
PART VII
VOCABULARY

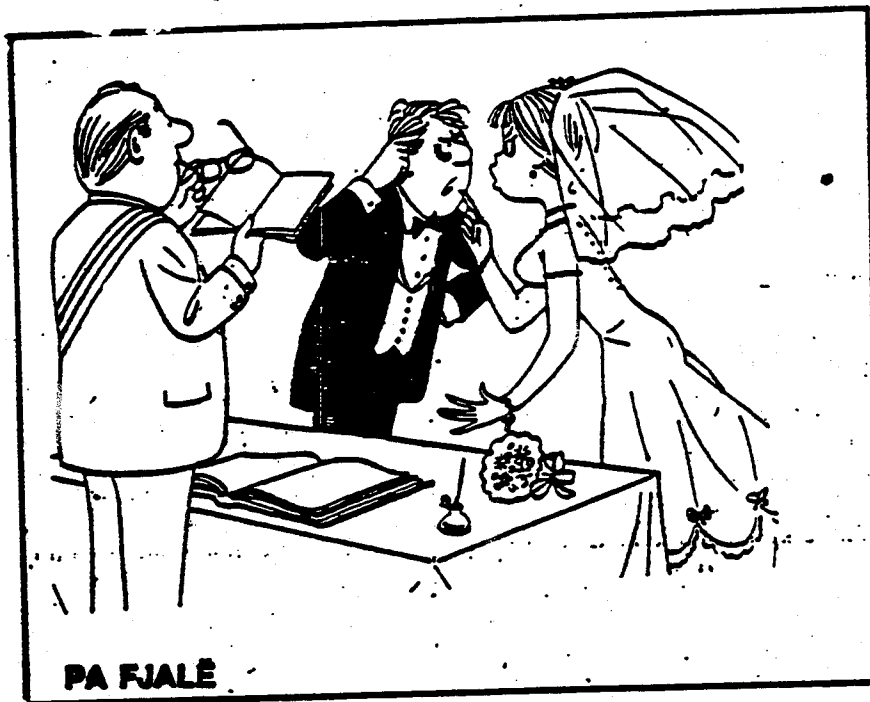
me caktue (unë caktoj)	(v.)	to set (a date, a place, an amount, a way); to assign
dasëm, dasma dasma, -t	(f.)	wedding feast
datë, -a data, -t	(f.)	date (calendar)
të fala, -t	(f.)	greetings
farefis, -i	(m.)	relatives, kinsmen
fejesë, -a fejesa, -t	(f.)	betrothal, engagement
gradë, -a grada, -t	(f.)	degree (temperature); rank
me lëshue (unë lëshoj)	(v.)	to issue, release, emit
lutje, -a lutje, -t	(f.)	application (for a job, etc.); prayer, plea
mes, -i mese, -t	(m.)	middle, waist
mjaltë, -i	(m.)	honey
nuse, nusja nuse, -t	(f.)	bride
pajë, -a	(f.)	dowry
pasaportë, -a pasaporta, -t	(f.)	passport
përjashta	(adv.)	abroad, out, outside

LESSON 52

i, e, të përzemërt të përzemërta	(adj. m. & f.)	cordial, heart- felt
pothuejse	(adj.)	almost
pra	(conj.)	so, therefore
me përgatitë (unë përgatis)	(v.)	to prepare
qeveri, -ja qeveri, -t	(f.)	government
rast, -i raste, -t	(m.)	occasion, case chance, opportunity
rraqe, -t	(f.)	old things (belong- ings, utensils, etc.)
rrufë, -a	(f.)	cold (sickness)
sidoqoftë	(conj.)	anyway, be that as it may, however
me shkelë (unë shkel)	(v.)	to break or violate (a law, custom, tradition); to step on; to be run over by a car, etc.
temperaturë, -a temperatura, -t	(f.)	temperature
urim, -i urime, -t	(m.)	congratulation(s)
zakon, -i zakone, -t	(m.)	custom, habit
zero, -ja zero, -t	(f.)	zero
me zgjatë (unë zgjas)	(v.)	to last, lengthen, prolong, to extend

NOTES:

me b ^a das ^{em} (un ^ë b ^a j das ^{em})	to have an elaborate wedding party
s ['] ke si e shkel zakonin	you can't go against a custom
muej i mjaltit	honeymoon
me b ^a lutje (un ^ë b ^a j lutje)	to apply (for a job, etc.)
urime t ^e p ^{er} zem ^{er} ta	(my) best wishes
(b ^a ni, b ^a nu) t ^e fala	say hello to

Prepositions governing Nominative case

- a. A do të shkoj unë ke shoku për Krishtlindje?
 Po, ju do të shkoni ke shoku për Krishtlindje.
 A do të shkoni ju ke vllai për Krishtlindje?
 Po, unë do të shkoj ke vllai për Krishtlindje.
 A do të shkojë Agimi ke motra për Krishtlindje?
 Po, Agimi do të shkojë ke motra për Krishtlindje.
 A do të shkojmë na ke shokët për Krishtlindje?
 Po, na do të shkojmë ke shokët për Krishtlindje.
 A do të shkojnë ata ke vllaznit e tyne për Krishtlindje?
 Po, ata do të shkojnë ke vllaznit e tyne për Krishtlindje.
- b. Ku që ti dje?
 mësues: Unë qesh ke mësuesi.
- Ku që ai dje?
 mjek: Ai që ke mjeku.
- Ku qemë na dje?
 ca shokë: Na qemë ke ca shokë.
- Ku qenë ata dje?
 nji mik: Ata qenë ke nji mik.
- Ku qesh unë dje?
 prindë: Ju qetë ke prindët.
- c. A vñi ju shpesh ke unë?
 Po, unë vñj shpesh ke ju.
 A shkon ti shpesh ke ai?
 Po, unë shkoj shpesh ke ai.
 A shkoni ju shpesh ke ata?
 Po, unë shkoj shpesh ke ata.
 A vñjnë ata shpesh ke ju?
 Po, ata vñjnë shpesh ke na.

- d. A jam unë nga Durrësi?
 Po, ju jeni nga Durrësi.
 A është ai nga Tirana?
 Po, ai është nga Tirana.
 A jemi na të dy nga Gjinokastrë?
 Po, na të dy jemi nga Gjinokastrë.
 A jeni ju nga Vlona?
 Po, unë jam nga Vlona.
 A jemi na nga Shkodra?
 Po, na jemi nga Shkodra.
 A janë ata nga Beratit?
 Po, ata janë nga Beratit.

Nga erdha unë?
 shkollë: Ti erdhe nga shkolla.

Nga erdhi ai?
 stacion: Ai erdhi nga stacioni.

Nga erdhëm na?
 shtëpi: Na erdhëm nga shtëpia.

Nga erdhën ata?
 kazermë: Ata erdhën nga kazerma.

Prepositions governing the accusative case

- a. A vij unë në shkollë me një shok?
 Po, ju vini në shkollë me një shok.
 A vini ju në shkollë me shokun e dhomës?
 Po, unë vij në shkollë me shokun e dhomës.
 A vijmë na në shkollë me disa shokë?
 Po, na vijmë në shkollë me disa shokë.
 A vijnë ata në shkollë me shokët e dhomës?
 Po, ata vijnë në shkollë me shokët e dhomës.
 Me kë shkoni ju në kinema?
 vajzë: Unë shkoj në kinema me një vajzë.
 Me cilën vajzë shkoni?
 e bukur: Unë shkoj me vajzën e bukur.

Me kë studjon ai në mbrëmje?
 dy shokë: Ai studjon në mbrëmje me dy shokë.

Me cilët shokë studjon ai?
 e klasës: Ai studjon me shokët e klasës.

b. A vñj unë me ty përditë në shkollë?
 Po, ju vñni me mue përditë në shkollë.

A vjen ti me mue përditë në shkollë?
 Po, unë vñj me ty përditë në shkollë.

A vjen ai me mue përditë në shkollë?
 Po, ai vjen me ju përditë në shkollë.

A vñjmë na me ju përditë në shkollë?
 Po, ju vñni me në përditë në shkollë.

A vñjnë ata me ty përditë në shkollë?
 Po, ata vñjnë me mue përditë në shkollë.

A vjen ti me ata përditë në shkollë?
 Po, unë vñj me ata përditë në shkollë.

A vjen ti me ato përditë në shkollë?
 Po, unë vñj me ato përditë në shkollë.

c. A i mbaj unë librat mbi tryezë?
 Po, ju i mbani librat mbi tryezë.

A i mbajnë ata librat mbi tryezën e verdhë?
 Po, ata i mbajnë librat mbi tryezën e verdhë.

A e keni vñ saksin mbi raftin e libravet?
 Po, unë e kam vñ saksin mbi raftin e libravet.

Mbi cilin raft e keni vñ saksin?
 Unë e kam vñ saksin mbi raftin e libravet.

A keni lexue ndonji libër mbi Shqipnín?
 Po, unë kam lexue shumë libra mbi Shqipnín.

Mbi cilin vend keni lexue shumë libra?
 Unë kam lexue shumë libra mbi Shqipnín.

- d. A keni shumë të holla në xhepin e xhaketës?
 Jo, unë nuk kam shumë të holla në xhepin e xhaketës.
- Në cilin xhep nuk keni shumë të holla?
 Unë nuk kam shumë të holla në xhepin e xhaketës.
- e. A e keni rradorin nën librin e shqipes?
 Po, unë e kam rradorin nën librin e shqipes.
- Nën cilin libër e keni rradorin?
 Unë e kam rradorin nën librin e shqipes.
- A e gjetët gomën nën tryezën e verdhë?
 Po, unë e gjeta gomën nën tryezën e verdhë.
- Nën cilën tryezë e gjetët gomën?
 Unë e gjeta gomën nën tryezën e verdhë.
- f. A ka rá borë ndër malet e nalta?
 Po, ka rá borë ndër malet e nalta.
- Ndër cilat male ka rá borë?
 Ka rá borë ndër malet e nalta.
- g. A bleni ndonjiherë peshqesh për nânën?
 Po, unë blëj shpeshherë peshqesh për nânën.
- motër: Për kë blëj unë peshqesh?
 Unë blëj peshqesh për motrën.
- nip: Për kë bleni ju libra?
 Unë blëj libra për nipin.
- vllá: Për kë bleni ju rrobe?
 Unë blëj rrobe për vllán.
- h. A erdhët ju sot në shkollë pa libra?
 Po, unë erdha sot në shkollë pa libra.
- A flëni ju pa batanije?
 Jo, unë nuk flëj pa batanije.
- A e pini ju kafën pa sheqer?
 Po, unë e pi kafën pa sheqer.
- A mund të përkëtheni pa fjaluer?
 Po, unë mund të përkëthej pa fjaluer.

Prepositions governing the ablative case

A banon motra ime në Kavajë?
Po, motra ime banon në Kavajë.

a. A kam unë një shtëpi afër motrës?
Po, ju keni një shtëpi afër motrës.

b. A ka një kopsht para shtëpis sime?
Po, para shtëpis suej ka një kopsht.

Para cilës shtëpi ka një kopsht?
Para shtëpis suej ka një kopsht.

c. A ka një kopsht mbrapa shtëpis sime?
Po, mbrapa shtëpis suej ka një kopsht.

A e fillojmë na mësimin para orës tetë?
Jo, na nuk e fillojmë mësimin para orës tetë.

d. A shkojmë na në shtëpi mbas orës 4?
Po, na shkojmë në shtëpi mbas orës 4.

A vëni ju në klasë para shokëvet?
Po, unë vëj në klasë para shokëvet.

A vijnë ata në klasë mbas shokëvet?
Po, ata vijnë në klasë mbas shokëvet.

A banoni ju afër shokëvet?
Po, unë banoj afër shokëvet.

A flas unë para teje?
Po, ju flitni para meje.

A flet ti para tij?
Po, unë flas para tij.

A flet ai para saj?
Po, ai flet para saj.

A flet ajo para nesh?
Po, ajo flet para nesh.

A flas unë para jush?
Po, ju flitni para nesh.

A flasim na para tyne?
Po, na flasim para tyne.

- e. A e pritni ju mikun përpara derës?
 Po, unë e pres mikun përpara derës.
- A hyn miku në shtëpi përpara teje?
 Po, miku hyn në shtëpi përpara meje.
- A hyn ai në shtëpi përpara jush?
 Po, ai hyn në shtëpi përpara nesh.
- A hyn na në shtëpi përpara tyne?
 Po, na hyn në shtëpi përpara tyne.
- f. A erdhën të gjithë përveç Hasanit?
 Po, të gjithë erdhën përveç Hasanit.
- A hynë të gjithë në klasë përveç kujdestarit?
 Po, të gjithë hynë në klasë përveç kujdestarit.
- A punoni ju gjithë javën përveç të shtundevet
 dhe të dielevet?
 Po, unë punoj gjithë javën përveç të shtundevet
 dhe të dielevet.

N'Agjencin e Vaporrevet

1. Me leje!
2. Urdhënoni! Ç'dishroni?
3. Due të këthehem në ShBA. A mund të m'epni informata mbi orarin e udhëtimit?
4. Në Durrës duhet të merrni vaporrin që shkon për Bari dhe atje të merrni trenin.....
5. për Napoli, këtë e dij. Sa herë në javë ka vaporr për Bari?
6. Dy herë në javë: një vaporr italian çdo të marte dhe një vaporr shqiptar çdo të premte.
7. A mund të blëj këtu biletë edhe për vaporrin që shkon nga Napoli për Nju Jork?
8. Jo, kurrësi, por na mund të ju rezervojmë një vend prej këtu.
9. Sa do të më kushtojë me bën rezervimin?
10. Vendet i rezervojmë me telefon ose me telegram; këto janë shpenzimet që do të ju ngarkojmë t'u.
11. Sa është tarifa për një bisedim tre minutash me telefon?
12. 45 lekë. Kaq do të kushtojë edhe me telegram me përgjegje.
13. Po t'a merrni në telefon Napolin tash, kur mund t'a marr vesh se kur ka vaporr?
14. E marrim vesh menjëherë, por ndoshta na takon me pritë 2-3 orë derisa të na lidhin me agjencin e atjeshme.
15. Mirë, më rezervoni dy vende në klasën e parë.
16. Pse jo në klasën turistike; kjo klasë ka kabina të mira me dy shtretën.
17. Ka shumë udhëtarë në këtë klasë. Mue më zë deti, prandej due rahatí.
18. Si të doni. Kur doni me u-nisë?

19. Mundësisht, si sot dy javë. Për biletën deri në Bari, a pranoni çek?
20. Jo! Duhet të më pagueni me lekë ase me dollarë, bankënota.
21. Kam ca mall për të nxjerrë nga Shqipnija. Sa ditë para nisjes duhet t'a deklaroj?
22. Pyetni Doganën në Durrës ase në Ministrinë e Tregtis.
23. Mirë. Përgjegjen e rezervimit po vij t'a marr mbasdreke.
24. Hajdeni mbas orës 4!

Shakaja e Javës

Genci i vogël është ndalë në rrugë vetëm, tue qá.

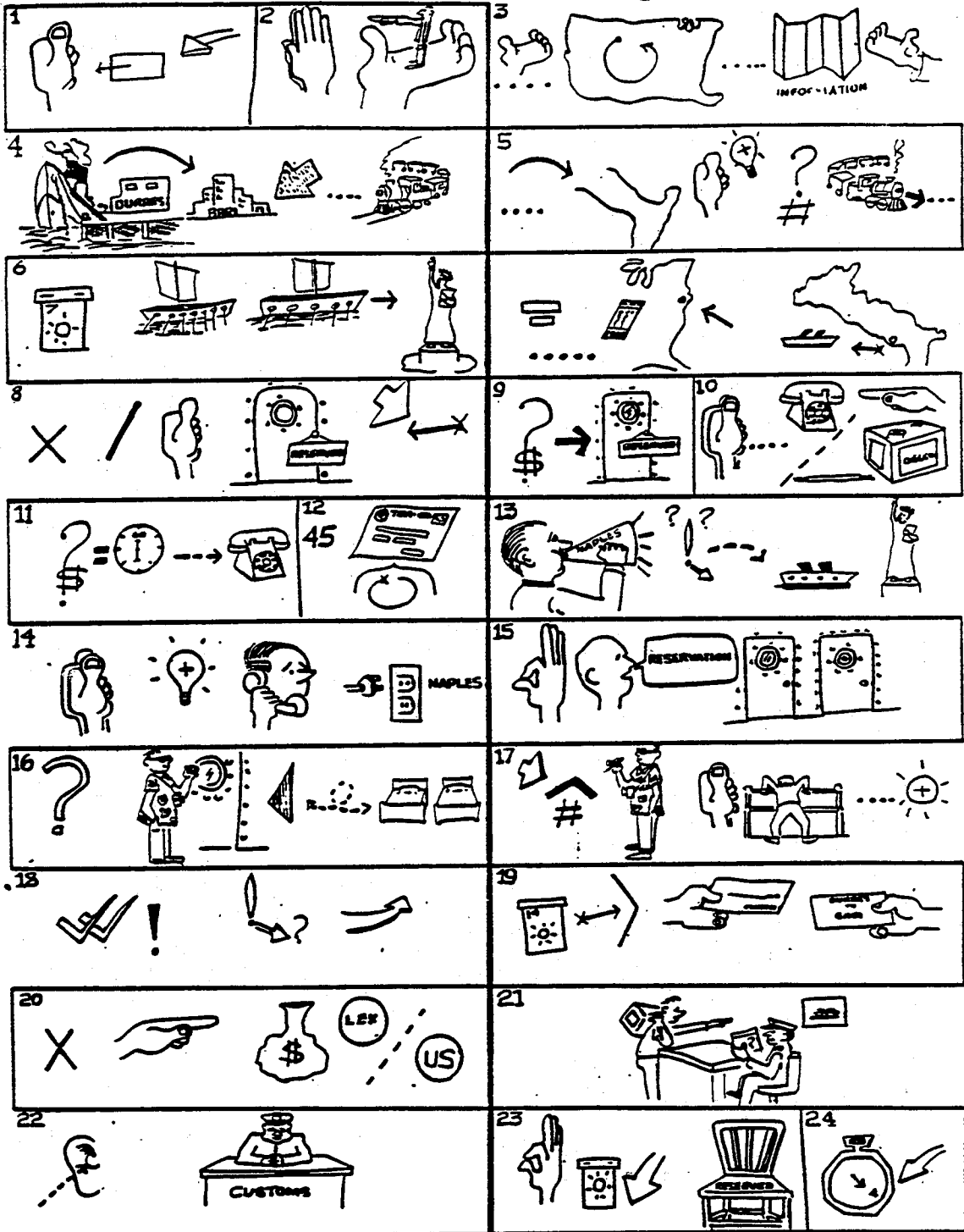
- Pse qán, vogëlush? - e pyeti nji kalimtar.

- Më ka humbë qeni, - i u-përgjegj fëmija.

- Mos u-mërzit fare. Ai do t'a gjejë shtëpin edhe pa ty, - i tha kalimtari për t'a qetësue.

- Unë e di se ai do t'a gjejë shtëpin edhe pa mue, por nuk do t'a gjejë unë pa të! - i u-përgjegj vogëlushi dhe vazhdoi vajin.

LESSON 53

At a(Ship)Travel Agency

1. May I come in?
2. Please! What do you want, sir?
3. I want to return to the United States. Can you give me (information on) the itinerary?
4. At Durrës you take the ship that goes to Bari; there you take the train
5. that goes to Naples, I know that. How many times a week is there a ship to Bari?
6. Twice a week, an Italian ship every Tuesday and an Albanian ship every Friday.
7. Can I also buy the ticket here for the ship from Naples to New York?
8. No, it's impossible. But we can reserve a cabin for you from here.
9. How much would it cost to make the reservation?
10. We can make the reservation by telephone or by wire. These are the only expenses that we will charge you.
11. What's the charge for a three minute telephone conversation?
12. 45 leks. It would cost you the same amount for a telegram with a paid reply.
13. If you call Naples now, when would I find out when there is a ship to New York?
14. We will find out immediately after the call goes through, but maybe we will have to wait two or three hours until they connect us with the Naples agency.
15. All right, make a reservation for two first-class cabins, please.
16. Why not tourist class; this class has good cabins with two beds.

LESSON 53

17. There are always many passengers in this class. I get seasick, so I want to be comfortable.
18. As you wish. When do you want to leave?
19. Exactly two weeks from now, if possible. Will you accept a check for the Durrës-Bari ticket?
20. No, I am sorry. You should pay cash, either leks or dollars.
21. I have some merchandise to ship out of the country. How many days before my departure do I have to declare it?
22. Ask at the custom house or at the Ministry of Commerce.
23. Fine. I'll come in the afternoon to get the answer on the reservation.
24. Come after 4 o'clock!

PREPOSITIONS

In Albanian prepositions govern the following cases: Nominative, genitive, accusative, and ablative.

- a. The following prepositions govern the nominative: nga, kah, ke (te, tek). Examples:

Tash sa erdha nga shkolla.
(I just came from school.)

Solli kryet nga unë.
(He turned his head toward me.)

Nesër do të shkoj për drekë ke ai.
(Tomorrow I will have lunch at his place.)

- b. The following prepositions govern the genitive: në mes, në vend, me anë, n'emën.
Examples:

Osumi kalon në mes të Beratit.
(The Osum River flows (goes) through the middle of Berat.)

Erdhi djali në vend të vajzës.
(The boy came instead of the girl.)

Në vend të tryezavet kishin vë tri karriga.
(They had put three chairs instead of the tables there.)

I dërgova një letër me anë të një miku.
(I sent him a letter through a friend.)

I bëra urimet e Pashkëveve n'emën të shokëveve.
(I wished him happy Easter on behalf of my friends.)

- c. The following prepositions govern the accusative: me, pa, në, mbi, në, ndër, nëpër, deri në, për, nën, etc. Examples:

Ishte veshë me petka të reja.
(He had a new suit on.)

LESSON 53

Nuk mund të shkoj në dasëm pa gruen.
(I cannot go to the wedding without my wife.)

Do të shkoj më kambë.
(I'll walk.)

Lyppte derë më derë.
(He went begging from door to door.)

Ku është letra që vuna mbi tryezë?
(Where's the letter I left on the desk?)

Unë banoj në qytetin më të bukur të botës.
(I live in the most beautiful city in the world.)

Ndër male të nalta bje borë shumë.
(On high mountains it snows a lot.)

Mos kalo nëpër këtë derë!
(Don't go through this door!)

Prej këtu deri në shtëpinë e tij s'janë më shumë se 200 hapa.
(There are no more than 200 paces from here to his house.)

Due t'a blëj këtë biçikletë për nipin tim.
(I want to buy this bicycle for my nephew.)

- d. The following prepositions govern the ablative: prej, para, përpara, mbas, mbrapa, mbrenda, përmbrenda, andei, këndei, përtej, veç, përveç, afër, pranë, gjatë, larg, rreth, përreth, ndërmjet, drejt, kundër, përball, përmes, simbas, etc. Examples:

Autobusi u-ndal para shtëpis sime.
(The bus stopped in front of my house.)

Do të vij mbas orës 5.
(I'll come after 5 o'clock.)

Mbrapa meje ishin dy vetë që po flitshin në një gjuhë të huaj.
(Behind me there were two people talking in a foreign language.)

LESSON 53

Mbrenda kufijvet të Shqipërisë jetojnë më shumë 1,500,000 banorë.
(Within the borders of Albania live more than 1,500,000 people.)

Nuk e di askush tjetër përveç meje e teje.
(Except [for] you and me, nobody else knows it.)

Larg shtëpisë sime, afër një shkolle fillore ndodhet një luleshë e bukur dhe përball luleshtës ka një stadium.

(Far away from my house, close to a grammar school, is a beautiful park and in front of the park there is a stadium.)

Note: See the separate and complete list of prepositions which was given to you with this lesson.

1.
a. A more letër nga nâna javën që kaloi?
Po, javën që kaloi mora letër nga nâna.
Kush mori letër nga xhaja dy javë më parë?
Unë mora letër nga xhaja dy javë më parë.
Nga kush more një pako dhe mbasdreke?
Dje mbasdreke mora një pako nga motra.
Çka mora nga Zotni Bregu pesë ditë më parë?
Pesë ditë më parë ju morët nga Zotni Bregu
një letër.
Kur more ti nga baba një pako të vogël?
Pardje unë mora nga baba një pako të vogël.

A dole ti dhe nga dyqani im në orën 12?
Po, unë dola dhe nga dyqani yt në orën 12.
Në ç'orë doli ai nga shtëpia ime?
Ai doli nga shtëpia një orë më parë.
Në ç'orë dolën ata nga kafja?
Ata dolën nga kafja në orën 9.
Nga niset treni?
Treni niset nga stacioni.
Nga niset aeroplani?
Aeroplani niset nga aeroporti.

A ishi të dielen për drekë ke vllai?
Po, të dielen ishem për drekë ke vllai.
Kush ishte mëbrëmë për darkë ke motra?
Unë ishem mëbrëmë për darkë ke motra.
Ke kush ishi mëbrëmë për darkë?
Mëbrëmë ishem për darkë ke motra.
A ishi dhe për drekë ke prindët?
Jo, dhe nuk ishem për drekë ke prindët.
Kush ishte dhe për drekë ke motra?
Unë nuk ishem dhe për drekë ke motra.

A do të vini nesër ke unë?
Po, nesër do të vijmë ke ti.
Kush do të vijë nesër ke unë?
Na do të vijmë nesër ke ti.
A do të vini nesër ke na?
Po, na do të vijmë ke ju.
A do të shkoni ju ke ai?
Po, unë do të shkoj ke ai.

Ke kush do të shkoni ju?
Unë do të shkoj ke ai.
(ju, ata, ajo)

- b. A shkove ti në vend tim?
Po, unë shkova në vend tând.
Kush shkoi në vend tim?
Unë shkova në vend tând.
A do të vîjë ai në vend tând?
Po, ai do të vîjë në vend tim.
Në vend të kujt do të vîjë ai?
Ai do të vîjë në vend tim.
A do të flitni ju në vend tonë?
Po, na do të flasim në vend tuej.
Në vend të kujt do të flitni ju?
Na do të flasim në vend tuej.
A do të flasi Agimi në vend të tyne?
Po, Agimi do të flasi në vend të tyne.

A e more ti letrën në vend të motrës?
Po, unë e mora letrën në vend të motrës.
Në vend të kujt e more ti letrën?
Unë e mora letrën në vend të motrës.
Kush e mori automobilin nga garazhi në vend tând?
Vllai e mori automobilin nga garazhi në vend tim.
Çka mori vllai nga garazhi në vend tând?
Vllai mori automobilin nga garazhi në vend tim.

A do të flitni ju n'emën të Shoqnis Koha?
Po, unë do të flas n'emën të Shoqnis Koha.
N'emën të kujt do të flitni ju?
Unë do të flas n'emën të Shoqnis Koha.
A do të flasi doktori n'emën të spitalit?
Po, doktori do të flasi n'emën të spitalit.
Çka do të bájë doktori n'emën të spitalit?
Doktori do të flasi n'emën të spitalit.
A do t'a falënderoni ju n'emën tonë?
Po, unë do t'a falënderoj n'emën tuej.
N'emën të kujt do t'a falënderoni?
Do t'a falënderoj n'emën tuej.

A është dërgue ky peshqesh n'emën të të gjithëve?

Po, ky peshqesh është dërgue n'emën të të gjithëve.

N'emën të kujt është dërgue ky peshqesh?

Ky peshqesh është dërgue n'emën të të gjithëve.

A i a dërgove plaçkat n'emën të vllait?

Po, i a dërgova plaçkat n'emën të vllait.

N'emën të kujt i a dërgove plaçkat?

I a dërgova plaçkat n'emën të vllait.

A është llampa në mes të dhomës?

Po, llampa është në mes të dhomës.

Ku është llampa?

Llampa është në mes të dhomës.

A është saksija me lule në mes të tryezës?

Po, saksija me lule është në mes të tryezës.

Ku është saksija me lule?

Saksija me lule është në mes të tryezës.

c. A është e madhe kjo shtëpi për në?

Po, kjo shtëpi është e madhe për ju.

Për kë është e madhe kjo shtëpi?

Kjo shtëpi është e madhe për në.

Për kë është e madhe kjo shtëpi?

Kjo shtëpi është e madhe për atë.

(mue, në, ju, ata)

Cila tryezë është e vogël për pesë njerëz?

Kjo tryezë është e vogël për pesë njerëz.

Qysh është kjo tryezë për pesë njerëz?

Kjo tryezë është e vogël për pesë njerëz.

A do të blëj një shishe rakí edhe për ju?

Po, ju lutem, bleni një shishe rakí edhe për mue.

Sa shishe rakí do të blëj për vete?

Ju do të bleni për vete një shishe rakí.

Kush do të blejë për vete një shishe rakí?

Ju do të bleni për vete një shishe rakí.

A dola dje pa pallto mbasi bante të nxehët?

Po, dje dole pa pallto mbasi bante të nxehët.

Kur dola pa pallto mbasi bante të nxehët?

Dje dole pa pallto mbasi bante të nxehët.

A flasin njerzit nganjherë pa mendue?

Po, njerzit flasin nganjherë pa mendue.

Kush flet nganjherë pa mendue?
 Njerzit flasin nganjherë pa mendue.
 A e shifni at njeri pa kapelë?
 Po, e shof at njeri pa kapelë.
 Cilin njeri shifni?
 Shof at njeri pa kapelë.

A do të shkojshim dje në plazë më kambë?
 Po, dje do të shkojshim në plazhë më kambë.
 Qysh do të shkojshim dje në plazhë?
 Dje do të shkojshim në plazhë më kambë.
 A keni hypë ndonji herë më kalë?
 Po, unë kam hypë disa herë më kalë?
 Sa herë keni hypë më kalë?
 Unë kam hypë disa herë më kalë.
 A ju pëlqen me hypë më kalë?
 Po, më pëlqen me hypë më kalë.

A janë të gjitha xhaketat ndër varëse?
 Po, të gjitha xhaketat janë ndër varëse.
 Ku janë të gjitha xhaketat?
 Të gjitha xhaketat janë ndër varëse.
 A janë të gjithë librat ndër syza?
 Po, të gjithë librat janë ndër syza.
 Cilët libra janë ndër syza?
 Të gjithë librat janë ndër syza.
 A kanë ardhë fëmijët në shtëpi?
 Po, fëmijët kanë ardhë në shtëpi.
 Cilët kanë ardhë në shtëpi?
 Fëmijët kanë ardhë në shtëpi.

A shikova edhe nën tryezë, por nuk e gjeta.
 Po, shikuet edhe nën tryezë, por nuk e gjetët.
 Ku shikova, por nuk e gjeta?
 Shikove edhe nën tryezë, por nuk e gjete.
 A kalon lumi nën urë?
 Po, lumi kalon nën urë.
 Çka kalon nën urë?
 Lumi kalon nën urë.
 A janë të gjithë rradorët mbi tryezë?
 Po, të gjithë rradorët janë mbi tryezë.
 Ku janë të gjithë rradorët?
 Të gjithë rradorët janë mbi tryezë.

- d. A ka blé Zotní Struga nji shtëpí afër shtëpís sime?
 Po, Zotní Struga ka blé nji shtëpí afër shtëpís sime.
 Afër cilës shtëpí ka blé Zotní Struga nji shtëpí?
 Zotní Struga ka blé nji shtëpí afër shtëpís sime.

A u-ulëm na afër jush?
 Po, ju u-ulët afër nesh.
 Cilët u-ulën afër jush?
 Ju u-ulët afër nesh.
 A u-ul ai afër meje?
 Po, ai u-ul afër teje.
 Afër kujt u-ul ai?
 Ai u-ul afër teje.
 A u-ul Agimi afër tij?
 Po, Agimi u-ul afër tij.
 Afër kujt u-ul Agimi?
 Agimi u-ul afër tij.
 A u-ul vajza afër saj?
 Po, vajza u-ul afër saj.
 Afër kujt u-ul vajza?
 Vajza u-ul afër saj.
 A u-ulët ju afër tyne?
 Po, na u-ulëm afër tyne.
 Afër kujt u-ulët ju?
 Na u-ulëm afër tyne.

A banoni afër plazhës?
 Po, banoj afër plazhës.
 Ku banoni?
 Banoj afër plazhës.
 A banoni larg qytetit?
 Po, banoj larg qytetit.
 Kush banon larg qytetit?
 Unë banoj larg qytetit.

A ke marrë letër prej tezes?
 Po, kam marrë letër prej tezes.
 Çka ke marrë prej hallës?
 Kam marrë letër prej hallës.
 Prej kujt keni marrë letër?
 Kam marrë letër prej vllait.

Çka keni marrë prej dajës?

Kam marrë letër prej dajës.

A e keni marrë ju këtë libër prej meje?

Po, unë e kam marrë këtë libër prej teje.

Prej kujt e keni marrë këtë libër?

Unë e kam marrë këtë libër prej teje.

(nesh, tyne)

A do t'a bëni ju provimin mbas meje?

Po, unë do t'a bëj provimin mbas jush.

Mbas kujt do t'a bëni provimin?

Unë do t'a bëj provimin mbas jush.

A erdhën edhe pesë vetë përveç meje?

Po, erdhën edhe pesë vetë përveç teje.

Edhe sa vetë erdhën përveç meje?

Erdhën edhe pesë vetë përveç teje.

A është automobili para shtëpisë së tij.

2. A merr vesh gjermanisht?

Po, marr vesh pak gjermanisht.

Kush merr vesh pak gjermanisht?

Unë marr vesh pak gjermanisht.

A e merr vesh këtë letër?

Jo, s'e marr vesh.

Kush s'e merr vesh këtë letër?

Unë s'e marr vesh këtë letër.

A e mora vesh ç'të thash?

Po, e mora vesh ç'më thé.

A do të këtheheni në Tiranë si sot një muezj?

Po, si sot një muezj do të këthehem në Tiranë.

Kur do të këtheheni në Tiranë?

Si sot një muezj do të këthehem në Tiranë.

Ku do të këtheheni si sot një muezj?

Si sot një muezj do të këthehem në Tiranë.

A do të vijsh me më për si sot pesë ditë?

Po, si sot pesë ditë do të vij me të për.

Kush do të vijë me më për si sot pesë ditë?

Unë do të vij me të për si sot pesë ditë.

Kur do të vijsh me më për?

Do të vij me të për si sot pesë ditë.

A kushton 100 lekë në ditë një kabinë në plazhë?

Po, një kabinë në plazhë kushton 100 lekë.

Sa kushton nji kabinë në plazhë?
 Nji kabinë në plazhë kushton 100 lekë në ditë.
 Ku kushton nji kabinë 100 lekë në ditë?
 Nji kabinë në plazhë kushton 100 lekë në ditë.

Kur udhëtoni me vaporrr, a ju zë deti?
 Po, kur udhëtoj me vaporrr më zë deti.
 Kë zë deti kur udhëton me vaporrr?
 Mue më zë deti kur udhëtoj me vaporrr.
 Kur ju zë deti?

Kur udhëtoj me vaporrr më zë deti.
 A ju kanë zënë ethet ndonjherë sivjet?
 Po, sivjet më kanë zënë ethet dy herë.
 Kur ju kanë zënë ethet dy herë?
 Sivjet më kanë zënë ethet dy herë.
 Sa herë ju kanë zënë ethet sivjet?
 Sivjet më kanë zënë ethet dy herë.

A të zë kolla kur pi shumë duhan?
 Po, disa herë kur pij shumë duhan më zë kolla?
 Kë zë kolla disa herë kur pi shumë duhan?
 Mue më zë kolla disa herë kur pij shumë duhan.
 Kur të zë kolla?

Kur pij shumë duhan më zë kolla.
 A ke zënë shtëpi në Rr. Grameno?
 Po, kam zënë shtëpi në Rr. Grameno.
 Kush ka zënë shtëpi në Rr. Grameno?
 Unë kam zënë shtëpi në Rr. Grameno.
 Në ç'rrugë ke zënë shtëpi?
 Unë kam zënë shtëpi në Rr. Grameno.

A do të më bëni telefon kur të mrrini në Korçë?
 Po, kur të mrrij në Korçë do të ju bëj telefon.
 Kur do të më bëni telefon?
 Kur të mrrij në Korçë do të ju bëj telefon.
 Çka do të më bëni kur të mrrini në Korçë?
 Kur të mrrij në Korçë do të ju bëj telefon.

A ka autobus për Berat tri herë në ditë?
 Po, për Berat ka autobus tri herë në ditë.
 Sa herë në ditë ka autobus për Berat?
 Për Berat ka autobus tri herë në ditë.
 Për ku ka autobus tri herë në ditë?
 Ka autobus për Berat tri herë në ditë.

A ka aeroplan për Korçë tri herë në javë?
 Po, për Korçë ka aeroplan tri herë në javë.
 Sa herë në javë ka aeroplan për Korçë?
 Për Korçë ka aeroplan tri herë në javë.

A keni blé biletë për trenin e orës 7.15?
 Po, kam blé biletë për trenin e orës 7.15.
 Për cilin tren keni blé biletë?
 Kam blé biletë për trenin e orës 7.15.
 Çka keni blé për trenin e orës 7.15?
 Kam blé biletë për trenin e orës 7:15.

A i ngarkove të gjitha plaçkat n'automobil?
 Po, të gjitha plaçkat i ngarkova n'automobil.
 Çka ngarkove n'automobil?
 Të gjitha plaçkat i ngarkova n'automobil.
 A m'a kanë ngarkue mue kët detyrë?
 Po, kët detyrë t'a kanë ngarkue ty.
 Kujt i a kanë ngarkue kët detyrë?
 Ty t'a kanë ngarkue kët detyrë.
 Çka më kanë ngarkue mue?
 Ty t'a kanë ngarkue kët detyrë.

A keni rezervue dy vende në teatër?
 Po, kam rezervue dy vende në teatër.
 Sa vende keni rezervue në teatër?
 Kam rezervue dy vende në teatër.
 A keni bâ rezervim për të shkue në Shkodër me aeroplan?
 Jo, s'kam bâ rezervim për të shkue në Shkodër me aeroplan.
 Kush s'ka bâ rezervim për të shkue në Shkodër me aeroplan?
 Unë s'kam bâ rezervim për të shkue në Shkodër me aeroplan.
 Çka s'keni bâ?
 S'kam bâ rezervim për të shkue në Shkodër me aeroplan.

A i lidhim pakot para se me i dërgue me postë?
 Po, i lidhim pakot para se me i dërgue me postë.
 Çka lidhim para se me dërgue me postë?
 Pakot i lidhim para se me i dërgue me postë.
 Kur i lidhim pakot?
 Para se me i dërgue me postë i lidhim pakot.

Tre muej më parë, Dhori Koti bashkë me të shoqen mrrrijti nga Shtetet e Bashkueme t'Amerikës në vendlindjen e tij, në Korçë, ku po bëhesh dasma e të vllait, Todit. Mbas dasmës Dhori e kaloi kohën ndër miq e shokë tue bënë qejf.

Dy javë para se t'i mbaronte leja shkoi n'agjencin e vaporrevet për të marrë informata mbi orarin e udhëtimit. N'agjenci i thanë se për t'u-këthye n'Amerikë mund t'udhëtonte me vaporrin italian që nisesh nga Durrësi çdo të marte ase me vaporrin shqipëtar që nisesh po nga skelja e Durrësit çdo të premte. Dhori deshi t'a blente biletën për gjithë udhëtimin, d.m.th. edhe për vaporrin që e çonte nga Napoli në Nju Jork, por nëpunësi i agjencis i tha se at gjë s'kishte mundësi t'a bënte kurrësi. Atëherë Dhori pranoi që nëpunësi t'i rezervonte një vend me telefon. Shpenzimet e rezervimit me telefon i kushtuen gjithësejt 45 lekë.

Mbasi Dhorin dhe të shoqen i zënë deti dhe mbasi dojshin rahatí gjatë udhëtimit, ata nuk deshën me udhëtue me shumë udhëtarë në klasën turistike. Për këtë arsye ai rezervoi dy bileta në klasën e parë të

vaporrit. Dhori deshi t'a paguente bile*ën me çek, por nëpunësi nuk pranonte çek. Ai pranonte vetëm lekë ase dollarë, bankënota. Nëpunësi i agjencis nuk mundi të lidhesh menjihërë me telefon me agjencin e Napolit, prandej i tha Dhorit të këthehesh n'orën 4 mbasdreke po t'asaj dite për të marrë përgjegjen e rezervimit.

Kështu Dhori mori vesh pothuej gjithëçka dishronte; pagoi shpenzimet e telefonit e biletën e vaporrit nga Durrësi deri në Bari dhe doli në pazar për të blé ca mall që donte me nxjerrë nga Shqipnija.

Pardje, burrë e grue, u-nisën.

QUESTIONS-PYETJE

1. Nga mrrifjtën në vendlindje Dhori Koti me të shoqen?
2. Dasma e kujt po bâhesh në Korçë?
3. Ku e kaloi kohën Dhori mbas dasmës?
4. Ku shkoi dy javë para se t'i mbaronte leja?
5. Pse shkoi ai n'agjencin e vaporrevet?
6. Në çë vend donte me u-këthye Dhori me të shoqen?
7. Me çfarë mjete mund t'udhëtojshin ata?
8. Çfarë bilete deshi të blente Dhori?

9. Deri ku i çonte vaporri që nisesh nga Napoli?
10. A i a dha nëpunësi i agjencis biletën e vaporrit nga Napoli për Nju Jork.
11. Për ç'arsëye nuk i a shiti ai biletën Dhorit?
12. Çka pranoi atëherë Dhorit?
13. Çka i kushtoi Dhorit gjithësejt 45 lekë?
14. Kë zë deti?
15. Cilët dojshin rahatí gjatë udhëtimit?
16. Për ç'arësye nuk deshën me udhëtue në klasën turistike?
17. Në cilën klasë nuk deshën me udhëtue ata?
18. Për cilën klasë të vaporrit rezervuen dy bileta burrë e grue?
19. Me çka deshi t'a paguente biletën Dhorit?
20. Kush nuk pranonte çek?
21. Çfarë të hollash pranonte nëpunësi i agjencis?
22. Kush nuk mundi të lidhesh me telefon me agjencin e Napolit?
23. Në ç'orë t'asaj dite duhet të kërthesh Dhorit ke nëpunësi i agjencis?
24. Pse duhet të kërthesh ai ke nëpunësi?
25. Çka mori vesh Dhorit?
26. Çka pagoi ai?
27. Ku doli ai mbasi pagoi shpenzimet e telefonit e biletën nga Durrësi deri në Bari?
28. Pse doli ai në pazár?
29. Çka donte me nxjerrë Dhorit nga Shqipnija?
30. Cilët u-nisën pardje?

PJESA E GJASHTË
DETYRË SHITËPIJE

LESSON 53
PART VI
HOMEWORK

Përkëtheni shqip:

1. How much does a round trip ticket cost?
2. He should keep the dog on a leash (to leash) because it's dangerous.
3. We went fishing yesterday morning but we didn't catch a thing, because we all got seasick.
4. We had to rent a cabin on the beach, because there was no place to get undressed.
5. Can you cash this check for me please? I haven't got a single lek in my pocket.

Përkëtheni anglisht:

6. E nxorën nga puna sepse është përtac.
7. Malli që erdhi dje me vaporr ishte prishë krejt për arsye të kohës së keqe.
8. S'e mora vesh fare seç'tha; flitte me zë shumë t'ulët.
9. Më vjen shumë keq; s'mund të të ndihmoj kurrësesi.
10. Po s'erdhi përgjegja ndër këto ditë, do të shkoj vetë në Tiranë për të marrë vesh se si qëndron puna.

PJESA E SHTATË
FJALORI

LESSON 53
PART VII.
VOCABULARY

agjenci, -ja agjenci, -t	(f.)	agency
i, t'atjeshëm e, t'atjeshme	(adj. m. & f.)	of that place
bankënotë, -a bankënota, -t	(f.)	bank note
biletë, -a bileta, -t	(f.)	ticket (bus ticket, etc.)
çek, -u çeqe, -t çeka, -t	(m.)	check
bisedim, -i bisedime, -t	(m.)	conversation, discussion
me deklarue (unë deklaroj)	(v.)	to declare
dollár, -i dollarë, -t	(m.)	dollar
hajde, hajdeni	(interj.)	come, come on
informatë, -a informata, -t	(f.)	information
italian, -ë italiane	(adj. m. & f.)	Italian
kabinë, -a kabina, -t	(f.)	cabin; cockpit, telephone booth; cab (truck)
kurrresi	(adv.)	by no means, in no way
me lidhë (unë lidh)	(v.)	tie, to connect, link, leash, bind, bandage
máll, -i mallna, -t	(m.)	merchandise, goods; property
me marrë vesh (unë marr vesh)	(v.)	to understand; to find out

LESSON 53

mundësisht	(adv.)	if possible, possibly
me ngarkue (unë ngarkoj)	(v.)	to put in charge, to load
nisje, -a	(f.)	departure
përgjegje, -a përgjegje, -t	(f.)	reply, answer, response
me pranue (unë pranoj)	(v.)	to accept, admit
rahatf, -ja	(f.)	comfort, coziness
rezervim, -i rezervime, -t	(m.)	reservation
me rezervue (unë rezervoj)	(v.)	to reserve
shpenzim, -i shpenzime, -t	(m.)	expense, expenditure
tarifë, -a tarifa, -t	(f.)	charge, tariff, price list
turistik, -ë turistike	(adj. m. & f.)	tourist, touristic
udhëtar, -i udhëtarë, -t	(m.)	passenger, traveler
vaporr, -i vaporre, -t	(m.)	ship (passenger & cargo)

NOTES:

ndoshta na takon me
pritë

Maybe we'll have to wait.

me zënë deti
(më zë deti)

to get seasick

si sot dy javë

exactly two weeks from today

1. Dative replacing possessive adjectives

- a. A më këthehet letra kur nuk i vë pulla?
 Po, tÿ të këthehet letra kur nuk i vë pulla.
 A i këthehet letra atij kur nuk i vë pulla?
 Po, atij i këthehet letra kur nuk i vë pulla.
 A na këthehet letra në kur nuk i vëmë pulla?
 Po, në na këthehet letra kur nuk i vëmë pulla.
 A u këthehet letra atyne kur nuk i vënë pulla?
 Po, atyne u këthehet letra kur nuk i vënë pulla.

- b. A m'u-këthye mue letra dje?
 Po, tÿ t'u-këthye letra dje.
 A t'u-këthye tÿ letra dje?
 Po, mue m'u-këthye letra dje.
 A i u-këthye atij letra dje?
 Po, atij i u-këthye letra dje.
 A na u-këthye në letra dje?
 Po, në na u-këthye letra dje.
 A i u-këthye atyne letra dje?
 Po, atyne i u-këthye letra dje.

Kujt i u-këthye letra?

unë:	Mue m'u-këthye letra.
ti:	Tÿ t'u-këthye letra.
ai:	Atij i u-këthye letra.
ajo:	Asaj i u-këthye letra.
na:	Në na u-këthye letra.
ju:	Jÿ ju u-këthye letra.
ata:	Atyne i u-këthye letra.
ato:	

- A i u-këthye letra shokut?
 Po, shokut i u-këthye letra.
 A i u-këthye letra shokëvet?
 Po, shokëvet i u-këthye letra.

A i u-këthye letra shoqes?
Po, shoqes i u-këthye letra.

A i u-këthye letra shoqevet?
Po, shoqevet i u-këthye letra.

Kujt i u-këthye letra?

motër: Motrës i u-këthye letra.
vllá: Vllait i u-këthye letra.
motra: Motravet i u-këthye letra.
vllazën: Vllazënvet i u-këthye letra.
mik: Mikut i u-këthye letra.
miq: Miqvet i u-këthye letra.
xhajë: Xhajës i u-këthye letra.
xhaja: Xhajavet i u-këthye letra.
ushtár: Ushtarit i u-këthye letra.
ushtarë: Ushtarëvet i u-këthye letra.

c.

Kujt do t'i këthehet letra?

Qamil: Qamilit do t'i këthehet letra.
Hysen: Hysenit do t'i këthehet letra.
Hyrije: Hyrijes do t'i këthehet letra.
nënë: Nënës do t'i këthehet letra.

d.

Kujt i u-rrit djali?

unë: Mue m'u-rrit djali.
ti: Tÿ t'u-rrit djali.
ai: Atij i u-rrit djali.

ajo: Asaj i u-rrit djali.
 na: Né na u-rrit djali.
 ju: Jú ju u-rrit djali.
 ata: Atyne i u-rrit djali.
 ato:

Kujt i u-rritën djelmt?

unë: Mue m'u-rritën djelmt.
 ti: Tý t'u-rritën djelmt.
 ai: Atij i u-rritën djelmt.
 ajo: Asaj i u-rritën djelmt.
 na: Né na u-rritën djelmt.
 ju: Jú ju u-rritën djelmt.
 ata: Atyne i u-rritën djelmt.
 ato:

2.

- a. A të dhemb dhâmbi tash?
 Po, mue më dhemb dhâmbi tash.
 A i dhambin dhâmbët atij?
 Po, atij i dhambin dhâmbët.
 A të dhimti dhâmbi dje?
 Po, mue më dhimti dhâmbi dje.
 A i dhimtën dhâmbët Sadikut dje?
 Po, Sadikut i dhimtën dhâmbët dje.
 A i ka dhimtë dhâmbi Sadikut?
 Po, Sadikut i ka dhimtë dhâmbi.
 A i kanë dhimtë dhâmbët Sadikut?
 Po, Sadikut i kanë dhimtë dhâmbët.
 A do t'i dhambi dhâmbi Sadikut edhe nesër?
 Jo, Sadikut nuk do t'i dhambi dhâmbi nesër.
 A do t'i dhambin dhâmbët Sadikut nesër?
 Jo, Sadikut nuk do t'i dhambin dhâmbët.

A i dhemb dhâmbi nânës?
 Po, nânës i dhêmb dhâmbi.
 A i dhemb dhâmbi mësuesit?
 Po, mësuesit i dhemb dhâmbi..

Kujt i dhemb dhâmbi?

unë: Mue më dhemb dhâmbi.
 ti: Tÿ të dhemb dhâmbi.
 ai, asaj Atij i dhemb dhâmbi.

3. Dative replacing "për - accusative."

A bletë ju një sahat për djalin?
 Po, unë e bleva at sahat për djalin.
 A i bletë një sahat djalit?
 Po, unë i bleva një sahat djalit.
 Kujt i bletë ju një sahat?
 Unë i bleva djalit një sahat.
 A i bletë një pëndë vajzës?
 Po, unë i bleva një pëndë vajzës.
 Kujt i bletë ju një pëndë?
 Unë i bleva vajzës një pëndë.
 A u bletë djelmvet nga një sahat?
 Po, unë u bleva djelmvet nga një sahat.
 Cilëve u bletë nga një sahat?
 Unë u bleva djelmvet nga një sahat.

Kujt i a prûtë karrigën?

vllá: Unë i a prûna karrigën vllait.
 nânë: Unë i a prûna karrigën nânës.
 motër: Unë i a prûna karrigën motrës.
 kapter: Unë i a prûna karrigën kapterit.
 tetár: Unë i a prûna karrigën tetarit.

4. Forming of nouns by infinitive - s.

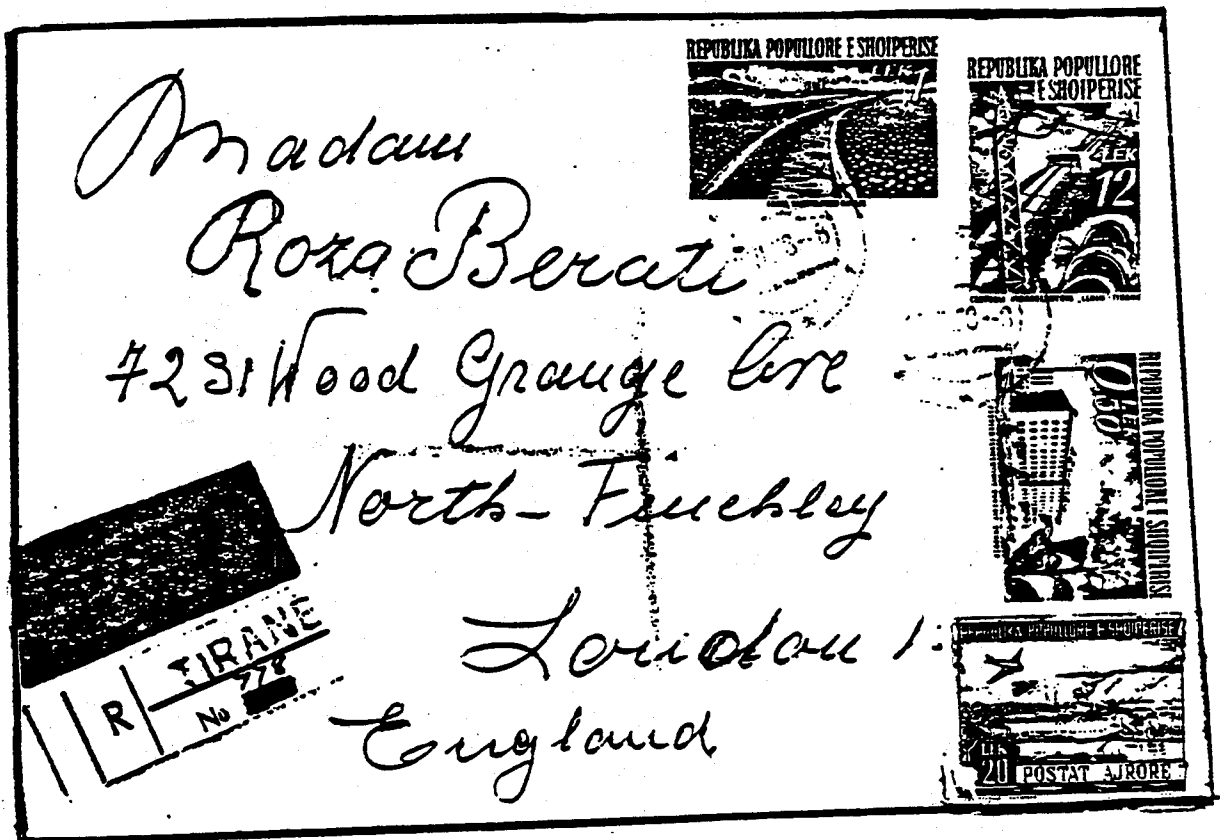
- A jam tue mësue unë tash?
Po, ju jeni tue mësue tash.
- A jam unë mësues?
Po, ju jeni mësues.
- A jam unë mësuesi juej?
Po, ju jeni mësuesi im.
- A jeni tue nxënë ju tash?
Po, unë jam tue nxënë tash.
- A jeni ju nxënës?
Po, unë jam nxënës.
- A jeni ju nxënsi im?
Po, unë jam nxënsi juej.
- A ka dërgue Hasani nji letër?
Po, Hasani ka dërgue nji letër.
- A është Hasani dërguesi i letrës?
Po, Hasani është dërguesi i letrës.
- A e ka marrë i vllai letrën?
Po, i vllai e ka marrë letrën.
- A është i vllai marrësi i letrës?
Po, i vllai është marrësi i letrës.
- A jam tue përkëthye unë tash?
Po, ju jeni tue përkëthye tash.
- A jam unë përkëthyes?
Po, ju jeni përkëthyes.
- A e keni shkruë letrën?
Po, unë e kam shkruë letrën.
- A jeni ju shkruësi i letrës?
Po, unë jam shkruësi i letrës.

Në Postëtelegrafë

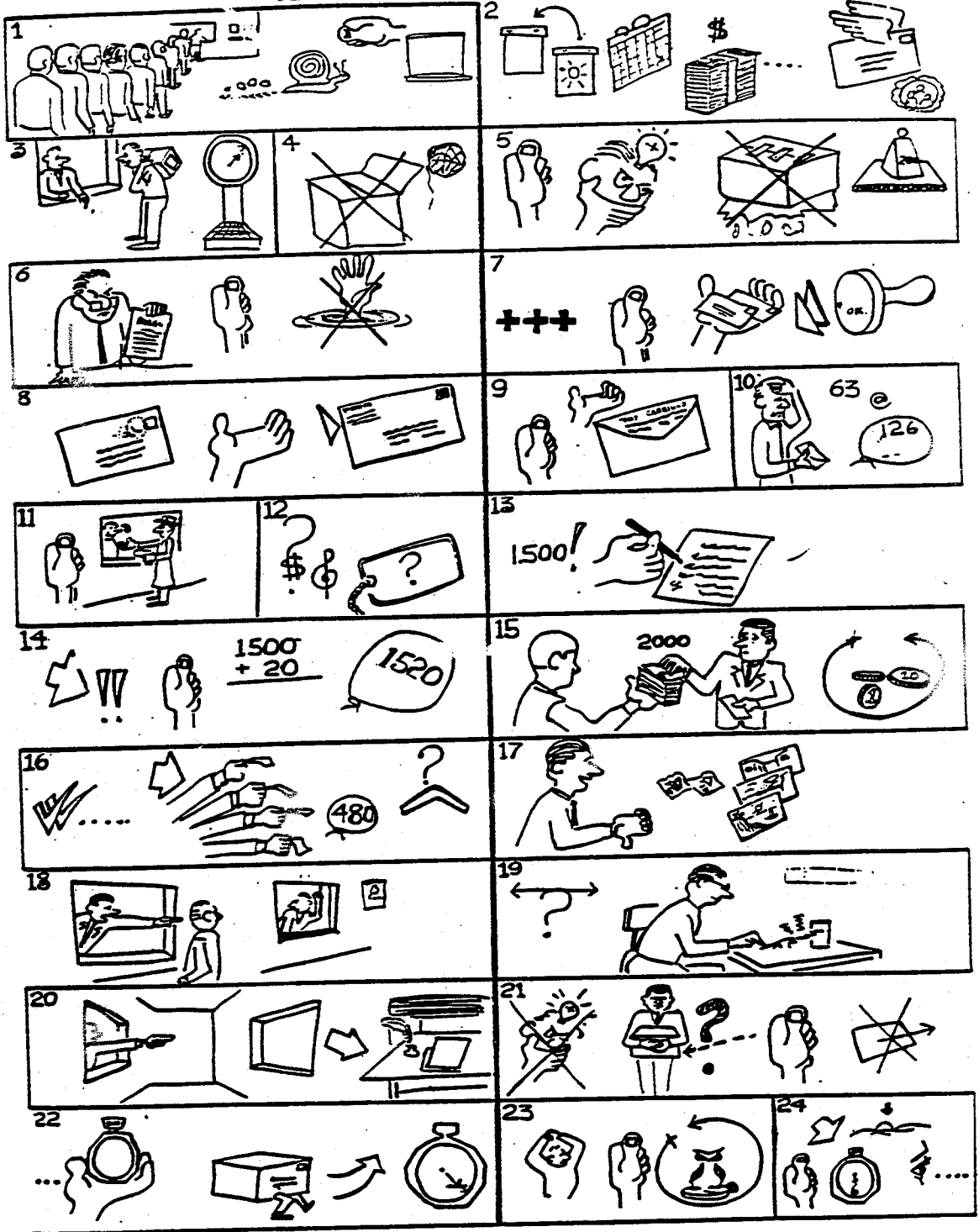
1. Shumë i gjatë rreshti sot! Mezi m'erdhi radha!
2. Dje ka qenë fundi i muejit, d.m.th. ditë pagese.
Shumë nëpunës e punëtorë u dërgojnë të holla familjevet.
3. Kam këtë pako për të dërgue në Kukës. M'a peshoni, ju lutem!
4. Nuk pranojmë koliposta po mos të jenë lidhë me spagë të trashë.
5. Nuk besoj të shpërthehet; kutija është prej kartoni të fortë.
6. Na kemi një rregullore, Zotni; s'kam ç'të ju bëj.
7. Mirë. Këto dy letra due t'i dërgoj të porosituna.
8. Letrat e porosituna duhet të kenë të shenuem emnin, mbiemnin dhe drejtimin e dërguesit.
9. I kam shenue mbrapa zarfit.
10. Më falni! Nuk më shkoi mendja të shikoj mbrapa, 63 lekë secila, 126 lekë gjithësejt.
11. Due edhe një mandapostë.
12. Për sa të holla dhe n'emën të kujt e doni?
13. Për 1500 lekë dhe emnin e marrësit e kam shkruar në këtë pusullë.
14. Urdhënoni! Tash due prej jush 1500 lekë dhe 20 lekë taksë, gjithësejt 1520 lekë.
15. Qe 2000 lekë! Numroni e m'epni kusurin!
16. Tamam. Qe kusurin: 100, 200, 300, 400 e 80 bëjnë 480. Tjetër?
17. Due ca pulla 5-she e 10-she dhe tri kartë-postale.
18. Në sportelin tjetër, në të majtë, shesin pulla e kartëpostale.
19. Po zyra telegrafike, ku është?
20. Në sportelin përballi. Po atje ka edhe formularë për të shkruar telegrame.

LESSON 54

21. Më vjen keq për pakon: më mbeti pa e nisë.
22. Ka kohë; kolipostat nisen mbas 5 orësh.
23. Ju falem nderit. Po këthehem më vonë, atëherë.
24. Deri n'orën 6 mbasdreke këtu jam. Të mirë u-pafshim!

LESSON 54

At a Post and Telegraph Office

1. The line is too long today! It took a long time (for my turn).
- 2.. Yesterday was the end of the month--payday. Many employees and workers send money to their families.
3. I have this parcel to mail to Kukës. Weigh it please!
4. We don't accept packages unless they are tied with twine.
5. I don't think it will fall apart because it is made of strong cardboard.
6. These are the regulations, sir! I can't help you.
7. All right; I want to register these two letters.
8. A registered letter should have the name and the address of the sender.
9. I have that on the back of the envelope.
10. I am sorry. It didn't occur to me to look on the back, 63 leks each, 126 leks altogether.
11. I want a money order, too.
12. For how much and in whose name?
13. For 1,500 lek and I have written the recipient's name on this slip of paper.
14. Here it is! Now I want 1,500 leks plus 20 leks for the fee, altogether 1,520 leks.
15. Here are 2,000 leks. Count them and give me the change, please.
16. Right! Here is the change, 100, 200, 300, 400 and 80 makes 480. Anything else?
17. I want some five and ten cent stamps, also 3 postcards.
18. They sell stamps and postcards at the other window, to your left.

LESSON 54

19. Where is the telegraph office?
20. At the window across from us. There you will also find forms for writing telegrams.
21. I don't know what to do with my package; I can't send it.
22. You have time enough; parcels go out 5 hours from now.
23. Thank you. Then I will come back later.
24. I'll be here until 6 in the evening. See you!

Pulla të RPS të Shqipërisë

IDIOMS WITH AN INDIRECT OBJECT

a. The short pronoun precedes the verb whenever an indirect object is involved or understood as such. Examples:

Ai më tha (mue) se do të vinte.
(He told me he would come.)

Ju tregova (jú) se si ndodhi puna.
(I told you how it happened.)

U shkrova me m'u-përgjegjë.
(I wrote them to answer me.)

There are some instances, in both colloquial and written Albanian, in which the short pronouns më, na and të do not have any indirect object involved or understood. In this case these three particles express the emotion involved better, and if this type of construction is not used, the beauty of expression suffers. Examples:

Nji herë na kishte qenë nji mbret....
(Once upon a time there was a king....)

M'i bân të fala cilitdo që të pyesi për mue.
(Say hello to anyone who knows me.)

Rá nga pema e t'u-bâ copa-copa.
(He fell from the tree and got killed.)

b. Constructions where the indirect object replaces the possessive adjective are of high frequency in Albanian. Examples:

m'erdhi rradha instead of erdhi rradha
(it's my turn) ime

t'u-rrit djali instead of u-rrit djali
(your son has grown up)
up)

LESSON 54

i vdiq baba instead of vdiq baba i tij
 (his father passed
 away)

na kanë dalë emnat instead of emnat tonë kanë
 në gazetë dalë në gazetë
 (our names appeared
 in the newspaper)

c. In order to add beauty and shorten somewhat the expression, the indirect object often replaces the direct object preceded by the preposition për.
 Examples:

I bleva djalit nji instead of bleva nji sahat
 sahat. për djalin
 (I bought my son
 a watch)

Të kam gjetë punë instead of kam gjetë punë
 (I found you a për ty
 job)

AGENT NOUNS ENDING IN -s or -se

An agent noun, one that indicates a being or a thing that acts, is a very frequent phenomenon in Albanian.

a. Agent nouns derived from participles:

me mësue (to teach)	mësues (teacher)	mësuese (lady teacher)
me nxënë (to learn)	nxënës (student)	nxënse (lady student)
me folë (to speak)	folës (speaker)	folëse (lady speaker)
me çelë (to open)	çelës (opener, key)	
me marrë (to receive)	marrës (receiver)	marrëse (lady recipient)

LESSON 54

Avoid confusing agent nouns with those verbal nouns derived from substituting -ue of the past participle with the suffix -esë. Examples:

me fërgue
(to fry)

fërgesë
(a particular dish with
fried ground meat; any
fried food)

me mbulue
(to cover)

mbulesë
(cover, covering; blanket)

me vonue
(to delay)

vonese
(delay)

1. A erdhi radha jote me hÿ në provim?
Po, erdhi radha ime me hÿ në provim.
- A t'erdhi radha me hÿ në provim?
Po, m'erdhi radha me hÿ në provim.
- A m'erdhi radha me hÿ në provim?
Po, t'erdhi radha me hÿ në provim.
- A i erdhi radha me hÿ në provim?
Po, i erdhi radha me hÿ në provim.
- A na erdhi radha me hypë n'autobus?
Po, ju erdhi radha me hypë n'autobus.
- A u erdhi radha me hypë n'autobus?
Po, u erdhi radha me hypë n'autobus.
- A të dhemb kryet shpesh?
Jo, nuk më dhemb kryet shpesh.
- Kujt nuk i dhemb kryet shpesh?
Mue nuk më dhemb kryet shpesh.
- Çka nuk të dhemb shpesh?
Nuk më dhemb kryet shpesh.
- A ju shkoi mendja se do të vijshem sot?
Jo, nuk na shkoi mendja se do të vijshi sot.
- Kujt nuk i shkoi mendja se do të vijshem sot?
Në nuk na shkoi mendja se do të vijshi sot.
- A të shkoi mendja dje me ardhë me më pá?
Po, dje më shkoi mendja me ardhë me të pá.
- Kujt i shkoi mendja dje me ardhë me më pá?
Mue më shkoi mendja dje me ardhë me të pá.
- Kur të shkoi mendja me ardhë me më pá?
Dje më shkoi mendja me ardhë me të pá.
- A më mbesin shumë të holla në fund të muejit?
Jo, në fund të muejit nuk të mbesin shumë të holla.
- Kujt nuk i mbesin shumë të holla në fund të muejit?
Tÿ nuk të mbesin shumë të holla në fund të muejit.
- Kur nuk më mbesin shumë të holla?
Në fund të muejit nuk të mbesin shumë të holla.

A i u-këthye letra mbas katër ditëve?
 Po, mbas katër ditëve i u-këthye letra.
 Kur i u-këthye letra?
 Mbas katër ditëve i u-këthye letra.
 Çka i u-këthye mbas katër ditëve?
 Mbas katër ditëve i u-këthye letra.

A të rriten flokët shpejt?
 Po, mue më rriten flokët shpejt.
 Kujt i rriten flokët shpejt?
 Mue më rriten flokët shpejt.
 Çka të rritet shpejt?
 Mue më rriten flokët shpejt.

A m'i peshove valixhet?
 Po, t'i peshova valixhet.
 Çka bëne ti?
 Unë t'i peshova valixhet.
 Cilat valixhe peshove?
 Unë i peshova valixhet e tua.

2. A bleve një-sahat për djalin?
 Po, bleva një-sahat për djalin.
 A i bleve djalit një-sahat?
 Po, i bleva djalit një-sahat.
 Çka i bleva unë djalit?
 Ti i bleve djalit një-sahat.
 Kush i bleu djalit një-sahat?
 Ai i bleu djalit një-sahat.
 A u blemë na fëmijëve nga një çantë?
 Po, na u blemë fëmijëve nga një çantë.
 Çka u blemë na fëmijëve?
 Ju u bletë fëmijëve nga një çantë.
 Cilëve u blenë ata nga një çantë?
 Ata u blenë fëmijëve nga një çantë.

3. A dini të numroni shqip?
 Po, unë di të numroj shqip.
 A mund të numroni mjaft shpejt?
 Po, mund të numroj mjaft shpejt.

A gjindet shtëpia juej përbáll shtëpis së tij?
 Jo, shtëpia ime nuk gjindet përbáll shtëpis
 së tij.

Shtëpia e kujt nuk gjindet përbáll shtëpis së
 tij?

Shtëpia ime nuk gjindet përbáll shtëpis
 së tij.

Çka nuk gjindet përbáll shtëpis së tij?

Shtëpia ime nuk gjindet përbáll shtëpis së tij.

A shesin kartëpostale në zyrën e postës?

Po, në zyrën e postës shesin kartëpostale.

Ku shesin kartëpostale?

Në zyrën e postës shesin kartëpostale.

Çka shesin në zyrën e postës përveç pullavet?

Në zyrën e postës shesin kartëpostale përveç
 pullavet.

A është mbiemni im _____?

Po, mbiemni juej është _____.

Si e keni mbiemnin?

Unë e kam mbiemnin _____.

Si e ka ai mbiemnin?

Ai e ka mbiemnin _____.

A rrini në rresht për të hÿ në kinema kur ka
 shumë njerëz?

Po, kur ka shumë njerëz unë rrij në rresht
 për të hÿ në kinema.

Kur rrini në rresht?

Unë rrij në rresht për të hÿ në kinema kur
 ka shumë njerëz.

Kush rri në rresht për të hÿ në kinema kur ka
 shumë njerëz?

Unë rrij në rresht për të hÿ në kinema kur
 ka shumë njerëz.

A duhet shkruar në çdo zarf emni i dërguesit?

Jo, nuk duhet shkruar në çdo zarf emni i
 dërguesit.

Emni i kujt nuk duhet shkruar në çdo zarf?

Nuk duhet shkruar emni i dërguesit në çdo zarf.

Ku nuk duhet shkruar emri i dërguesit?
 Nuk duhet shkruar emri i dërguesit në çdo zarf.

A është prej kartoni kutija e fjalorit?
 Jo, kutija e fjalorit nuk është prej kartoni.
 Cila kuti nuk është prej kartoni?
 Kutija e fjalorit nuk është prej kartoni.

A keni dërguar ndonjëherë ndonjë letër të porositun?
 Po, unë kam dërguar disa herë letra të porosituna.
 Sa herë keni dërguar letra të porosituna?
 Unë kam dërguar disa herë letra të porosituna.
 Çka keni dërguar disa herë?
 Unë kam dërguar disa herë letra të porosituna.

A lën dielli në lindje?
 Po, dielli lën në lindje.
 Në ç'drejtim lën dielli?
 Dielli lën në lindje.
 A e dini drejtimin e Zotni Përmetit?
 Jo, nuk e di drejtimin e Zotni Përmetit.
 Kush nuk e di drejtimin e Zotni Përmetit?
 Unë nuk e di drejtimin e Zotni Përmetit.

Kur kërkoni një huá nga banka, a duhet të mbushni një formulár?
 Po, kur kërkoni një huá nga banka, duhet të mbushni një formulár.
 Çka duhet të bëni kur kërkoni një huá nga banka?
 Kur kërkoni një huá nga banka duhet të mbushni një formulár.
 Kur duhet të mbushni një formulár?
 Kur kërkoni një huá nga banka duhet të mbushni një formulár.

A kam shenue në këtë pusullë numrin tim të telefonit?
 Po, në këtë pusullë keni shenue numrin tuaj të telefonit.
 Çka kam shenue në këtë pusullë?
 Në këtë pusullë keni shenue numrin tuaj të telefonit.
 Ku e kam shenue numrin tim të telefonit?
 Në pusullë e keni shenue numrin tuaj të telefonit.

A gjindet në Shqipëri zyra telegrafike në të njëjtën ndërtesë me zyrën e postës?

Po, në Shqipëri, zyra telegrafike gjindet në të njëjtën ndërtesë me zyrën e postës.

Cila zyrë gjindet në të njëjtën ndërtesë me zyrën e postës në Shqipëri?

Në Shqipëri, zyra telegrafike gjindet në të njëjtën ndërtesë me zyrën e postës.

Ku gjinden zyrat telegrafike në Shqipëri?

Në Shqipëri, zyrat telegrafike gjinden në të njëjtën ndërtesë me zyrën e postës.

A ka secila dritore në këtë dhomë gjashtë xhama?

Po, secila dritore në këtë dhomë ka gjashtë xhama.

Sa xhama ka secila dritore në këtë dhomë?

Secila dritore në këtë dhomë ka gjashtë xhama.

Cilat dritore kanë gjashtë xhama?

Secila dritore në këtë dhomë ka gjashtë xhama.

A rri hapët sporteli i telegramevet 24 orë në ditë?

Po, sporteli i telegramevet rri hapët 24 orë në ditë.

Cili sportel rri hapët 24 orë në ditë?

Sporteli i telegramevet rri hapët 24 orë në ditë.

Sa orë në ditë rri hapët sporteli i telegramevet?

Sporteli i telegramevet rri hapët 24 orë në ditë.

A dërgoni të holla me çek, apor me mandapostë, zakonisht?

Zakonisht, unë dërgoj të holla me mandapostë..

Kush dërgon të holla me mandapostë, zakonisht?

Zakonisht, unë dërgoj të holla me mandapostë.

Çka dërgoni ju, zakonisht, me mandapostë?

Zakonisht, unë dërgoj të holla me mandapostë.

A përdorim spagë për të lidhë pako?

Po, për të lidhë pako përdorim spagë.

Çka përdorim për të lidhë pako?

Për të lidhë pako përdorim spagë.

Kush përdor spagë për të lidhë pako?

Të gjithë përdorin spagë për të lidhë pako.

A ka shkolla jonë rregullore?
 Po, shkolla jonë ka rregullore.
 Cila shkollë ka rregullore?
 Shkolla jonë ka rregullore.
 Çka ka shkolla jonë?
 Shkolla jonë ka rregullore.

Në qoftë se marrësi i një letre nuk gjindet në drejtim, a i kërrohet letra dërguesit?
 Po, në qoftë se marrësi i një letre nuk gjindet në drejtim, letra i kërrohet dërguesit.
 Kujt i kërrohet letra në qoftë se marrësi nuk gjindet në drejtim?
 Në qoftë se marrësi i një letre nuk gjindet në drejtim, letra i kërrohet dërguesit.
 Kur i kërrohet letra dërguesit?
 Letra i kërrohet dërguesit në qoftë se marrësi i një letre nuk gjindet në drejtim.

Use "mezi" with the help of the following statements:

Atij i dhemb karba; ecën me shumë vështirësi.
 Ai mezi ecën.
 Letra e tij lexohet me vështirësi të madhe.
 Letra e tij mezi lexohet.
 Ata flasin shqip me shumë vështirësi sepse kanë harrue.
 Ata mezi flasin shqip.
 Dialogu që shumë i gjatë; gati s'pata kohë me e mbarue.
 Mezi e mbarova dialogun.
 Gjella s'kishte krypë aspak; e hangra pa qejf.
 Mezi e hangra gjellën sepse s'kishte krypë aspak.
 Ai është shumë i lodhur; qëndron në kambë me vështirësi të madhe.
 Ai mezi qëndron në kambë sepse është i lodhur.

Ca ditë më parë u kishem shkruar prindëvet se, porsa të merrshem rrogën do t'u dërgojshem një pako me veshmbathje. Pajdje, pra, qe ditë pagese dhe unë, si gjithë nëpunësit tjerë, mora rrogën dhe menjherë dola në pazar për t'u blé ca plaçka prindëvet dhe një pëndë motrës. Në mbrâmje i futa të gjitha në një kuti prej kartoni të fortë, e mbylla, shkrova drejtimin dhe kështu koliposta qe gati për t'u-dërgue të nesërmen në mëngjes. E diq se ditën mbas pagesës rreshtat me njerëz tue pritë janë të gjatë në postë-telegrafë; prandej dje dola heret, me kolipostë nën krah, tue shpresue që të zejshem radhë ndër të parët. Mjerisht, atje gjeta njerëz që kishin dalë edhe më heret se unë dhe m'u-desh me pritë një gjymës ore. U-mërzita mjaft deri sa m'erdhi radha, por s'pata çka me bë.

Kur i dhash kolipostën nëpunësit të postës, ai m'a këtheu tue më thënë me njerzi: "Më vjen keq, Zotni. Ju nuk e keni lidhë pakon me spagë të trashë simbas rregullores. Kjo pako, megjithëse është prej kartoni të fortë, mund të shpërthehet. Prgatitnie si duhet dhe binie mbasdreke!" Me pak fjalë, nëpunësi

nuk m'a pranoi at pako që kishem përgatitë me aq kujdes. Kishem edhe punë tjera në postë: dërgova dy letra të porosituna, të cilat nëpunësi, para se t'i pranonte, i këqyri me kujdes në se kishem shenue mbi zarf e nin, mbiemnin dhe drejtimin e dërguesit. Secila më kushtoi 63 lekë. Mandej kërkova një mandapostë për 1500 lekë. Shenova emnin, mbiemnin dhe drejtimin e marrësit në një pusullë dhe i a dhash nëpunësit që t'i shkruente mbi mandapostë. Taksa më kushtoi 20 lekë. Pagova me dy bankënota një mijë lekësh; nëpunësi, mbasi i numroi, më dha kusurin: 480 lekë. Po aty mora edhe ca pulla 5-she e 10-she.

Në sportelin që gjindesh në të majtë bleva tri kartëpostale, kurse në sportelin përball, ku gjindesh zyra telegrafike, dërgova një telegram, natyrisht mbasi e shkrova në një formulár. Kolipostën e nisa mbasi dola nga puna.

QUESTIONS-PYETJE

1. Çka u kishem shkruar prindëvet ca ditë më parë?
2. Kur do t'u dërgojshem prindëvet një pako me veshmbathje?
3. Kur qe ditë pagese?

LESSON 54

4. Çka bâna unë pardje, si gjithë nëpunësit tjerë?
5. Ku shkova unë, mbasi mora rrogën?
6. Pse dola në pazár?
7. Çka bleva në pazár?
8. Në mbrâmje, 'u i futa të gjitha plaçkat që bleva?
9. Prej se ishte kutija me të cilën bâna pakon?
10. Mbasi i futa plaçkat mbrendë, çka bâna?
11. Çka shkrova mbi pako?
12. Kur qe pakoja gati për t'u-dërgue të nesërmen në mëngjes?
13. Qysh janë rreshtat me njerëz tue pritë ditën mbas pagesës?
14. Çka shpresojshe unë kur dola nga shtëpia heret, me pako nën krah?
15. Pse dola heret të nesërmen në mëngjes?
16. Mjerisht, sa njerëz gjeta në postëtelegrafë?
17. Sa kohë m'u-desh me pritë?
18. A u-mërzita deri sa m'erdhi radha?
19. Kush m'a këtheu kolipostën?
20. Qysh m'a këtheu kolipostën nëpunësi i postës?
21. Çka më tha ai me njerzi?
22. Me çka duhet t'a kishem lidhë pakon?
23. Çka thotë rregullorja e postës?
24. Çka i ngjân pakos në qoftë se nuk e lidhim me spagë të trashë?

LESSON 54

25. Çka më tha nëpunësi i postës më në fund?
26. Çfarë letrash dërgova në postë?
27. Çka bëni nëpunësi i postës para se me i pranue letrat?
28. Emni, mbiemni dhe drejtimi i kujt duhen shkruar mbi zarfin e një letre së porositun?
29. Sa më kushtoi secila nga letrat e porosituna?
30. Për sa lekë e kërkova mandapostën?
31. Ku e shenova emnin, mbiemnin dhe drejtimin e marrësit të mandapostës?
32. Sa lekë më kushtoi taksa e mandapostës?
33. Me çfarë bankënotash pagova?
34. Sa kusur më dha nëpunësi?
35. Çka mora po n'at sportel?
36. Çka bleva në sportelin që gjindesh në të majtë?
37. Çka bëna në sportelin përball?
38. Kur e dërgova kolipostën?

PJESA E GJASHTË
DETYRË SHTEPIJE

LESSON 54
PART VI
HOMEWORK

Translate into Albanian:

1. It didn't occur to me to ask him; I forgot.
2. He remained behind because he was very tired.
3. You can send packages with clothing to Albania, but they might have to pay duty.
4. I don't know in what direction he went.
5. Fill in this form and send it to the University of Tirana.

Përkëtheni anglisht këto fjali:

6. Nuk mund të dërgojsh të holla në Shqipëri me mandapostë; duhet t'i dërgojsh me çek.
7. Ka qenë shumë i sëmundë; mezi ecën.
8. Asht kundër rregullores së shkollës të pini ujë në klasë.
9. E kam shenue diku datën, në të cilën duhet të shkoj ke mjeku, por s'e mbaj mend se ku.
10. Bleva dy këmisha; i dhash njimijëshe, por harroi të m'epete kusurin dhe unë harrova t'i a kërkoj.

PJESA E SHTATË
FJALORI

LESSON 54
PART VII
VOCABULARY

dërgues, -i dërgues, -it	(m.)	sender
drejtim, -i drejtime, -t	(m.)	address; direction
formular, -i formularë, -t	(m.)	form (to be filled in)
kartëpostale, kartëpostalja kartëpostale, -t	(f.)	postcard
karton, -i kartona, -t	(m.)	cardboard
kolipostë, -a koliposta, -t	(f.)	parcel, package
kujdes, -i kujdese, -t	(m.)	care, attention
kusúr, -i	(m.)	change (balance), (the) leftover, remainder, rest (remainder)
mandapostë, -a mandaposta, -t	(f.)	money order
marrës, -i marrës, -it	(m.)	recipient, receiver
me mbetë (unë mbes or jes)	(v.)	to remain, stay, to get stuck; to die in a war; to flunk an examination
mbiemën, mbiemni mbiemna, -t	(m.)	last name; adjective
mezi	(adv.)	hardly, scarcely, with difficulty

LESSON 54

me nisë (unë nis)	(v.)	to send, to dis- patch; to start
me numrue (unë numroj)	(v.)	to count
me peshue (unë peshoj)	(v.)	to weigh
përbáll	(adv. & prep.)	opposite, across
i, e, të porositun të porosituna	(adj. m. & f.)	registered (mail); instructed
pusullë, -a pusulla, -t	(f.)	slip, note
radhë, -a radhë, -t	(f.)	turn; line, row
rregullore, rregullorja rregullore, -t	(f.)	set of regulations
rresht, -i rreshta, -t	(m.)	line, row
secila	(pron. & adj. f.)	each, every
spagë, -a	(f.)	string
spagë e trashë	(f.)	twine
sportel, -i sportele, -t	(m.)	window (service window)
me shenue (unë shenoj)	(v.)	to mark, brand, to make a note of, to jot down
i, të shenuem e, të shenueme	(adj. m. & f.)	indicated, marked; noteworthy
me u-shpërthye (unë shpërthehem)	(v.)	to unbutton; to come apart, to fall to pieces

telegrafik, -e	(adj. m. & f.)	telegraphic, telegraph
i, e, të trashë të trasha	(adj. m. & f.)	thick, fat; stupid
vështirësi, -ja vështirësi, -	(f.)	difficulty

NOTES:

s'kam ç'të ju bëj	I can't help you.
nuk më shkoi mendja	It didn't occur to me.

Përgjegjet e fjalëvet kryq

Faqe 31:

1. Shqipe
2. Tetar
3. Mësim
4. Hapat
5. Burim
6. Zilja
7. Letra

Faqe 151:

1. Bardhë
2. Mendoj
3. Arsye
4. Rakija
5. Ethet
6. Qingji

